Region Uppsala

Årsredovisning

Region Uppsala 2018

regionuppsala.se

Innehåll

Inledning 3

Regionstyrelsens ordförande har ordet 4
Styrning och organisation 6
Kort om Region Uppsala 10

Förvaltningsberättelse 14

Sammanfattning 15
Framtidsbedömning 21
Året i korthet 26
Bedömning av god ekonomisk hushållning 28
Intern styrning och kontroll 59
Ekonomisk uppföljning 61
Produktionsuppföljning 76
Hel- och delägda aktiebolag 84
Regional verksamhet och stiftelser 85

Finansiellt bokslut 86

Resultaträkning 87
Balansräkning 88
Kassaflödesanalys 89
Tilläggsupplysningar 90
Noter 94
Ekonomiska definitioner 109

Revisionsberättelse 111

Bilagor 113

Bilaga Personalnyckeltal 114
Bilaga indikatorer 116
Bilaga mål RUS 2018 127
Bilaga extern finansiering av regionala utvecklingsprojekt 138

Grafisk form. Byrå4, Uppsala 2018.
Tryck. Stibo Graphic A/S, april 2018.
Foto. Staffan Claesson (sid 1, 3, 5, 14, 18, 23, 26–27, 53, 84, 86, 92–93, 109, 140), Angelica Klang (sid 4), Magnus Laupa (Sid 5), Johan Alp (sid 5, 10, 16, 25, 37, 38, 48, 139), Q Image (sid 6, 7, 8, 19, 20, 26, 44), Hans Frimmel (sid 17), Magnus Jansson Klarin (sid 54, 57, 59, 111, 126).

Inledning

> *Det är en fröjd att leva i ett demokratiskt samhälle, men det innebär alltid en stunds ovisshet innan man vet vilken den nya kursen är*

Regionstyrelsens ordförande har ordet

2018 var det val i Sverige och med det skiftade under hösten majoritetsförhållandena i regionen. En ny majoritet bildades bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet. Det är en fröjd att leva i ett demokratiskt samhälle, men det innebär alltid en stunds ovisshet innan man vet vilken den nya kursen är, och bilden av hur året har gått kan beskrivas på mer än ett sätt.

Året var det sista på den gamla mandatperioden men avslutades med ett antal större beslut med stor betydelse för verksamheterna. Ett nytt miljöprogram har antagits och likaså ett nytt kulturprogram i bred partipolitisk uppslutning. Med politisk samsyn sjösattes också den större strukturreform för sjukvården som går under namnet Effektiv och nära vård 2030. Ytterligare en större fråga som till sist fick sin lösning var vilken form av sjukhuskök som ska byggas för Akademiska sjukhuset.

Under året bildades den nya förvaltningen Nära vård och hälsa, som är en sammanslagning av Primärvården och Hälsa och habilitering, och nya steg togs för en förstärkt kollektivtrafik med beslut om bland annat att investera i nya tåg för Upptåget. Av stor vikt för regionen är dessutom regeringens beslut om att bygga ut järnvägen mellan Myrbacken i Sigtuna och Uppsala C.

Men trots många positiva händelser under året kämpar regionen med ett antal återkommande problem. Det ekonomiska resultatet för året slutade med ett litet överskott, men mindre än budgeterat och kostnadsutvecklingen under året har varit alltför hög. Med en nettokostnadsutveckling på 6,8 procent har regionen fått betydande svårigheter med sin ekonomi. Akademiska sjukhusets underskott på 377 miljoner kronor är onekligen ett bekymmer.

Orsakerna till den ansträngda situationen är kostnader för nya fastigheter, pensionskostnader och en tilltagande brist på medarbetare inom slutenvården, i första hand på Akademiska sjukhuset. Bristen på anställda inom vissa nyckelkategorier, som exempelvis sjuksköterskor, har gjort att regionen har valt att lösa sina bemanningsproblem med att hyra in

extrapersonal. Regionen har på detta sätt upprätthållit sin sjukvårdsproduktion, men till en alltför hög kostnad. Delarna hänger samman. Om regionen lyckas bli en modern arbetsgivare som sjuksköterskor och andra vill arbeta för, kommer ekonomin också att bli bättre framöver.

När nu en ny mandatperiod tar sin början kommer arbetet för att skapa en hållbar ekonomi vara prioriterat. Den långsiktiga prognos som tagits fram visar att regionen till år 2026 kommer att sakna 1,6 miljarder kronor i kassan om den nuvarande kostnadsnivån inte dämpas.

Förutsättningarna för att förändra och förbättra regionens verksamheter är emellertid goda. Regionen präglas av att dess anställda är motiverade, kunniga och villiga att arbeta för det gemensamma bästa. Även om den ekonomiska bilden är dyster håller regionens verksamheter hög kvalitet. Det ska vi alla vara stolta över och det är denna verksamhet som vi ska arbeta för att kunna bevara.

Styrning och organisation

Region Uppsala är en politiskt styrd organisation. I samband med val till riksdagen vart fjärde år sker även val till kommuner och landsting. Socialdemokraterna och Miljöpartiet har fram till valet i september utgjort den politiska ledningen. I november utsågs en ny politisk ledning bestående av Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna, Kristdemokraterna och Miljöpartiet.

Region Uppsalas ansvarsområden är hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur samt regional utveckling. Region Uppsala arbetar tillsammans med länets kommuner, universitet, högskolor, länsstyrelsen, Uppsala läns näringslivsföreträdare och andra aktörer för att skapa de bästa förutsättningarna för länets invånare.

> *Ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft*

Region Uppsalas styrmodell

Region Uppsalas styrmodell kopplar ihop Region Uppsalas plan och budget med den regionala utvecklingsstrategin och består av en vision ”Ett gott liv i en nyskapande kunskapsregion med internationell lyskraft” och tre strategiska utvecklingsområden:

- En region för alla
- En nyskapande region
- En växande region

Till utvecklingsområdena finns 18 strategiska mål och till respektive strategiskt mål finns indikatorer och uppdrag kopplade.

Regionfullmäktige antar årligen regionplan och budget med vision, strategiska utvecklingsområden, strategiska mål, uppdrag och indikatorer. Styrelser och nämnder ska löpande följa upp och utvärdera sina respektive verksamheter avseende måluppfyllelse och ekonomi samt återrapportera detta till Regionfullmäktige. Den regionala utvecklingsstrategin antas av Regionfullmäktige vart fjärde år.

Regionfullmäktige

Regionfullmäktige är Region Uppsalas högsta beslutande organ och består av 71 ledamöter. Regionfullmäktige har fem möten varje år och på dessa är allmänheten välkommen att vara med och lyssna. Mötena sänds även på webb-tv: www.regionuppsala.se

Regionfullmäktige har tre beredningar:

- Beredningen för demokrati, jämställdhet och integration
- Beredningen för äldre och funktionshindrade
- Beredningen för barn och unga

Samtliga beredningar har 13 ledamöter. Beredningarna ska ur ett medborgarperspektiv aktivt driva frågor inom sina respektive områden samt följa hur Region Uppsala arbetar och har stor frihet att själva forma sitt arbetssätt och sin verksamhetsplan.

Styrelser och nämnder

Region Uppsala har följande styrelser och nämnder:

- Regionstyrelsen
- Sjukhusstyrelsen
- Vårdstyrelsen
- Fastighets- och servicenämnden
- Regionala utvecklingsnämnden
- Kollektivtrafiknämnden
- Kulturnämnden
- Patientnämnden
- Gemensamma nämnden för varuförsörjning
- Gemensamma nämnden för kost
- Gemensamma nämnden för ambulansdirigering
- Gemensamma nämnden för kunskapsstyrning

Regionstyrelsen har 19 ledamöter. Styrelsen bereder alla frågor som ska behandlas av Regionfullmäktige och har ansvar för den strategiska ledningen av Region Uppsalas verksamhet.

Under Regionstyrelsen finns två råd:

- Pensionärsrådet
- Rådet för delaktighet

Pensionärsrådet är ett organ för överläggningar, samråd och ömsesidig information mellan företrädare för pensionärsorganisationerna och Region Uppsala. Syftet med rådet är att förstärka inflytandet i alla frågor som gäller äldre och verka för att pensionärernas synpunkter beaktas i Region Uppsalas verksamhetsplanering. Rådet består av fem politiker och ett antal representanter från pensionärsorganisationer.

Rådet för delaktighet (tidigare Länshandikapprådet) är ett organ där Region Uppsala och brukarorganisationerna i Uppsala län samverkar. Rådet fokuserar särskilt på frågor som rör tillgänglighet, delaktighet, bemötande och diskriminering. Rådet för delaktighet består av fem politiker från Region Uppsala samt representanter från brukarorganisationerna.

Sjukhusstyrelsen har 13 ledamöter och ansvarar för verksamheten vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Sjukhusstyrelsen har vidare bland annat följande uppdrag:

- Vårdproduktion rörande specialistvård; riks-, region- och länssjukvård.
- Delta i närvårdssamverkan.
- Samarbete med universiteten i Uppsala.

Vårdstyrelsen har 13 ledamöter och ansvarar för verksamheten vid Nära vård och Hälsa och Folktandvården. Vårdstyrelsen har vidare bland annat följande uppdrag:

- Vårdproduktion; primärvård, närvård, mobil hälso- och sjukvård, habilitering, tandvård.
- Samordning primärvård.
- Närvårdsutveckling i samverkan med länets kommuner, Lasarettet i Enköping och Akademiska sjukhuset.
- Samarbete med universiteten i Uppsala.

Fastighets- och servicenämnden har 9 ledamöter och handhar frågor som rör Region Uppsalas ägande och förvaltning av fastigheter samt frågor som rör utveckling inom fastighets-, teknik- och serviceområden. Fastighets- och servicenämnden har vidare bland annat följande uppdrag:

- Genomförande av beslutade fastighetsprojekt.
- Ledningsstöd och administrativt stöd till verksamheterna.
- Tillämpningar av miljöprogrammet.
- Verksamhetsanknuten service.
- Mat/kost.
- Utrustning.

Regionala utvecklingsnämnden har 13 ledamöter och ansvarar bland annat för näringslivs- och infrastrukturfrågor. Regionala utvecklingsnämnden har bland annat följande uppdrag:

- Utarbeta regional utvecklingsstrategi och samordna insatser för genomförande.

- Utarbeta och genomföra länsplaner för regional transportinfrastruktur i samråd med Kollektivtrafiknämnden.
- Uppgifter inom ramen för EU-program och strukturfonder.
- Klimat- och miljöfrågor, kopplat till en hållbar utveckling.

Kollektivtrafiknämnden har 13 ledamöter och ansvarar för länets buss- och tågtrafik. Uppdraget är att erbjuda länets invånare bra och effektiva resmöjligheter med buss och tåg inom länet och över länsgränserna. Trafiken tillhandahålls antingen av regionens egna enheter eller av upphandlade entreprenörer. Uppgifter för Kollektivtrafiknämnden är bland annat:

- Bereda trafikförsörjningsprogram.
- Taxor i enlighet med Regionfullmäktiges beslut.
- Upphandling av regional kollektivtrafik.
- Samråd med länets kommuner, organisationer, resenärer, företag och berörda myndigheter när det gäller trafikfrågor.

Kulturnämnden har 9 ledamöter och ansvarar för kultur och folkbildning. Verksamheten omfattar fyra enheter: Kulturenheten, Regionbiblioteket, Wiks folkhögskola och Wiks slott. Kulturnämnden beslutar även om bidrag till bland annat Upplandsmuseet och Musik i Uppland. Kulturnämnden ska bland annat:

- Verka för kvalitet och konstnärlig förnyelse inom kulturområdet.
- Stödja enskildas och gruppers skapande.
- Ansvara för arbetet med kultur i vården samt främja utvecklingen av området kultur och hälsa.
- Främja geografisk spridning av kultur inom länet.

Patientnämnden hjälper patienter som har synpunkter på den vård eller behandling de har fått. Patienterna får hjälp att föra fram sina synpunkter till vården och få svar på frågor. Nämnden har inte disciplinära befogenheter utan arbetar rådgivande. Ledamöterna har tystnadsplikt.

Varuförsörjningsnämnden är en gemensam nämnd i vilken Region Uppsala samarbetar med landstingen/regionerna i Dalarna, Sörmland, Västmanland och Örebro för att samordna upphandling och varuförsörjning av förbrukningsvaror. Region Uppsala är värdorganisation.

Kostnämnden är en gemensam nämnd där Region Uppsala samarbetar med landstingen/regionerna i Västmanland och Sörmland. I kostnämnden samverkar man om patientmaten. Patientköket drivs av Region Västmanland.

Ambulansdirigeringsnämnden är en gemensam nämnd med uppgift att dirigera ambulanser. I nämnden samarbetar Region Uppsala med landstingen/regionerna i Västmanland och Sörmland.

I **Gemensam nämnd för kunskapsstyrning** samarbetar Region Uppsala tillsammans med länets kommuner. Nämnden ska, utifrån ett gemensamt behov hos parterna, särskilt skapa förutsättningar för evidensbaserad/kunskapsbaserad praktik inom socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård.

> *Regiondirektören är Region Uppsalas högsta chef och är ytterst ansvarig*

Tjänstemannaorganisation

Regiondirektören är Region Uppsalas högsta chef och är ytterst ansvarig för att verksamheten fungerar och organisationen är ändamålsenlig. Region Uppsalas verksamhet bedrivs i tio förvaltningar. Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Folktandvården och Nära Vård och Hälsa är förvaltningar där personalen arbetar med hälso- och sjukvård. Övriga förvaltningar är Regionkontoret, Kultur och bildning, Kollektivtrafikförvaltningen UL, Fastighet och service, Resurscentrum och Varuförsörjningen.

Kort om Region Uppsala

Region Uppsala bildades 2017 genom en sammanslagning av Landstinget i Uppsala län och Regionförbundet Uppsala län. Syftet med regionbildningen var att stärka och utveckla Uppsala län genom att samla ansvaret för hälso- och sjukvård, kollektivtrafik, kultur samt regional utveckling i en och samma organisation. På så vis stärktes möjligheterna till samverkan mellan politiker på regional och kommunal nivå. En samverkan som gagnar länsinvånarna, vars inflytande stärktes över länets utveckling genom de direkta valen.

- Vid 2018 års utgång har samtliga Sveriges landsting genomfört regionbildning.
- Länet har haft Sveriges näst högsta tillväxt mellan 2010–2018.
- Tillsammans med Stockholm och Mälardalen utgör länet landets största arbetsmarknad med en tredjedel av den svenska befolkningen.
- Länets befolkning har ökat med 1 741 invånare under 2018, till 376 354 personer. Det är en ökning med knappt 0,5 procent.
- Åtta kommuner finns i länet; Enköping, Heby, Håbo, Knivsta, Tierp, Uppsala, Älvkarleby och Östhammar.

En genomsnittlig dag i vår verksamhet

- Genomförs 148 000 resor med UL-trafiken (stadsbuss i Uppsala, regionbussar och Upptåget).
- 56 gäster konfererar på Wiks slott.
- 335 måltider serveras på Wiks slott.
- 96 elever vidareutvecklar sina kunskaper i estetiska ämnen (Wiks folkhögskola).
- 108 elever läser upp sina betyg på gymnasienivå (Wiks folkhögskolas filial i Uppsala).
- 8,1 ton avfall genereras, varav 2,5 ton är återvinningsbart.
- 52 864 handskar används, 2 705 medicinbägare och 1 800 plastmuggar.
- 5 468 inloggningar i 1177 Vårdguidens e-tjänster.
- 5 hembesök av mobila tandvårdsteamet hos äldre patienter som inte kan ta sig till en klinik.
- 1 372 patienter besöker någon av Folktandvårdens 21 allmäntandvårdskliniker.

- Samtliga länets kommuner har ökat antalet invånare under 2018.
- 27 av länets vårdcentraler drivs av Region Uppsala.
- Två sjukhus, varav ett universitetssjukhus.
- Två akutmottagningar, tre jourmottagningar och en närakut.
- 21 Folktandvårdskliniker, varav 19 kliniker med allmäntandvård och två med sjukhustandvård.
- Folktandvården erbjuder samtliga specialistområden.

Vad kostar vården egentligen?

- Ett 30 minuters besök hos en specialist på kirurgmottagningen: 5 590 kronor, varav patientavgiften 330 kronor.
- En komplikationsfri förlossning: 19 710 kronor, varav patientavgiften 100 kronor per vårddag.
- Ett läkarbesök på vårdcentralen: 1 970 kronor, varav patientavgiften 150 kronor.

Dessutom

Exempel på större satsningar och aktiviteter som genomförts under 2018 inom Region Uppsalas fyra kärnområden: hälso- och sjukvård, regional utveckling, kultur och kollektivtrafik.

- Länsplan för regional transportinfrastruktur 2018–2029.
- Regional cykelstrategi och en handlingsplan för klimat- och miljö.
- Akademiska sjukhusets har etablerat en utvecklingsavdelning inom kirurgi.
- Fortsatta satsningar för vårdpersonal såsom kliniskt utvecklingsår (KUÅ) för sjuksköterskor, studielön för vidareutbildning till specialistsjuksköterska, och GRUND-US för nya undersköterskor samt professionssteget.
- KIT – klinisk introduktion för läkare utbildade inom EU har varit en framgång.
- 24 nationella programområden har bildats, den sjukvårdsregion där Region Uppsala ingår har värdskap för fyra; äldres hälsa, akut vård, hjärt- och kärlsjukdomar och öron-, näs- och halssjukdomar.
- Tolkcentralen har utfört cirka 4 400 tolkningar, fördelat på 3 200 teckenspråkstolkningar, 800 skrivtolkningar, 300 dövblindtolkningar och 100 taltjänsttolkningar.
- Hälsoäventyret i Tierp har undervisat 1 330 elever i åldrarna 8 år till 16 år (73 skolklasser) i teman om kroppen, sömn/stress, tobak, alkohol samt kärlek, sexualitet och relationer.
- Fortsatt utveckling inom e-hälsa, exempelvis e-tjänstelyft, e-tjänstecoacher och digitala vårdmöten/videobesök samt digital ankomstregistrering på samtliga vårdcentraler.
- Kognitiv beteendeterapi, KBT, via nätet har införts i pilotform i primärvården.
- Patienter i tandvården har fått tillgång till sina journaler via nätet.
- Ny regional kulturplan, Kultur i en nyskapande kunskapsregion 2019–2022.
- Flera aktiviteter för att sprida konst och kultur i länet, exempelvis Konstkuben, ett mobilt utställningsrum.
- Resandet med kollektivtrafiken och särskilt resandet med Upptåget fortsätter att öka.

På Akademiska sjukhuset:

- föds 11 barn
- skrivs 134 patienter in
- opereras 88 patienter
- får 340 patienter akutvård
- åker 18 ambulanser på 113 uppdrag varav 39 akuta utryckningar
- utförs 410 röntgenundersökningar
- besöker 1 375 patienter en läkare
- serveras 1 453 luncher och middagar.

Fem år i sammandrag	Enhet	2018	2017	2016	2015	2014
Verksamhetens nettokostnader	Mnkr	-11 201	-10 467	-9 865	-9 387	-7 391
Skatteintäkter	Mnkr	9 583	9 301	8 840	7 996	7 607
Generella statsbidrag och utjämning	Mnkr	1 783	1 529	1 397	1 319	1 287
Årets resultat	Mnkr	58	235	357	-106	1 605
Årets resultat enligt balanskrav	Mnkr	58	235	357	-109	-34
Balansomslutning	Mnkr	15 025	13 828	12 425	11 815	11 784
Soliditet exklusive ansvarsförbindelsen	%	29,9	32,2	33,9	33,6	33,6
Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen	%	-3,4	-5,1	-8,5	-12,6	-13,9
Antal anställda	Antal	12 251	11 917	11 660	11 613	11 413

Tabell 1. *Fem år i sammandrag*

Diagram 1. Region Uppsalas intäkter (17 386 miljoner kronor)

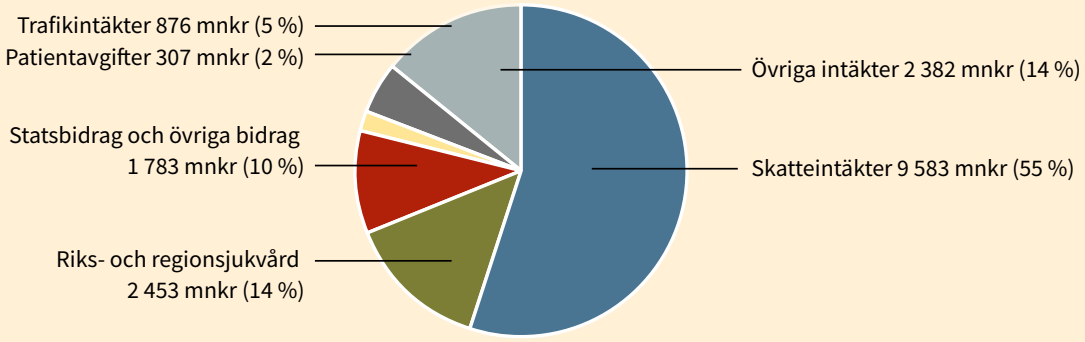

Diagram 2. Region Uppsalas kostnader (17 328 miljoner kronor)

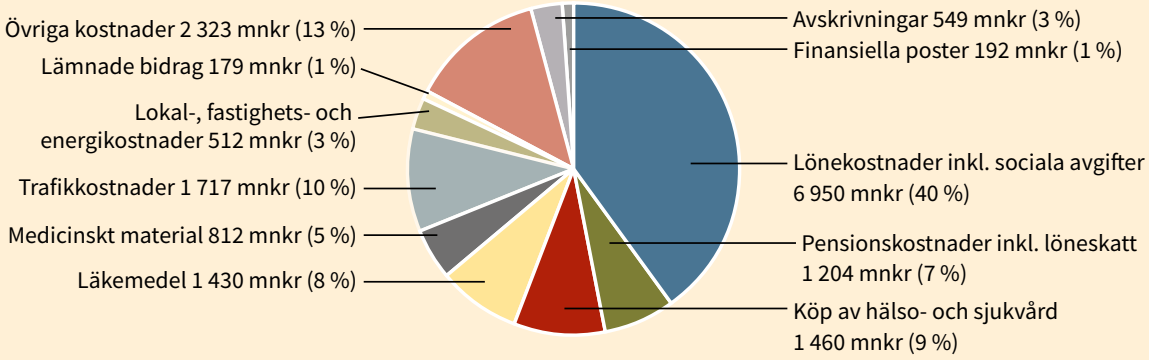

Diagram 3. Region Uppsalas kostnader per verksamhet (17 328 miljoner kronor)

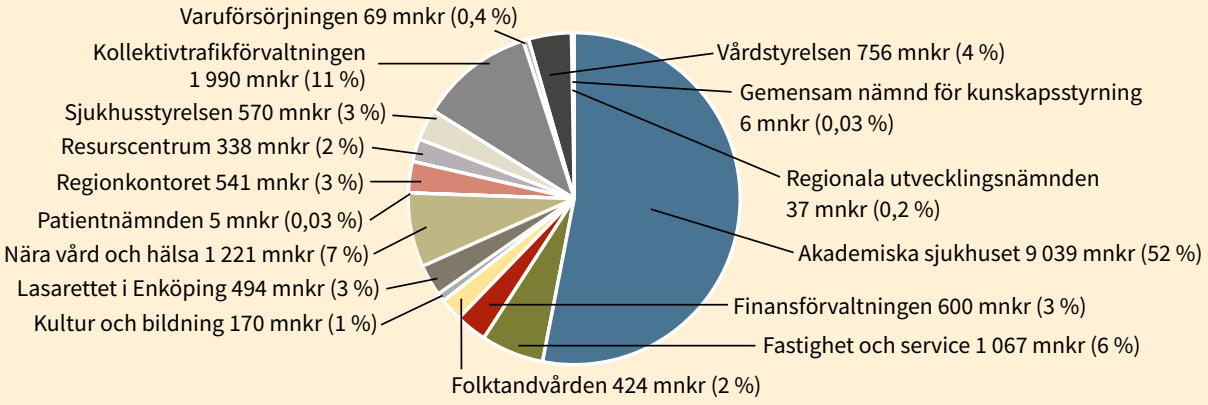

Förvaltnings-berättelse

Sammanfattning

Regional utveckling

År 2018 har varit ett bra år för Uppsala län. Länet har haft landets näst högsta tillväxt sedan 2010. Befolkningen har fortsatt att växa, bostadsbyggandet har varit unikt högt och sysselsättningen växer, även bland dem som tidigare har haft svårt att komma in på arbetsmarknaden. Region Uppsala har tecknat en överenskommelse med Arbetsförmedlingen om att pressa tillbaka arbetslösheten ytterligare, bland annat genom att erbjuda människor långt från arbetsmarknaden praktik eller anställning.

Länets internationella lyskraft har stärkts, inte minst tack vare att Uppsala kommun utsetts till världens bästa klimatstad av Världsnaturfonden. Kommunen har även rankats som Sveriges bästa folkhälsokommun, tillväxtkommun, cykelstad och landets bästa storstad att bo i under 2018. Denna uppmärksamhet stärker hela länets attraktivitet. Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet har befäst sin position som två av världens bästa lärosäten. Och Uppsala Innovation Centre (UIC) rankas som världens fjärde bästa inkubator.

Det regionala utvecklingsarbetet fortsätter tillsammans med Region Uppsala, länets kommuner, länsstyrelsen och andra aktörer i olika samverkansplattformar. I Regionalt forum samlas länets ledande politiker bakom viktiga strategiska satsningar. Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle (STUNS) möts kring länets innovationsfrämjande insatser. Under det senaste året har en diskussion genomförts mellan stiftarna, vilket utmynnat i en gemensam bild av vad stiftarna vill med STUNS, hur stiftarna avser styra STUNS och hur dess framtida roll kan utformas. En treårig strategisk plan är under utformande och kommer att fånga upp och tolka dessa viljeyttringar samt visa hur verksamheten ska ledas, styras och följas upp. I Uppsala läns- och regionråd arbetar Region Uppsala och länsstyrelsen för att bli bäst i landet på samverkan. Internt har Region Uppsala skapat en ny organisation för regional utveckling som bygger på att hela organisationens kraft ska tas tillvara för att utveckla länet.

Inom infrastrukturområdet har en ny nationell plan för transportinfrastruktur och en länsplan fastställts. Genom den nationella planen har regeringen fattat beslut om fyrspår och reserverat 900 miljoner kronor i stadsmiljömedel till medfinansiering av spårvagn via Ultunalänken. Dessa beslut innebär startskottet på en lång planeringsprocess som följs av påbörjad utbyggnad av Södra Uppsala och Knivsta med 48 000 bostäder till omkring 2050. Ett särskilt projekt mellan Region Uppsala och Uppsala kommun pågår för utredning, planering och projektering av spårvagnstrafik som del i fyrspåravtalet.

Genom länsplanen är medel avsatta för färdigställande av väg 288, gång- och cykelvägar, kollektivtrafikanläggningar och trafiksäkerhetsåtgärder. Trafikverket har beslutat att stödja utbyggnad av väg 55 med 100 miljoner kronor. Under året har en regional cykelstrategi och en handlingsplan för klimat och miljö i det regionala utvecklingsarbetet tagits fram.

På näringslivsområdet har Region Uppsala arbetat för att Testa Center, ett öppet innovationscenter för teknologier och produkter inom framtidens biologiska läkemedel, kommit till stånd. Under året har Region Uppsala bidragit till en satsning på utveckling av tech-branschen i samverkan med Uppsala kommun, samt etablering av ett regionalt exportcentrum. Allt detta bidrar till att stärka länets konkurrenskraft och främja näringslivets utveckling.

Hälso- och sjukvård

Sveriges landsting och regioner har antagit en gemensam vision för kunskapsstyrning med målet att bästa kunskap ska finnas tillgänglig och användas i varje patientmöte. Region Uppsala är en aktiv part i arbetet som bedrivs nationellt och sjukvårdsregionalt genom den nationella programområdesstrukturen.

En sammanhållen struktur för kunskapsstyrning ska utvecklas i syfte att nå förbättrade kvalitetsresultat. Under 2018 har 24 nationella programområden bildats där Uppsala-Örebroregionen har värdskap för fyra; äldres hälsa, akut vård, hjärt- och kärlsjukdomar och öron-, näs- och halssjukdomar. Lokalt i Region Uppsala har ett arbete påbörjats för att anpassa den lokala strukturen med programråd till den nationella organisationen för kunskapsstyrning.

> *Temaarbete kring barn och unga har lett till förändrade arbetssätt kring barn med behov av assistans och egenvård*

Den regionala samverkansstrukturen, mellan Region Uppsala och länets åtta kommuner, för hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO) har via tjänstemannaledningen och det politiska samrådet HSVO fortsatt sitt gemensamma arbete. Arbetet utgår från den gemensamma strategin för närvårdssamverkan. Temaarbete kring barn och unga har lett till förändrade arbetssätt kring barn med behov av assistans och egenvård. Utvecklingsarbeten har inletts inom neuropsykiatri och övrigt identifierade områden som barn och unga med komplex problematik och habilitering-förskola. Därutöver har förberedelser och förankring skett av arbetet kring Effektiv och nära vård 2030[1].

Region Uppsala har inom sjukvårdsregionen tagit initiativ till diskussion om nuvarande samverkansavtal. Detta för att dra erfarenheter av tiden sedan avtalet trädde i kraft 2016 och identifiera delar i avtalet som bör utvecklas i det fortsatta samarbetet i sjukvårdsregionen.

För att möta befolkningens behov av hälso- och sjukvård i framtiden beslutades under året i bred politisk förankring om målbild och strategi för en effektiv och nära vård 2030. Som ett led i genomförandet startades bland annat ett antal projekt upp under hösten. Ett projekt handlar om utvecklingen av vårdcentrum. Projektet startar med att identifiera vad ett vårdcentrum ska innehålla och på vilka platser. Det ska finnas närhet till och samarbete med de kommunala verksamheterna. Ett annat projekt som påbörjats handlar om att ta fram förslag på hur framtidens elektiva kirurgi bör utvecklas och samordnas.

1 Effektiv och nära vård 2030 innebär en omställning av hälso- och sjukvården som behöver anpassas efter nya behov och utmaningar med ett växande Uppsala län. Vård som behövs ofta ska komma närmare invånarna både geografiskt, digitalt, tillgängligt och relationellt.

Region Uppsala arbetade under 2018 med förberedelser för införandet av en förstärkt vårdgaranti i primärvården, en förändring i hälso- och sjukvårdslagens vårdgaranti. Förändringen som trädde i kraft den första januari 2019 innebär att vårdgarantin inom primärvården förändras till att omfatta en medicinsk bedömning för nybesök av legitimerad personal inom tre dagar, istället för att som tidigare omfatta läkarbesök inom sju dagar. Arbetet har innefattat såväl teknisk utveckling som utbildningsinsatser och förändrade arbetssätt för Region Uppsalas primärvård.

Ett akademiskt primärvårdscentrum för forskning, utveckling, utbildning och innovation har inrättats vid Nära vård och hälsas ledningskontor. Två akademiska vårdcentraler[2] har utsetts, Samariterhemmets vårdcentral och Eriksbergs vårdcentral. Uppsala universitet har anställt två lektorer som arbetar på var sin Akademisk vårdcentral. Uppsala universitet och länets kommuner är naturliga samarbetspartners för Akademiska vårdcentraler.

Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping har ett gemensamt uppdrag och ansvar för att säkerställa en effektiv länssjukvård inom Uppsala län. Arbetet fortsätter med ökat samarbete mellan sjukhusen för att få till stånd en gemensam produktionsplanering samt gemensamma analyser och uppföljningar i syfte att säkerställa effektiviteten i uppdraget. Förutom det inbördes samarbetet mellan Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping ska sjukhusen även säkerställa ett effektivt samarbete med vårdnivån primärvård samt med kommunerna i länet.

Inom hälso- och sjukvården har det skett en positiv utveckling under året när det gäller digitalisering och e-hälsa och arbetet går i rätt riktning när det gäller utveckling, införande och användning av e-tjänster. En kompetensinsats, e-tjänstelyftet, har skett i syfte att öka kunskapen om 1177 Vårdguidens e-tjänster. E-tjänstecoacher/e-tjänstesamordnare har utbildats för att kunna vara ett verksamhetsnära stöd i utveckling och införande av e-tjänster i verksamheten. Digitala vårdmöten/videobesök och digital ankomstregistrering har införts på samtliga vårdcentraler i Region Uppsala. Dessutom har kognitiv beteendeterapi (KBT) via nätet införts i pilotform i primärvården med gott resultat och en förberedelse för breddat införande inom ramen för ordinarie vårdutbud ska påbörjas. Inom tandvården har patienterna fått tillgång till sin tandvårdsjournal via nätet.

Kultur

En ny regional kulturplan, Kultur i en nyskapande kunskapsregion: Region Uppsalas kulturplan 2019–2022, beslutades av Regionfullmäktige i juni 2018. Innehållet har tagits fram tillsammans med länets kommuner och i samråd med det professionella kulturlivet och civilsamhället. Kulturplanen innehåller målsättningar för hur Region Uppsala ska stödja och främja länets kulturliv under kommande år. Genom kultursamverkansmodellen ska Region Uppsala uppfylla nationella kulturpolitiska mål samt utveckla samverkan regionalt och skapa grunder för en utvecklad interregional samverkan.

2 Akademiska vårdcentraler har i grunden samma uppdrag som övriga vårdcentraler samt ett uppdrag att knyta samman den kliniska forskningen, utvecklingen och utbildningen med vardagen på vårdcentralerna.

I december inleddes ett interregionalt nätverk på tjänstemannanivå för kultursamverkan i Mellansverige på initiativ av Region Uppsala, för att stärka regionernas röst i kultursamverkansmodellen. Regionbibliotek Uppsala arbetade under hösten tillsammans med Region Sörmland och Region Örebro i arrangemanget av en nationell konferens om litteraturen som konstform i kulturplanerna. Regionbibliotek Uppsala arbetar med projektet Digitalt först för att stötta och utveckla de kommunala folkbibliotekens kompetens att möta medborgarnas behov av digital vägledning.

Flera aktiviteter bland annat tillsammans med länets kommuner har skett för att sprida konst och kultur i länet. Ett är utställningar av platsspecifik samtidskonst på nya platser i länet genom Konstkuben, ett mobilt utställningsrum.

Det finns potential att utveckla samverkan på kulturområdet inom regionen, men även interregionalt inför 2019. Samverkan med olika interna och externa parter är en förutsättning för att bäst kunna stödja kulturlivet i Uppsala län.

Kollektivtrafik

Resandet med kollektivtrafiken och särskilt resandet med Upptåget fortsätter att öka. Målet om att öka marknadsandelen av det motoriserade[3] resandet har uppfyllts. Flera av Upptågets avgångar är fullsatta, även när trafiken har körts med dubbelkopplade tågsätt. För att tillgodose behovet är nya tågfordon beställda och planeras att introduceras i trafiken under senare delen av 2019. För att underlätta för resenärerna släpptes en ny version av UL:s applikation för mobiltelefoner. Nu är det möjligt att betala biljetten med Swish samt ladda 30 dagars UL-biljett i applikationen.

Övergången från konventionell diesel till biodiesel och därmed en fossilfri kollektivtrafik, är till stora delar genomförd. Nu läggs fokus på att bevaka marknaden då reduktionsplikten som infördes under 2018 väntas påverka både tillgång och pris på biodiesel. På energieffektivitetsområdet behövs fortsatt samverkan med kommunerna där framkomlighet är ett prioriterat område. Ett uppdrag har påbörjats att genomföra elektrifiering av stadsbussflottan.

3 I det motoriserande resandet ingår buss, tåg, taxi, moped och mc.

Kvarvarande fossila bränslen utgörs framförallt av naturgas i regiontrafiken och därför fokuseras nu arbetet på att koppla samman regionbussdepåns gasanläggning med den nybyggda stadsbussdepån och dess gasledning från Uppsala Vattens biogasproduktion. Dessa åtgärder kommer öka möjligheten att använda biogas i regiontrafiken.

Uppdraget att erbjuda bilister att delta i ett testresenärsprojekt har genomförts. Under hösten har 3 092 bilister deltagit och fått resa kostnadsfritt under 30 dagar. Efter den utvärderingen uppger cirka 44 procent att de troligen kommer att fortsätta resa med UL-trafiken minst tre dagar av fem per vecka. Ytterligare en uppföljning görs efter ett halvår.

Region Uppsala som arbetsgivare

Kompetensförsörjning är en stor utmaning för Region Uppsala och arbetet har intensifierats under året. Den årliga medarbetarundersökningen genomfördes under hösten och indexet för hållbart medarbetarengagemang och indexen för ledarskap, styrning och motivation visar samtliga bra resultat. Utifrån resultaten inom Region Uppsala ska handlingsplaner upprättas. Medarbetarundersökningen ska genomföras en gång per år som ett led i att utveckla och behålla våra medarbetare och i förlängningen att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare.

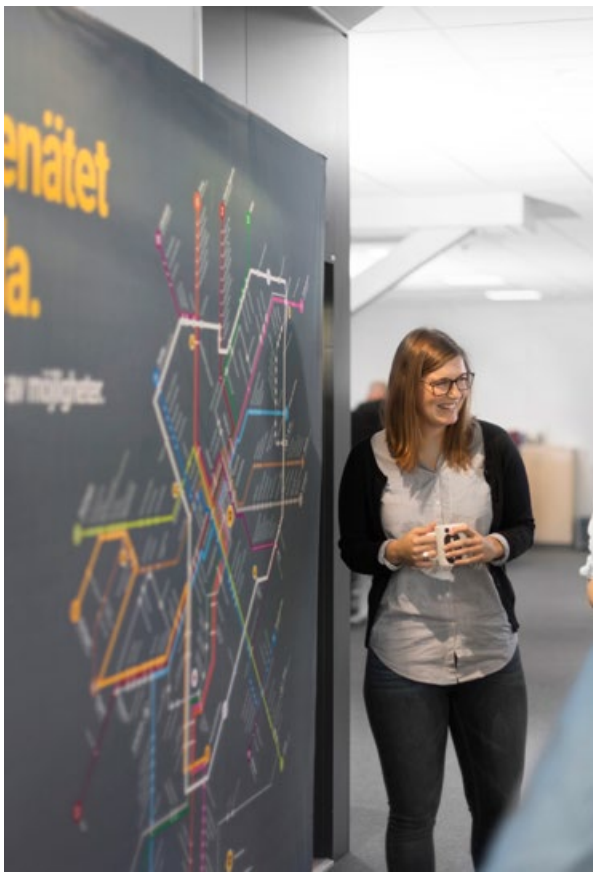

> *Arbetet med utvecklingen av kliniskt utvecklingsår (KUÅ) för nyutexaminerade sjuksköterskor har pågått under året*

För att ytterligare tillvarata medarbetares synpunkter under anställningen har nya arbetssätt införts vid såväl rekrytering som vid avslut av anställning. Att rekrytera medarbetare är ett av de viktigaste besluten en organisation har att fatta. Det är en stor investering både ekonomiskt och strategiskt. Därför arbetar Region Uppsala med kompetensbaserad rekrytering för att under hela processen ha fokus på att rätt kompetens rekryteras i förhållande till verksamhetsbehovet. En digital avslutsenkät används som löpande samlar in svar från de medarbetare som lämnar Region Uppsala. Det nya samverkansavtalet mellan de fackliga förbunden och Region Uppsala kommer att åtföljas av utbildning och kunskapsspridning om samverkan, arbetsplatsträffar och medarbetardelaktighet. Arbetet med implementering av Region Uppsalas modell för hälsofrämjande arbetsplatser fortsätter.

Arbetet med utvecklingen av kliniskt utvecklingsår (KUÅ) för nyutexaminerade sjuksköterskor har pågått under året. För att säkra att fler yrkesgrupper omfattas av kompetensutveckling har bland annat GRUND-US utvecklats för nya undersköterskor. Region Uppsala har även ställt sig bakom en yrkeshögskoleutbildning för vidareutbildning av undersköterskor med inriktning operation-intensivvård-anestesi. Andra åtgärder är fortsatt studielön

för vidareutbildning till specialistsjuksköterska samt program och modeller som professionssteget och kompetensmodell. Konceptet klinisk introduktionstjänst för läkare utbildade inom EU har varit en framgång för Region Uppsala. Den ökade konkurrensen om medarbetarna kräver dessutom fortsatt utveckling av arbetsmetoder och arbetssätt. Inom Akademiska sjukhuset har en utvecklingsavdelning etablerats inom verksamhetsområde kirurgi. Avdelningen förväntas bli en modellavdelning för övriga avdelningar inom sjukhuset i utvecklingen av exempelvis ett teambaserat arbetssätt och nya arbetsmetoder.

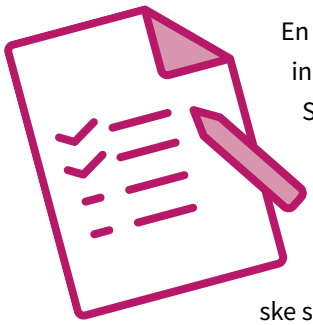

En handlingsplan för oberoende av inhyrd personal upprättades under året. Syftet är att långsiktigt säkerställa en bra kvalitet i verksamheterna genom en ökad kontinuitet och en bättre arbetsmiljö i hälso- och sjukvården. Utfasningen av hyrpersonal ska ske successivt under tre års tid. För att lyckas behöver arbetet fortsätta inom till exempel hälsofrämjande arbetsplatser, kompetensutveckling, lönebildning, introduktion av nyanställda, tydliggörande av de förmåner man har som anställd, chefsutveckling, utvecklad arbetsorganisation, utveckling av vårdnära service, heltid som norm och trygga anställningar.

Region Uppsala finns liksom tidigare representerat i den gruppering vid Uppsala universitet som ansvarar för utbildningar inom den medicinska fakulteten. Kompetensförsörjningsprocessen och den skattning av kompetensbehov som Region Uppsala har på kort och lång sikt bidrar till stöd för diskussionerna med utbildningsanordnare i såväl Uppsala län som i sjukvårdsregionen och nationellt.

Ekonomi

Region Uppsalas ekonomiska resultat 2018 är plus 58 miljoner kronor. Budgeten för året var satt till plus 170 miljoner kronor. Akademiska sjukhuset gör ett minusresultat på 377 miljoner kronor och Kollektivtrafikförvaltningen har ett resultat på minus 22 miljoner kronor. Övriga förvaltningar redovisar resultat i linje med eller bättre än budget. Att resultatet för Region Uppsala totalt ändå landar på ett plus förklaras av ökade statsbidrag och högre finansiella intäkter. Akademiska sjukhusets negativa resultat beror främst på resurs- och kapacitetsproblem inom sjukhuset, som beror på bristen på personal inom vissa yrkeskategorier. Även Kollektivtrafikförvaltningen gör ett negativt resultat på minus 22 miljoner kronor, främst på grund av lägre biljettintäkter och högre kostnader för bränsle och sjukresor. Under 2018 har en handlingsplan för en fortsatt ekonomi i balans implementerats. Tre områden har identifierats där riktade effektiviseringar ska göras under 2019. Dessa områden är minskning av administrativ personal, inköp och upphandling samt utfasning av inhyrd personal. Utifrån områdena har ekonomiska beting lagts på respektive förvaltning i Regionplan och budget 2019.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Bedömning av god ekonomisk hushållning görs utifrån Region Uppsalas styrmodell, de 18 strategiska och de tre finansiella målen. För 2018 har årets målvärde uppnåtts för 56 procent av de strategiska målen. Delvis uppnådda mål uppgår till 22 procent och inte uppnådda mål uppgår till 17 procent. Region Uppsala uppvisar en klar förbättring gällande måluppfyllelsen av de strategiska målen jämfört med föregående år. För de finansiella målen uppnås ett av tre mål, vilket är en försämring jämfört med 2017.

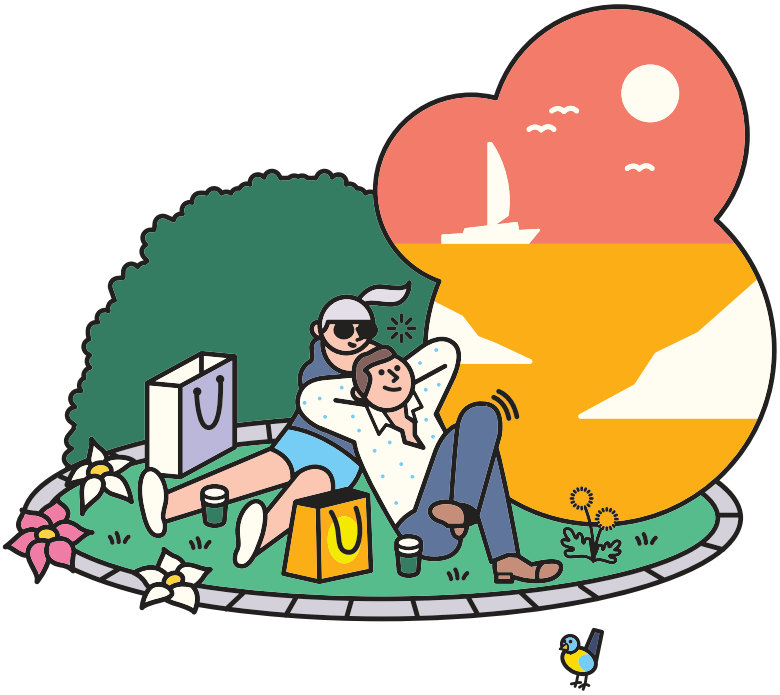

Framtidsbedömning

Uppsala län fortsätter att utvecklas väl med en god tillväxt och en växande befolkning. Näringslivet i länet utvecklas starkt. Flera indikatorer pekar på att länet med dess geografiska läge är attraktivt för både företag och individer att bo och verka i. Kunskapsmässigt finns de två universiteten och världsledande företag att utvecklas tillsammans med. I ett antal branscher, till exempel life science, är Uppsala län världsledande. Entreprenörskapet är på frammarsch och vi har ett växande antal entreprenörer med nationell/global strålglans. Företagen växer och nya startas. Arbetsmarknaden är mycket god där både inflyttning och att unga väljer att stanna kvar bidrar till kompetensförsörjningen. Kunskap, marknad och geografiskt läge är viktiga faktorer för näringslivets starka utveckling.

Den globala utvecklingen är dock osäker. Det finns en geopolitisk osäkerhet vilket i förlängningen kan leda till konflikter och nya finanskriser. I Sverige kan det påverka arbetsmarknaden och därmed skatteunderlaget. Konkurrensen ökar och förutsätter en ökad specialisering och fler samarbeten för att hävda sig internationellt inom högre utbildning, forskning och det exportinriktade näringslivet. Uppsala universitet, Akademiska sjukhuset, närhet till Arlanda och huvudstaden samt en rad kunskapsintensiva branscher är framgångsfaktorer som behöver tas tillvara tillsammans med möjligheterna inom den digitala ekonomin.

I en föränderlig värld krävs samsyn, framsyn, samverkan och samskapande för att befästa och förstärka Uppsalaregionens konkurrenskraft och attraktivitet. Strategiska mötesplatser ska fortsätta att utvecklas samt ökat samarbete med kommunerna inom Regionalt forum, länsstyrelsen, universiteten, STUNS (Stiftelsen för samverkan mellan universiteten i Uppsala, näringsliv och samhälle), men även storregionalt i Stockholm-Mälarregionen och inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion.

Under kommande år behöver samverkan mellan Uppsala och Stockholms län förstärkas, så att nödvändiga satsningar i tillväxtaxeln Stockholm-Kista-Arlanda-Uppsala ska kunna bidra till hela landets utveckling och konkurrenskraft. Investeringar i ny infrastruktur bland annat genom fyrspår, samarbete mellan universitetssjukhusen och olika näringslivskluster, såsom life science och tech, påverkar länets utveckling i flera decennier framåt.

Även internationellt är det viktigt att säkerställa samverkansstrukturer. Ny mark behöver brytas inom

framtidsområden där regionens aktörer bedöms ha goda förutsättningar att inta världsledande positioner. Ett förslag till strategi för internationell lyskraft har utarbetats och beslut om strategin väntas under 2019. Det ska ge ett ramverk för Region Uppsalas internationella samverkansarbete.

> *Fram till 2030 bedöms befolkningen öka från dagens 376 000 till 430 000 invånare*

Det finns stora utmaningar för Region Uppsala och för länets kommuner. En sådan är demografin. Uppsala är ett expansivt län med hög befolkningstillväxt och fram till 2030 bedöms befolkningen öka från dagens 376 000 till 430 000 invånare. Det skapar många nya möjligheter, inte minst till ökad sysselsättning och högre skatteintäkter, men det medför också utmaningar när det gäller fysisk planering, kollektivtrafik och hälso- och sjukvård. Länets invånare blir dessutom allt äldre, vilket påverkar behovet av och kostnaderna för hälso- och sjukvård ytterligare. Sveriges kommuner och landsting skriver i sin rekryteringsrapport 2018, Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden, att om inga förändringar görs i sättet att organisera, arbeta och bemanna kommer de demografiska förändringarna i Sverige leda till att antalet anställda i välfärdstjänsterna behöver öka med nästan 200 000 personer fram till 2026. Därutöver förväntas cirka 300 000 personer behöva rekryteras för att kompensera för pensionsavgångarna under perioden.

Den demografiska utvecklingen medför även krav på fler bostäder och följdinvesteringar i kommunal infrastruktur, skola och övrig service. Därtill växer underhållsbehoven av äldre infrastruktur. Kollektivtrafik är ett viktigt medel för att skapa tillgänglighet i samhället på ett miljömässigt hållbart sätt. För att kollektivtrafiken ska vara det naturliga valet för invånarna är det strategiskt viktigt att bra kollektivtrafiklösningar finns med i ett tidigt skede när nya bostadsområden planeras. Klimatutmaningen blir allt mer akut att komma till rätta med. Utfasning av fossila bränslen i alla verksamheter, energieffektivt byggande och hållbar livsmedelsproduktion är viktiga områden som Region Uppsala kan påverka. Omställningen till en fossilfri och resurseffektiv utveckling gynnar konkurrenskraften och livsmiljön för länets invånare.

Kulturens kraft är viktig att ta tillvara i arbetet med att skapa hållbara livsmiljöer och att kulturella värden beaktas tidigt i bygg- och planeringsprocesser, vid utveckling av besöksmål och vid planering av kommunikationer. Kultur har en betydelse för regional utveckling och kan bidra till tillväxt genom kulturella och kreativa näringar, turism och besöksutveckling. Region Uppsala har som målsättning att vara en stark kulturregion med internationell prägel.

Den demografiska utvecklingen tillsammans med kompetensförsörjningen och ekonomin, är utmaningar i arbetet att främja hälsa och förbättra livskvaliteten hos invånarna. Utredningen Effektiv och nära vård 2030 visade på att nuvarande vårdutbud i Region Uppsala behöver struktureras om med målet att skapa en effektiv och nära vård som utförs på rätt nivå och med rätt kompetens. Den ska vara personcentrerad och tillgänglig nära invånarna och förebygga ohälsa genom ett hälsofrämjande arbetssätt i nära samverkan med länets kommuner. Det innebär att en del vård ska koncentreras, medan andra vårdinsatser ska flytta från sjukhus och ut i andra vårdformer. Primärvården ska stärkas som bas och öppenvården ska vara förstahandsvalet. Närheten handlar om geografisk närhet, men också att vården är mer tillgänglig via digitala hjälpmedel. I begreppet nära ingår även kontinuitet och att utforma vården tillsammans med patienten. I samband med detta arbete behöver lokal- och fastighetsförsörjningsplanerna för länets hälso- och sjukvårdsverksamheter ses över och uppdateras utifrån den nya strukturen. I arbetet med kompetensförsörjning och kompetensbehov behöver utredningen och dess mål beaktas. Det kommande omställningsarbetet inom Region Uppsala till den målbild som beskrivs i Effektiv och nära vård 2030 kommer att ha stor betydelse för hur Region Uppsalas hälso- och sjukvård utvecklas under de närmaste åren.

En långsiktig kompetensförsörjning är av största vikt för att Region Uppsala ska kunna upprätthålla verksamheter av god kvalitet. Arbetet med att öka kännedomen om Region Uppsala som arbetsgivare samt att höja intresset för samtliga yrken i verksamheterna fortsätter. För att attrahera, utveckla och behålla rätt kompetens behöver även arbetet fortsätta när det gäller exempelvis hälsofrämjande arbetsplatser, kompetensutveckling för våra medarbetare, tydliggörande av de förmåner som finns för anställda, heltid som norm och trygga anställningar.

Det etablerade samarbetet med universitet, högskolor och gymnasieskolor behöver fördjupas och intensifieras för att även fortsättningsvis utgöra en god rekryteringsbas. Region Uppsala ska medverka i planering av utbildning som är relevant för kompetensförsörjningen. Hela den offentliga sektorn står inför stora rekryteringsbehov och det är allt viktigare att hantera dessa frågor även i samverkan med andra aktörer, såväl inom Region Uppsala som med samarbetspartners inom sjukvårdsregionen, med kommunerna i länet, utbildningsaktörer, arbetsliv, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Samtidigt är det viktigt att se att Region Uppsala, på samma sätt som andra offentliga aktörer, inte kommer att kunna möta alla framtida rekryteringsbehov. Därför behöver också ett arbete med att utveckla verksamheterna för att minska det framtida kompetensförsörjningsbehovet också genomföras. Här är digitalisering en viktig del.

En utbildningsstrategi ska utvecklas under 2019. Strategin ger grunden för ett strukturerat arbetssätt med intern kompetensutveckling av medarbetare samt omhändertagandet av studenter och utlandsutbildade. Inom ramen för Region Uppsalas gemensamma utbildningssatsningar ska en mer flexibel lärandemiljö skapas, med en kombination av fysiska och digitala lösningar i undervisningen.

> *Det etablerade samarbetet med universitet, högskolor och gymnasieskolor behöver fördjupas*

Ny teknik och lösningar utvecklas i snabb takt och behöver tas tillvara både för att öka kvaliteten och tillgängligheten i Region Uppsalas tjänster, men också för att minska framtida kompetensförsörjningsbehov. Region Uppsala behöver fortsätta utveckla den digitala infrastrukturen, höja den digitala mognaden, göra fler kompetensinsatser och öka vår förändringsförmåga. Region Uppsala ska bli bättre på att involvera invånare/patienter i vårt arbete för att bättre möta upp behov. Former för samarbete och samverkan ska fortsätta att utvecklas inom Region Uppsala, samt strukturer för ledning och styrning av den digitala utvecklingen. Att lyfta

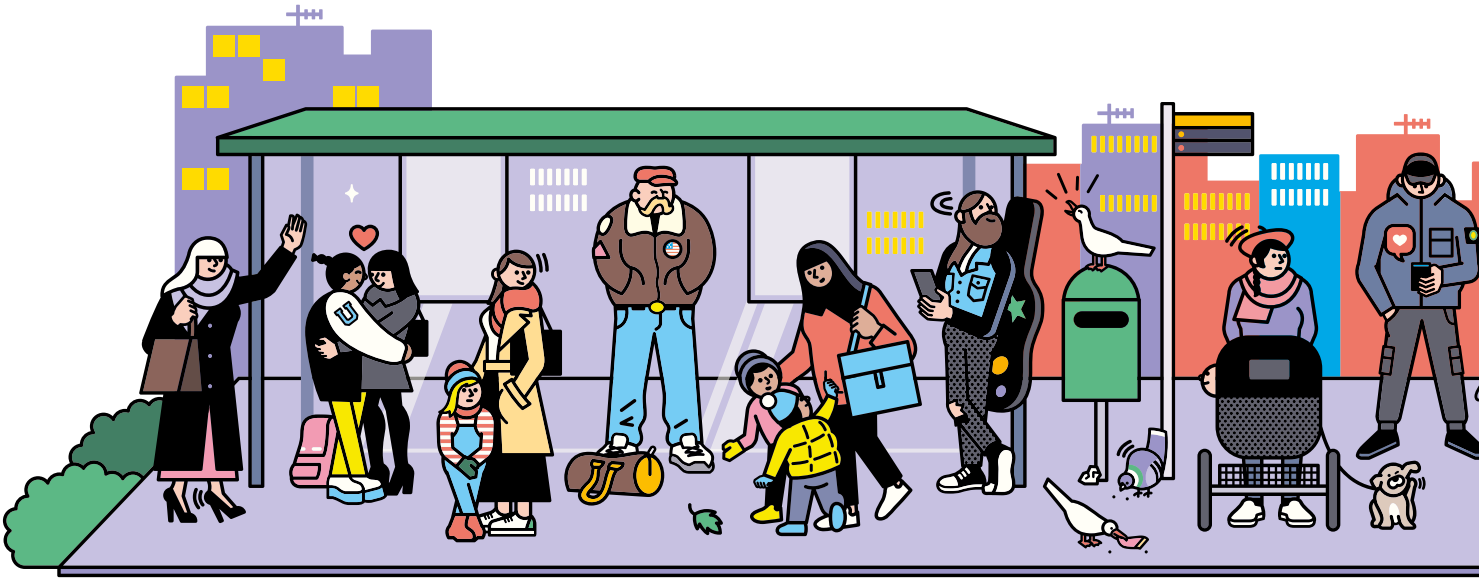

upp och visa på goda exempel och utbyta erfarenheter av hur nytta kan och har realiserats, såväl inom som utanför Region Uppsala, bör göras i större utsträckning än idag.

I arbetet med kompetensförsörjning och kompetensbehov behöver En effektiv och nära vård 2030 och dess mål om en effektiv och nära vård som utförs på rätt nivå och med rätt kompetens beaktas. Utbildning i förändringsledning för chefer är en viktig aktivitet som genomförs 2019.

Region Uppsala ska identifiera och planera för medarbetarnas kompetensutveckling i takt med utvecklingen av effektiv och nära vård i samråd med förvaltningarna i Region Uppsala men även med länets kommuner.

Region Uppsala har i dagsläget en svår ekonomisk situation. Ökade kostnader kopplade till genomförda fastighetsinvesteringar, ökade pensionskostnader och den demografiska utvecklingen skapar stora utmaningar under kommande år. Samtidigt väntas skatteutvecklingen och statsbidragen plana ut när konjunkturen mattas av under de närmaste åren. Nettokostnadsutvecklingen har under de senaste åren varit hög och för att de finansiella målen ska nås framöver behöver kostnadsutvecklingen brytas. Ser man till den långtidsprognos som Region Uppsala har tagit fram så visar den att ett stort finansieringsgap på 1,6 miljarder kronor till 2026 om den nuvarande kostnadsutvecklingen fortsätter.

För att möta de ekonomiska utmaningarna har Region Uppsala sedan tidigare en handlingsplan i

”Ekonomi 2020”. En mer omfattande plan kommer nu att ersätta ”Ekonomi 2020” och ha ett längre tioårigt perspektiv. Målet är att lägga fast principer för en långsiktig hantering av regionens ekonomi. En bred förankring av planen är nödvändig.

Året i korthet

Fortsatt arbete med effektiv och nära vård 2030
För att möta befolkningens behov av hälso- och sjukvård i framtiden beslutades under året i bred politisk förankring om målbild och strategi för en effektiv och nära vård 2030. Under hösten har genomförandefasen påbörjats i form av ett programarbete. Beslut om bland annat styrning och ledning, färdplan, inriktning för resursomställning och fastighetsinvesteringsbehov fattades av Regionstyrelsen i oktober månad. Genomförandet sker i nära samverkan med länets kommuner och andra berörda parter.

Ny behandling för barn med leukemi
Akademiska sjukhuset är först ut i landet att behandla barn med leukemi med en ny form av genterapi, som utgår ifrån celler i kroppens immunförsvar. Målgruppen är patienter som inte svarat tillräckligt bra på gängse botande behandling med cytostatika. Behandlingen ges inom ramen för en klinisk studie. Målsättningen är att verksamheten ska övergå i klinisk behandling under 2019.

E-hälsa och digitalisering
Inom arbetet att realisera den av Regionfullmäktige fastställda ”strategi för digitalisering och e-hälsa i Region Uppsala” har bland annat digitala vårdmöten/videobesök införts på samtliga vårdcentraler i Region Uppsala under året. Digital ankomstregistrering har även införts på samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar och patienter har fått tillgång till sin tandvårdsjournal via nätet. Ett pilotprojekt för kognitiv beteendeterapi (KBT) via nätet har genomförts med gott resultat och förberedelse för breddat införande inom ramen för ordinarie vårdutbud ska påbörjas.

Nya Upptåg
För att tillgodose ett ökat resande med Upptåget har nya tåg med plats för flera resenärer beställts. Dubbeldäckartågen har fyra vagnar och dubbelt så många sittplatser jämfört med dagens tåg. Det första tåget beräknas vara i trafik senare delen av 2019.

Ny regional kulturplan
Regionfullmäktige fattade i juni beslut om att anta en ny regional kulturplan – Kultur i en nyskapande region: Region Uppsalas kulturplan 2019–2022. I slutet av augusti har planen presenterats för Kulturrådet och övriga statliga myndigheter i arbetsgruppen för Samverkansrådet. Kulturplanen ligger till grund för beslut om statsbidrag till Uppsala län inom kultursamverkansmodellen och är ett viktigt styrdokument.

Beslut om fyrspår
Inom infrastrukturområdet har en ny nationell plan för transportinfrastruktur och en länsplan fastställts.

Genom den nationella planen har regeringen fattat beslut om fyrspår och reserverat 900 miljoner kronor i statsmiljömedel till medfinansiering av spårvagn via Ultunalänken. Dessa beslut innebär startskottet på en lång planeringsprocess som följs av påbörjad utbyggnad av Södra Uppsala och Knivsta med 48 000 bostäder till omkring 2050.

Nya sätt att kommunicera med framtida medarbetare

Under 2018 har nya sätt att kommunicera med framtida medarbetare genomförts. Influensers fick pröva på att arbeta som biomedicinska analytiker, röntgensjuksköterskor och drifttekniker. Filmerna har fått stor spridning i sociala medier med över 230 000 visningar. Dessutom nåddes över 250 000 instagramkonton.

Minskad klimatpåverkan

Region Uppsalas miljöprogram för perioden 2015–2018 har redovisats i Miljöredovisning 2018. Resultatet visar bland annat att Region Uppsalas uppmätta klimatpåverkan har minskat med 40 procent under de fyra åren.

Nära vård och hälsa – den nya förvaltningen tar form

Den nya förvaltningen Nära vård och hälsa bildades den första januari 2018 – en sammanslagning av tidigare Hälsa och habilitering och den offentliga primärvården. Under året har ett omfattande organisationsarbete pågått för att bilda en enhetlig organisation som är väl rustad att möta omställningen till en effektiv och nära vård.

Invigning av Testa Center

I augusti invigdes Testa Center, ett öppet innovationscenter för teknologier och produkter inom framtidens biologiska läkemedel. En lång rad aktörer står bakom satsningen i Boländerna, däribland, regeringen, Tillväxtverket, GE Healthcare och Region Uppsala.

Kunskapsstyrning

Region Uppsala ska i nationell och sjukvårdsregional samverkan utveckla en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning i syfte att nå förbättrade kvalitetsresultat för patienterna. Under 2018 har 24 nationella programområden bildats där Uppsala-Örebroregionen har värdskap för fyra; äldres hälsa, akutvård, hjärt- och kärlsjukdomar och öron-, näs- och halssjukdomar. Region Uppsala har påbörjat ett arbete för att anpassa den lokala strukturen med programråd till den nationella organisationen för kunskapsstyrning.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Region Uppsala har tre finansiella mål och 18 strategiska mål. De strategiska målen av väsentlig vikt för regionens arbete och är kopplade mot de tre utvecklingsområdena:

- En region för alla
- En nyskapande region
- En växande region

Måluppfyllelse finansiella mål

I de finansiella målen är utgångspunkten kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning både ut ett verksamhets- och finansiellt perspektiv.

För att säkerställa god ekonomisk hushållning ur ett ekonomiskt perspektiv ska följande finansiella mål uppnås:

FINANSIELLA MÅL	*MÅLUPPFYLLELSE*
Årets resultat ska uppgå till minst 1,5 procent av skatter och generella statsbidrag. För att detta mål ska uppnås måste resultatet uppgå till minst 114 miljoner kronor. Resultatet uppgår till 58 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent. Målet uppnås inte.	▼
Nettokostnaden 2018 ska maximalt uppgå till 6 procent jämfört med 2017. Nettokostnadsutvecklingen är 6,8 procent. Målet uppnås inte.	▼
Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser ska förbättras jämfört med föregående år. Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelsen är vid bokslutet 2018 till minus 506 miljoner kronor. År 2017 var samma siffra minus 701 miljoner kronor. Målet uppnås 2018.	▲

Ett av tre finansiella mål nås 2018. Det egna kapitalet inklusive ansvarsförbindelser för pensionsförpliktelser förbättrades jämfört med föregående år. För 2018 uppgår värdet till minus 506 miljoner kronor, motsvarande siffra för 2017 var minus 701 miljoner kronor. De övriga två målen uppnås inte. Resultatet uppgår till plus 58 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,5 procent av skatter och generella statsbidrag och nettokostnadsutvecklingen ligger på 6,8 procent 2018, vilket är 0,8 procentenheter högre än målet. Måluppfyllelsen för de finansiella målen är inte tillfredsställande.

Måluppfyllelse strategiska mål

Region Uppsalas uppfyllelse av de strategiska målen i form av de av Regionfullmäktige beslutade indikatorerna redovisas nedan. I styrmodellen är det måluppfyllelsen av indikatorerna som visar om Region Uppsala närmar sig de strategiska målen eller inte.

För indikatorerna finns bedömningskriterier framtagna som anger när respektive indikators målvärde anses vara uppnått. Andelen indikatorer inom varje strategiskt mål ska till största delen ha indikatorer som uppnår målvärdena, det vill säga bedömas som gröna, för att god måluppfyllelse för året ska anses vara uppnådd. Om detta inte uppfylls anses måluppfyllelsen vara delvis uppnådd eller inte uppnådd.

För att ge en tydlig indikation på måluppfyllelsen används följande symboler:

STRATEGISKA MÅL	*MÅLUPPFYLLELSE*
Bedömningen är att Region Uppsala närmar sig det strategiska målet.	
Bedömningen är att Region Uppsala delvis närmar sig det strategiska målet.	
Bedömningen är att Region Uppsala inte närmar sig det strategiska målet.	
Bedömning av det strategiska målet går inte att göra.	

En region för alla

REGION UPPSALA SKA FRÄMJA HÄLSA OCH FÖRBÄTTRA LIVSKVALITETEN HOS INVÅNARNA.	*MÅLUPPFYLLELSE*
Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av hög kvalitet.	
Har en vård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus.	
Bedriver hälso- och sjukvård där både den akuta och planerade vården utmärks av god tillgänglighet.	
Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet.	
Ger vård på bästa effektiva omhändertagandenivå (BEON).	
Synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa.	
Har en kollektivtrafik som gör att allt är nära i en växande region.	
Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet.	
Har en aktiv arbetsgivarpolitik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytänkande och säkerställer en långsiktigt god kompetensförsörjning samt en god arbetsmiljö.	

En nyskapande region

REGION UPPSALA TAR FASTA PÅ FÖRMÅGAN TILL FÖRNYELSE OCH KREATIVITET.	*MÅLUPPFYLLELSE*
Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, Uppsalas två universitet och näringslivet.	
Är ledande inom e-hälsa.	
Är ledande inom kunskapsstyrd vård.	
Skapar förutsättningar för en hållbar och miljödriven näringslivsutveckling, med särskilt fokus på besöksnäring, life science, energisektorn och gröna näringar.	

En växande region

REGION UPPSALA UTVECKLAS MED FOKUS PÅ EKOLOGISK HÅLLBARHET.	*MÅLUPPFYLLELSE*
Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006.	
Har en kollektivtrafik som är det naturliga valet för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter.	
Har en natur som är en tillgänglig arena och mötesplats för fysisk aktivitet och social gemenskap.	
Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling.	
Utvecklar infrastruktur som skapar förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande och en hållbar utveckling av länet.	

För att säkra en god ekonomisk hushållning, både ur ett verksamhets- och finansiellt perspektiv ska det finnas god måluppfyllelse enligt Region Uppsalas styrmodell.

För 2018 har årets målvärde uppnåtts för 56 procent av de strategiska målen och Region Uppsala närmar sig därmed Region Uppsalas strategiska mål. För samma period förra året var måluppfyllelsen 47 procent. Andelen mål där målvärdena delvis uppnåtts uppgår till 22 procent och här närmar sig Region Uppsala delvis de strategiska målen. Föregående år var måluppfyllelsen 18 procent för delvis uppnådda mål. För 17 procent av de strategiska målen har målvärdet inte uppnåtts. Denna siffra var 29 procent 2017. För ett strategiskt mål, motsvarande 5 procent, går det ännu inte att bedöma utfallet för 2018. 2017 var motsvarande värde 6 procent.

Då helt uppnådda mål och delvis uppnådda mål för 2018, slås samman blir den totala andelen 78 procent. Föregående år uppgick motsvarande till 65 procent.

Sammanfattning måluppfyllelse

Måluppfyllelsen vad gäller styrmodellen och de 18 strategiska målen uppvisar en klar förbättring jämfört med förra året, dock är måluppfyllelsen för de finansiella målen inte tillfredsställande och sammantaget har den totala måluppfyllelsen inte varit tillräckligt hög för att Region Uppsala ska anses ha en god hushållning.

Bedömning av uppdrag

Kopplade till de strategiska målen finns 60 uppdrag som styrelser och nämnder ska genomföra under året. Uppdragen beskriver vad vi ska göra för att närma oss de strategiska målen. För att bedöma om uppdragen är genomförda eller inte finns bedömningskriterier enligt nedan.

Uppdrag	En genomförandegrad på minst 75 procent innebär att uppdragen är genomförda.	▲
	En genomförandegrad på mellan 25 och 75 procent innebär att uppdragen delvis är genomförda.	▬
	En genomförandegrad på mindre än 25 procent innebär att uppdragen inte är genomförda.	▼

Sammanfattning uppdrag

Av de totalt 60 uppdragen bedöms 50 stycken, motsvarande 83 procent, som genomförda. Delvis genomförda uppdrag uppgår till 4 stycken eller 7 procent. 6 stycken uppdrag, vilket motsvarar 10 procent, bedöms som inte genomförda. För 2017 var andelen genomförda 82 procent och inte genomförda uppgick till 18 procent.

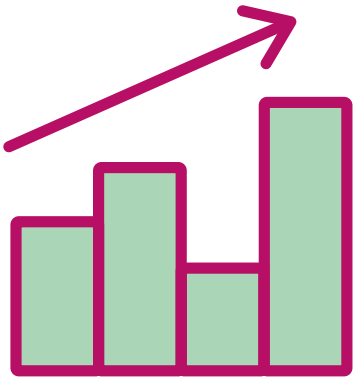

En region för alla

Region Uppsala ska främja hälsa och förbättra livskvaliteten hos invånarna

Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av hög kvalitet

Måluppfyllelsen av ovanstående strategiska mål mäts med hjälp av tre indikatorer och ett uppdrag. Det strategiska målet är inte uppfyllt under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Kvalitetsindikatorer för primärvård.	▼
Kvalitetsindikatorer för sjukhusvård.	▼
Andelen undersökta patienter som får en riskbedömning hos Folktandvården.	–

Inom detta strategiska mål mäts kvaliteten utifrån fem delindikatorer, inom respektive sjukhusvård och primärvård, utifrån vad som anses vara relevanta i arbetet med kroniska sjukdomar i de lokala programråden.

Sjukhusvårdens kvalitetsindikatorer är fem stycken och avser: återinläggningar av patienter med hjärtsvikt respektive KOL samt fotundersökning, blodtryck och HbA1C-värde för patienter med typ1-diabetes. Sjukhusen har klarat målvärdet helt eller delvis för tre av fem indikatorer. De delindikatorer som inte uppnåtts gäller återinläggning av personer med KOL och återinläggningar av patienter med hjärtsvikt. Totalt sett går utvecklingen av sjukhusvårdens kvalitetsindikatorer åt rätt håll jämfört med tidigare år då de helt eller delvis uppnådde endast två indikatorvärden.

Primärvårdens kvalitetsindikatorer är även de fem stycken och avser: andel jourbesök för patienter med KOL eller astma på akutmottagning, blodtryck och HbA1C-värde för patienter med typ2-diabetes, andel patienter med hjärtsvikt som hämtat ut betablockerare samt följsamhet till läkemedelsbehandling vid depression. Primärvårdens kvalitetsindikatorer uppnås inte för 2018 och visar ingen tydlig förbättring jämfört med tidigare år då fyra av deras fem indikatorer bara delvis har uppnåtts.

Folktandvården har delvis uppnått sitt målvärde för andel undersökta patienter som får en riskbedömning. Målvärdet är högt satt och utfallet för året ligger i linje med utfall för 2017.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska det genomföras en behovsanalys, utifrån resultaten i befolkningsenkäterna, i syfte att skapa underlag för genomförandet av riktade åtgärder:

Behovsanalyser har genomförts under året och dessa har utmynnat i fyra rapporter om jämlik hälsa. Rapporterna har utarbetats tillsammans med övriga regioner i sjukvårdsregionen. Region Uppsalas samarbete med Uppsala universitet har mynnat ut i ett antal masteruppsatser och vetenskapliga artiklar som kan användas som underlag till specifika insatser.

Förbättringsområden

Inom kvalitetsområdet pågår ett flertal utvecklings- och förbättringsarbeten inom samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar för att uppnå en bättre hälso- och sjukvård för patienterna. Arbetet med en kunskapsstyrd vård handlar i huvudsak om att lyfta kvalitetsarbetet inom såväl hälso- och sjukvården som tandvården.

Ett antal programråd har bildats under senare år och lokala arbetsgrupper behöver sättas samman som kan fortsätta kvalitetsutvecklingsarbetet inom respektive område och bidra till fortsatt uppföljning samt förbättra värdena för valda kvalitetsindikatorer.

Inom ramen för arbetet med att utveckla en effektiv och nära vård 2030 finns en särskild strategi för just kvalitetsarbete. Dessutom ser Akademiska sjukhuset över sin styrmodell i syfte att lyfta fram kvalitetsfrågorna som drivkraft i sin styrning och ledning. Inom läkemedelsområdet finns en läkemedelssamordnare anställd på vårdcentralerna som har i uppgift att förbättra läkemedelsanvändningen.

Har en vård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiska mål mäts med hjälp av 3 indikatorer och 4 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Delaktighet och involvering.	▲
Respekt och bemötande.	–
Andel av patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågas om levnadsvanor.	▲

Av totalt tre indikatorer inom målområdet uppnås 2 målvärden och 1 nås delvis.

Indikatorerna delaktighet och involvering samt respekt och bemötande mäts via den Nationella patientenkäten. Resultaten för dimensionen delaktighet och involvering visar på en förbättring men resultaten måste sättas i relation till att några frågor har omformulerats något sedan föregående mätning.

För indikatorn respekt och bemötande är målvärdet delvis uppnått, då värdet ligger på samma nivå som föregående två år. Det är små förändringar i resultaten mellan åren och mellan hälso- och sjukvårdsförvaltningarna.

Nära vård och hälsa uppfyller ingen av dessa två indikatorer, men uppger att de uppmärksammat en negativ trend kring de båda indikatorerna och att de arbetar med förbättringar. Exempelvis pågår ett aktivt arbete med personcentrerad vård genom ett systematiskt arbete med tjänstedesign, ett stort antal projekt, införande av arbetssätt med patientmedverkan och ett personcentrerat förhållningssätt.

Vad gäller indikatorn andelen av patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågats om levnadsvanor har totalt sett ökat. Målvärdet för Akademiska sjukhuset är närmast oförändrat jämfört med föregående år. Rutinen inom Region Uppsala är att inte ställa frågor om levnadsvanor som redan har ställts till patienten i en annan förvaltning. De patienter som kommer till sjukhuset har i flera fall tillfrågats inom primärvården och då ställs inte frågan igen, utan sjukhuset utgår ifrån det som är dokumenterat.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska alla hälso- och sjukvårdsförvaltningarna utveckla sitt personcentrerade arbetssätt i dialog med patient- och brukarorganisationer:

Arbete som skett under året inom de olika förvaltningarna är exempelvis personcentrerad rond och personcentrerad överlämning. Mer eller mindre regelbundna kontakter förekommer med patientföreningar och brukarorganisationer för utbyte av kunskap och erfarenheter. Flera av förvaltningarna arbetar med metoden tjänstedesign för att utveckla mer personcentrerade tjänster och förhållningssätt.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna ska koordinera patienternas rehabiliteringsprocess såväl internt som externt genom överrapportering av rehabiliteringsplaner:

Att genomföra uppdraget innebär ett omfattande arbete. Rehabiliteringskoordinatorer är anställda på alla vårdcentraler i primärvården och införandet är påbörjat inom sjukskrivningsintensiva verksamheter inom sjukhusen. Vid Akademiska sjukhuset har psykiatrin och ortopeden/handkirurgen rekryterat rehabiliteringskoordinatorer. Vidare behövs en strategisk övergripande planering av rehabiliteringen i Region Uppsala och fortsatt utvecklingsarbete för att nå målen att rehabiliteringsplanen ska vara läsbar för den enskilde patienten.

Under 2018 ska berörda förvaltningar genomföra åtgärder utifrån resultaten kring bemötande i Nationella patientenkäten:

Förvaltningarna har under 2018 arbetat med att tillämpa tidigare upprättade åtgärdsplaner, exempelvis utifrån mätningen inom akutmottagningar som genomfördes 2017.

Under 2018 genomfördes mätningar inom psykiatrisk öppen- och slutenvård och somatisk öppen- och slutenvård, där återkoppling av resultat pågår och nya handlingsplaner ska upprättas. Akademiska sjukhuset uppger att uppdraget inte är genomfört då det inte finns upprättat någon handlingsplan för de enheter som inte når målvärdena.

Nationell patientenkät finns inte inom tandvården, men förvaltningen genomför en egen patientenkät och åtgärder föranledda av resultatet. En kundbemötandeutbildning av receptionspersonal har projekterats och tagits fram under 2018 för att startas upp under 2019.

Under 2018 ska hälso- och sjukvårdsförvaltningarna genomföra åtgärder, i syfte att utveckla ett hälsofrämjande förhållningssätt, så att patientens egen kontroll över hälsa, sjukdom och liv stöds i varje enskilt fall:

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna arbetar med att kontinuerligt utveckla det hälsofrämjande förhållningssättet genom översyn av vårdprocesser med fokus på hur levnadsvanor och hälsofrämjande råd och åtgärder inkluderas i vårdprocesserna. Arbetet tar sin utgångspunkt i de nationella riktlinjerna för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

Förbättringsområden

Det är viktigt att samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar även fortsättningsvis arbetar aktivt med utvecklingen av personcentrerad vård och personcentrerade arbetssätt på alla nivåer inom organisationen. Genomförandet av projektet Patientkontrakt kommer att vara betydelsefullt, då projektets syfte är direkt riktat till att öka patienters och närståendes delaktighet och involvering i vård och behandling. Involvering av patienter och närstående i förändrings-/utvecklingsarbeten och i ledning och styrning är viktigt för att nå en högre måluppfyllelse.

Regiongemensamma förutsättningar för patient-/brukarinvolvering behöver tas fram, som exempelvis strukturer för att fånga upp patienter/brukare för medverkan, former och forum för medverkan, systematisk synpunktshantering, informationsmaterial för patienter/brukare och medarbetare som deltar i olika utvecklingsaktiviteter.

I frågor kring levnadsvanor ingår frågor om otillräcklig fysisk aktivitet, ohälsosamma matvanor och tobaksbruk, däremot saknas frågor om alkohol. Det pågår ett kontinuerligt arbete för att öka andelen screenade patienter på Akademiska sjukhuset samt att säkerställa dokumentation för frågor om levnadsvanor enligt en regionövergripande rutin för tobak- och alkoholstopp inför operation.

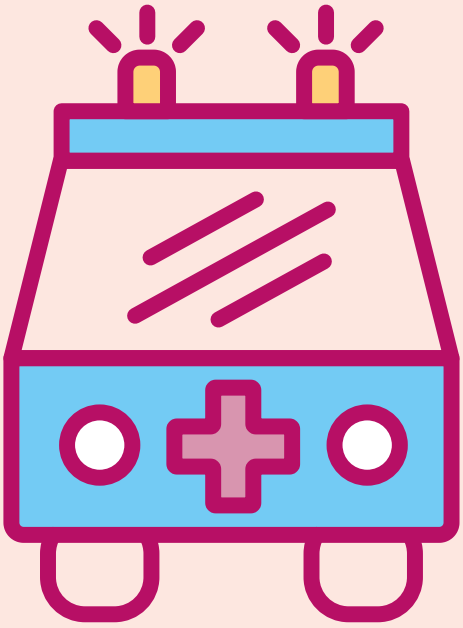

Bedriver hälso- och sjukvård där både den akuta och planerade vården utmärks av god tillgänglighet

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiskt mål mäts med hjälp av 6 indikatorer och 2 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Andelen patienter som får telefonkontakt med vårdcentralen samma dag.	▬
Andelen patienter som får ett läkarbesök inom 7 dagar på vårdcentral (vid bedömt vårdbehov).	▬
Andelen väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar.	▲
Andelen väntande patienter som får sin behandling/operation påbörjad inom 90 dagar.	▬
Andelen patienter inom allmäntandvården som får planerad vård inom tre månader.	▲
God strokesjukvård – tid från ankomst till sjukhus till start av trombolysbehandling vid stroke.	▲

Hälften av indikatorerna har nått målvärdet för 2018 och hälften har delvis uppnåtts. För de indikatorer som rör primärvården och vårdcentralsuppdraget, där de privata vårdcentralerna inkluderas, bedöms att målet delvis är uppnått. En svårighet med att till fullo uppnå målvärdet för telefontillgänglighet är att samma sjuksköterskor som hanterar telefonin också arbetar med att besvara de kontakter som patienterna tar via mina vårdkontakter. Totalt sett inom Region Uppsala har ärendena via mina vårdkontakter ökat. Målet kring läkarbesök inom 7 dagar bedöms vara delvis uppnått, även om tillgängligheten är något lägre än föregående år.

Folktandvården har uppnått sitt målvärde om att 95 procent av patienterna får sitt planerade besök inom tre månader. Resultatet ligger på samma nivå som föregående år, trots svårigheter att bemanna tandhygienister. Ett förbättringsarbete pågår med att i högre utsträckning än tidigare använda tandsjuksköterskor till uppgifter som idag utförs av tandhygienister.

För de indikatorer som mäter Lasarettet i Enköpings och Akademiska sjukhusets väntetider, är tre av fyra

indikatorer uppnådda och en delvis uppnådd. Den indikator som inte helt når målvärdet är operationer och behandling, där en nyckelorsak är bristen på vårdplatser som i sin tur hänger ihop med en brist på sjuksköterskor.

Genomförande av uppdrag

Hälso- och sjukvårdsförvaltningarna ska under 2018 identifiera och genomföra riktade åtgärder inom de områden där respektive förvaltning har problem med att nå vårdgarantin:

Samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar arbetar för att nå målet kortare väntetider, även om inte Folktandvården ingår i den lagstiftade vårdgarantin. Akademiska sjukhuset som har utmaningar i kompetensförsörjning har bland annat satsat på betald vidareutbildning till specialistsjuksköterskor. Nära vård och hälsa har inom vårdcentralsuppdraget fokuserat på förberedelser inför införandet av förändrad vårdgaranti med framarbetad e-utbildning för personalen. Folktandvården har öppnat en ny klinik under 2018 i syfte att minska väntetiderna och öka tillgängligheten och Lasarettet i Enköping har utvecklat sitt samarbete med Akademiska sjukhusets hepatologiska och gastroenterologiska sektion för att minska hyrläkarberoendet.

Under 2018 ska hälso- och sjukvårdsförvaltningarna nyttja vårdgarantienhetens tjänster i större utsträckning för att på så sätt korta väntetiden för patienterna:

Lasarettet i Enköping och Akademiska sjukhuset slussar systematiskt patienter från de verksamhetsområden som riskerar att få vänta längre än vårdgarantin via vårdgarantienheten. Samverkan sker mellan vårdgarantienheten och Akademiska sjukhusets produktionsenhet som samordnar vilka patienter som behöver skickas från olika verksamhetsområden inom sjukhuset. Inom Nära vård och hälsa är det framförallt barn och unga som omfattas av den nationella 30-dagarsgränsen vid neuropsykiatriska frågeställningar som slussats via vårdgarantienheten under 2018.

Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiskt mål mäts med hjälp av 7 indikatorer och 2 uppdrag. Det strategiska målet har delvis uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antal vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård i relation till antalet vårdtillfällen.	n/a
Andelen vårdrelaterade infektioner.	▼
Följsamhet till basala hygienrutiner.	▼
Följsamhet till klädregler.	–
Antalet uthämtade definierade dygnsdoser av ”olämpliga läkemedel till äldre” som är förskrivna till patienter 75 år och äldre.	▲
Andelen definierade dygnsdoser av smalspektrumantibiotika i relation till totala förbrukningen av antibiotika.	–
Andelen sjukhusförvärvade trycksår.	▲

Av totalt 7 indikatorer har 2 målvärden uppnåtts, 2 indikatorer har delvis uppnått målet och för 2 indikatorer har målvärdena inte uppnåtts.

För indikatorn antalet vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård finns inget utfall då infektionsverktyget inte varit i drift under hela 2018. Verktyget planeras att åter vara i drift i februari 2019.

Vad gäller indikatorn andelen vårdrelaterade infektioner baseras den på en punktprevalensmätning (en dag i mars 2018), vilket ger en ögonblicksbild och gör det svårt att bedöma signifikanta förändringar över tid. Region Uppsalas samlade resultat är 11,3 procent vårdrelaterade infektioner (riksgenomsnitt 8,9 procent) vilket är en ökning mot föregående års värde (8,5 procent) och målet uppnås inte. Det var

främst Akademiska sjukhuset som hade ett försämrat resultat (11,9 procent). Inför 2019 kommer det att bli lättare att analysera och skapa åtgärder för att förhindra framtida vårdrelaterade infektioner med det uppdaterade infektionsverktyget.

När det gäller målvärdena för följsamhet till basala hygienrutiner (90 procent) och klädregler (97 procent) har dessa inte uppnåtts av alla förvaltningar. Region Uppsala uppnår 83,8 procent följsamhet till basala hygienrutiner och 96,1 procent följsamhet till klädregler. Förbättringsarbeten har pågått under året inom flera förvaltningar och kommer fortsätta även under 2019.

Inom Nära vård och hälsa har frekvensen av mätningar varierat ute i verksamheterna. Under hösten 2018 har en bred satsning med utbildning och framtagande av handlingsplan genomförts. Rutiner har även införts inom de delar av förvaltningen som tidigare inte betraktats som patientnära. Under 2019 kommer alla privata och offentliga vårdcentraler genomföra månatliga mätningar av basala hygienrutiner och klädregler.

Indikatorn som mäter andelen definierade dygnsdoser (ddd) av smalspektrumantibiotika ska öka för att målvärdet för 2018 ska nås. Så har inte skett utan andelen doser av smalspektrumantibiotika har istället minskat i relation till all antibiotika som skrivs ut vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Lasarettet i Enköping anger att det beror på att det gjorts fler urologiska ingrepp. Även denna indikator kommer att kunna följas upp bättre med infektionsverktyget. När infektionsverktyget fungerar igen behöver resultaten analyseras och diskuteras med Strama (Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens).

När det gäller indikatorn som mäter andelen patienter med sjukhusförvärvade trycksår avser årets resultat tre genomförda punktprevalensmätningar i mars, augusti och december 2018 vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Akademiska sjukhuset har minskat denna indikator från 14,1 procent 2017 till 12,4 procent 2018, trots ett högt värde vid första mätningen i mars. Efter denna första mätning genomfördes ett antal åtgärder, bland annat dagliga observationer, seminarier, obligatoriska

trycksårsronder, madrassinventering och uppsökande verksamhet. Lasarettet i Enköping gick från 0 procent 2017 till 8,3 procent 2018. Orsaken till ökning på lasarettet är svår att analysera då det speglar tre dygn under hela året. Riksgenomsnittet för patienter med sjukhusförvärvade trycksår vid den nationella mätningen i mars 2018 var 11 procent.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska alla berörda verksamheter vidta systematiska förebyggande åtgärder i syfte att minska antalet patienter som drabbas av undvikbara vårdskador:

Genom analys av avvikelser och återkoppling efter händelseanalys sker ett systematiskt förebyggande arbete mot undvikbara vårdskador. Lasarettet i Enköping har fattat beslut om åtgärder för samordning av analys, åtgärder och uppföljning av avvikelser och händelseanalyser. Akademiska sjukhuset har genomfört en patientsäkerhetsutbildning för chefer och ledare både från Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Totalt har 14 kurser genomförts.

Nära vård och hälsa har under 2018 genomfört en femdagars kvalitet- och patientsäkerhetsutbildning för chefer, medicinska rådgivare, verksamhetsutvecklare, gruppchefer, processledare samt övriga nyckelpersoner. Inom området vårdhygien har Nära vård och hälsa även tagit fram en handlingsplan, utbildat hygienombud och infört basala hygienrutiner och klädregler inom alla offentliga och privata vårdcentraler, även inom de delar av förvaltningen som tidigare inte betraktats som patientnära.

Under 2018 har samtliga verksamhetschefer inom Folktandvården haft ansvar för att införa 2018 års mål för god vård på respektive klinik.

Under 2018 ska alla berörda verksamheter vidta systematiska förebyggande åtgärder i syfte att minska andelen vårdrelaterade infektioner bland annat genom att öka den systematiska användningen av infektionsverktyget:

Infektionsverktyget har standardrapporter på verksamhetsnivå över tid som möjliggör regelbunden uppföljning och visualisering av förekomst, typer av vårdrelaterade infektioner samt följsamheten till behandlingsrekommendationer för antibiotikaanvändning. Verktyget är ett viktigt stöd och förutsättning för verksamheterna i det systematiska arbetet med att förebygga vårdrelaterade infektioner. Infektionsverktyget har inte, som nämnts ovan, varit i drift under hela 2018 på grund av tekniska problem, men planerar att återstartas i februari 2019. Under 2018 har därför uppföljningen av vårdrelaterade infektioner bestått av en så kallad punktprevalensmätning i mars månad.

Förbättringsområden

Det är av stor vikt att de pågående förbättringsarbetena inom hälso- och sjukvårdsförvaltningarna fortsätter. Det gäller särskilt inom de verksamheter som inte når målen för basala hygienregler och klädregler. Uppföljning bör även ske av Folktandvårdens pågående patientsäkerhetsarbete, där resultat av följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler finns, men inte ingår i Region Uppsalas beslutsstöd och uppföljningsmodell.

När det gäller användandet av smalspektrumantibiotika är det viktigt med samordning av åtgärder med Strama (Samverkan mot antibiotikaresistens) och att arbeta för en hög följsamhet inom samtliga verksamheter till Stramas så kallade 10-punktsprogram.

Ger vård på bästa effektiva omhändertagandenivå (BEON)

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiskt mål mäts med hjälp av 7 indikatorer och 3 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Undvikbar slutenvård vid diabetes för patienter 65 år och äldre (per antal listade).	▲
Undvikbar slutenvård vid hjärtsvikt för patienter 65 år och äldre (per antal listade).	–
Undvikbar slutenvård vid astma respektive KOL för patienter 65 år och äldre (per antal listade).	▲
Antal utskrivningsklara patienter på sjukhus.	▲
Utskrivningsklara patienter på sjukhus, vårddygn i genomsnitt för patienter som är 65 år och äldre.	▲
Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård. Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser.	▲
Oplanerad återinskrivning inom 30 dagar för patienter som är 65 år och äldre.	–

Av totalt 7 indikatorer har 5 målvärden uppnåtts, till exempel har antal utskrivningsklara patienter med betalningsansvar minskat jämfört med förra året. När det gäller undvikbar slutenvård vid hjärtsvikt för patienter 65 år och äldre har målvärdet delvis uppnåtts under året. Arbetet behöver fortsatt utvecklas.

Genomförande av uppdrag

▲ *Under 2018 ska Region Uppsala stärka primärvården utifrån den framtagna målbilden för primärvård:*

I juni 2018 fattade Regionfullmäktige beslut om en strategi och målbild för en Effektiv och nära vård 2030. Därefter påbörjades ett omfattande planerings- och omställningsarbete inom berörda förvaltningar. Omställningsarbetet bedrivs genom en bred dialog- och samverkansprocess och utgår från den beslutade målbilden och dess fyra målområden: nära vård, effektiv, förebyggande och hälsofrämjande samt samskapande. Under hösten redovisades en lägesrapport av omställningsarbetet till Regionstyrelsen.

För att stärka primärvården har ett arbete påbörjats med att omfördela resurser till förmån för nära vård och primärvård. Som ett första steg ökade vårdcentralernas kapiteringsersättning med fem procent utöver uppräkningen med två procent 2018. Områdesansvar infördes för alla vårdcentraler vilket innebär att alla invånare listas enligt en geografisk närhetsprincip eller eget val. Antalet specialisttjänstgöringsplatser för läkare har utökats från 20 till totalt 30. Den patientnära forskningen stärks genom införande av akademiska primärvårdscentrum samt två akademiska vårdcentraler, som blir nav för forskning i primärvården.

▲ *Hemsjukvårdsverksamheten i form av mobila närvårdsteam för äldre och multisjuka ska under 2018 utökas i omfattning samt få en större geografisk spridning över länet:*

Under 2018 har mobila närvårdsteam utökat sin verksamhet både i omfattning och geografisk spridning över länet. Teamen arbetar nu över hela Uppsala län och har utökats till fem team.

▲ *Under 2018 ska nya rutiner utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård användas i verksamheterna:*

En riktlinje för samverkan vid utskrivning från slutenvård är framtagen och beslutad av det politiska samrådet och tjänstepersonledningen för hälsa, stöd, vård och omsorg (HSVO). Införande pågår och visar redan resultat. Vårdtiden på sjukhus efter att patienten är utskrivningsklar har minskat från i genomsnitt sju dygn 2017 till i genomsnitt tre dygn 2018. Hälften av alla utskrivningsklara patienter kan lämna sjukhusen redan den första dagen.

Förbättringsområden

I arbetet med att genomföra uppdraget om att verksamheterna ska använda nya rutiner utifrån lagen om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård har brister i samband med inskrivningen av patienter identifierats. Inskrivningsmeddelande har saknats för cirka en tredjedel av patienterna i slutenvården, vilket har lett till att primärvården och kommunerna inte har getts rätt möjlighet att planera hem patienterna innan betalningsansvaret inträder. Här pågår ett förbättringsarbete.

Synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiskt mål mäts med hjälp av 4 indikatorer och 2 uppdrag. Det strategiska målet har inte uppfyllts under 2018.

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Andel väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar.	
Återinskrivning inom 28 dagar efter psykiatrisk vård.	
Andel besök hos kurator och psykolog relaterat till det totala antalet besök på vårdcentral.	
Andel väntande barn och ungdomar som berörs av den förstärkta vårdgarantin och som har fått en första bedömning inom 30 dagar.	

Av totalt 4 indikatorer har 1 målvärde uppnåtts, 1 har delvis uppnåtts och 2 målvärden har inte nåtts. Två av indikatorerna berör väntetider i förhållande till ett första besök inom psykiatrisk verksamhet. Indikatorn som mäter andelen väntande patienter som får sitt första besök inom 90 dagar är en del av den lagstiftade vårdgarantin. Målvärdet har inte uppfyllts under året och den främsta orsaken är bemanningsproblem inom främst de affektiva mottagningarna.

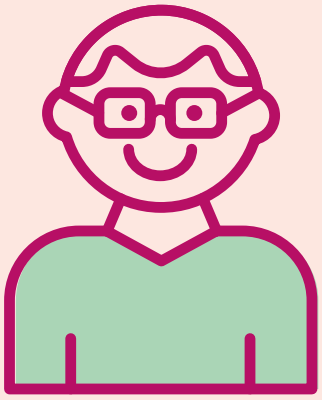

Indikatorn som mäter återinskrivningar efter psykiatrisk vård bedöms som delvis uppnått. Resultatet ligger kvar på samma nivå som 2017.

När det gäller indikatorn som mäter andelen kurator- och psykologbesök på vårdcentral relaterat till det totala antalet besök bedöms målvärdet ha uppfyllts.

Målvärdet avseende indikatorn gällande tillgängligheten för barn och unga, har inte uppfyllts under året. Även här är bemanningsproblem den främsta förklaringen.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska Region Uppsala, i samverkan med kommunernas elevhälsa och socialtjänst, utveckla och förstärka tidiga insatser mot psykisk ohälsa hos barn och unga:

Förvaltningarna Nära vård och hälsa och Akademiska sjukhuset har under året arbetat med att genomföra uppdraget. Nära vård och hälsa har bland annat initierat och varit drivande i ett regionövergripande arbete kallat Optimus kring barn med neuropsykiatriska funktionshinder. Arbetet har medfört förbättringar gällande handläggningstider och ett bättre omhändertagande.

Inom Akademiska sjukhusets barn- och ungdomspsykiatri drivs i ett länsövergripande förebyggande arbete riktat till barn och ungdomar med nedstämdhet, oro och ångest, i ett samarbete kallat Snorkel. Arbetet fortgår i samverkan med länets kommuner. Ytterligare exempel på tidiga insatser i samverkan med kommunernas elevhälsa och socialtjänst återfinns inom arbetet hos de barn- och ungdomspsykologer som arbetar på samtalsmottagningar i hela länet.

Under 2018 ska Region Uppsala utveckla samverkan med kommunernas elevhälsa och socialtjänst kring barn och ungdomar med missbruksproblem:

Akademiska sjukhuset har under året startat igång en ny verksamhet riktad till barn och unga med missbruksproblematik kombinerat med psykisk ohälsa, tillsammans med socialtjänsten i Uppsala kommun. Ett samordnat team arbetar nu med att motverka missbruksproblem bland ungdomar.

Förbättringsområden

Akademiska sjukhusets specialistpsykiatri står inför flera stora utmaningar under de närmsta åren. Det gäller framförallt den ökande psykiska ohälsan i befolkningen, tillgänglighetsproblematiken och kompetensförsörjningsutmaningar. Därför är det viktigt att söka nya lösningar och förbättringsområden och att arbeta långsiktigt i nära samverkan med länets kommuner.

Har en kollektivtrafik som gör att allt är nära i en växande region

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 4 indikatorer och 3 uppdrag. Det strategiska målet har inte uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Det går snabbt att resa med UL-trafiken. Andel regionbussar i tid.	▼
Det går snabbt att resa med UL-trafiken: Jag kan lita på att jag kommer fram i tid om jag reser med bolaget.	▼
Varumärke/image: Hur troligt är det att du skulle rekommendera dina vänner och bekanta att åka med UL?	▼
För de flesta resor vet resenären att det går att åka med UL.	▲

Av totalt 4 indikatorer har Kollektivtrafikförvaltningen uppnått 1 av 4 målvärden.

Målvärdet för indikatorn ”Det går snabbt att resa med UL-trafiken. Andel regionbussar i tid” uppnås inte. Resultatet för 2018 är samma som för 2017.

Vad gäller indikatorn ”Jag kan lita på att jag kommer fram i tid om jag reser med UL” uppnås inte målvärdet. Orsaken är sannolikt att ökad trafik och många byggprojekt påverkar framkomligheten i Uppsala. Flera av de åtgärder som planerats i samarbete med Uppsala kommun kring framkomligheten har också försenats.

När det gäller indikatorn ”För de flesta resor vet resenären att det går att åka med UL” uppnås inte målvärdet. Här är det svårt att se någon tydlig orsak.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska Region Uppsala, i samverkan med Mälab, medverka i framtagandet av nästa plan för utveckling av den regionala tågtrafiken:

Under 2018 har Kollektivtrafikförvaltningen tagit fram en plan för utvecklingen av den regionala tågtrafiken tillsammans med Mälab.

Under 2018 ska Region Uppsala ta fram ett förslag kring samordning av UL:s kundtjänst, Sjukreseenheten och Beställningscentralen för sjukresor:

Under 2018 ska Region Uppsala utreda förutsättningarna för en samordning av alla särskilda persontransporter med kollektivtrafiken inklusive en gemensam beställningscentral:

De två uppdragen som handlar om samordning med kommunernas färdtjänst har inte genomförts.

Förbättringsområden

Region Uppsala behöver intensifiera diskussionerna med länets kommuner om samordning med kollektivtrafiken av alla särskilda persontransporter och beställningscentral för dessa resor. När detta skett har Region Uppsala möjlighet att genomföra dessa uppdrag.

Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 4 indikatorer och 3 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antal genomförda kulturprogram i vården.	▲
Antal resande med Kulturbussar.	▲
Antal sökande till allmän linje vid Wiks folkhögskola.	▲
Antal antagna elever vid Wiks folkhögskola.	▼

Av totalt 4 indikatorer har Kultur och bildning uppnått 3 målvärden.

Kultur och bildning har genomfört arbetet med kultur i vården på ett gott sätt, med en mängd kulturprogram som tillgängliggjort kulturupplevelser för patienter och besökare i vården. Antal resande med kulturbussen har ökat kraftigt under 2018. Föregående år reste drygt 25 000 elever med kulturbuss. Motsvarande värde för 2018 var 39 083 resande. Det är huvudsakligen Uppsala kommun som står för den stora ökningen av bokade resor med kulturbuss. De har under 2018 byggt upp en struktur kring att informera förskolor och skolor om möjligheterna kring att utnyttja kulturbussen. Från 2019 byter kulturbuss namn till kulturresor.

Vid Wiks folkhögskola har samtliga tillgängliga platser varit fyllda vid terminsstart. Vad gäller antalet antagna elever vid Wiks folkhögskola, vars indikator visar rött, utgör värdet 225 i jämförelse med 244 föregående år. Mätvärdet mäter antalet antagna till långa kurser (mer än 15 veckor), det vill säga allmän linje vid filialen Uppsala folkhögskola samt särskild kurs som utgör de estetiska kurserna på Wiks folkhögskola.

Genomförande av uppdrag

▲ *Under 2018 ska det utvecklas residensverksamhet inom flera konstområden, bland annat på Wik:*

Arbetet har pågått i enlighet med planering och konstnärliga residens utvecklas inom olika konstområden. Ett dansresidens arrangerades i juni i samverkan med Eric Sahlström Institutet. Residenset utlystes och tilldelades mottagaren Disa Krosness. Ett vistelsestipendium inom teater arrangerades i augusti på Hållnäs konstkoloni. Mottagare var Klara Bendz och Emma Löfström, kopplade till Bananteatern. Detta var första gången som Kulturenheten utlyste arbetsvistelse för professionella inom teaterområdet. Såväl dans- som teatersatsningarna blev lyckade.

▲ *Under 2018 ska det utvecklas en regional mobil utställningsyta för konst som utgår från platsen, dess unika förutsättningar och behov:*

Kulturenheten har arrangerat Konstkuben (mobil utställningsyta) vid Rullsand i Älvkarleby kommun under sommaren. Utställningen “Forget me not” visade konstnären Leicy Olsborn Björbys konst, både med verk inne i Konstkuben och med installationer i naturen på Billudden. Konstverken var framtagna speciellt till denna utställning och tar upp förhållandet mellan konst och natur. Förutom konstutställningen togs en omfattande programverksamhet fram till Konstkuben. I samverkan med hemslöjdskonsulenterna, Regionbibliotek Uppsala och Upplandsstiftelsen arrangerades slöjdverkstäder, författarbesök och fågelskådning och ett stort antal besökare deltog.

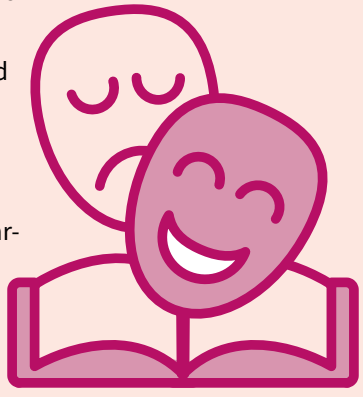

Från och med höstterminen 2018 ska Uppsala folkhögskola arbeta mot ett förändrat arbetssätt där traditionell folkhögskolepedagogik kombineras med dagens teknik, ett flexibelt lärande med fördjupat IT-stöd och utarbetandet av en digital lärplattform:

Folkhögskolefilialen Uppsala folkhögskola flyttade under året från Ulleråker till nya lokaler på Ultuna. Uppsala folkhögskola är sedan juni månad utrustad med Chromebooks till alla elever. Två klassrum har möbler specialanpassade för digitalt lärande. Den nya lärplattformen Google Education är på plats och personalen har fått intern fortbildning. Större delen av personalen på Wiks folkhögskola har uppdaterats med plattor och utbildats i nödvändiga programvaror.

Förbättringsområden

Det finns potential att utveckla samverkan på kulturområdet inom regionen, men även interregionalt inför 2019. Ett initiativ till påbörjade interregionala diskussioner har tagits av Region Uppsala. Samverkan fungerar bra utifrån befintliga gemensamma mötesforum, men ämnestematiken vid mötena kan stärkas i syftet att uppnå fördjupade samarbeten inför framtiden. Särskilda möten med kommunala representanter och för kulturinstitutionernas representanter kan fördjupa sakdiskussionerna och leda till nya kontaktytor. Detta för att på bästa sätt finna gemensamma lösningar som kan stärka den kulturella utvecklingen i länet.

Har en aktiv arbetsgivarpolitik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytänkande och säkerställer en långsiktigt god kompetensförsörjning samt en god arbetsmiljö

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 4 indikatorer och 7 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Hållbart medarbetarengagemang, index:	
Hållbart medarbetarengagemang, index: ledarskap.	
Hållbart medarbetarengagemang, index: styrning.	
Hållbart medarbetarengagemang, index: motivation.	

Måluppfyllelse för samtliga indikatorer är uppnått. Resultat på övergripande nivå för Region Uppsala är totalt 76 och för delområdena är resultaten; Ledarskap: 77, Styrning: 72, Motivation: 78, vilket är ett bra resultat. Svarsfrekvens på medarbetarundersökningen uppgår till 75 %.

I jämförelser med 2017 så är HME värdet bättre i år. För 2017 uppgick HME-index till 72, dock genomfördes ingen totalenkät, utan enkäten innehöll endast HME-frågorna. För 2016 uppgick HME-index till 76.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska år 2018 säkra ett systematiskt arbetssätt för att tillvarata medarbetarespunkter under sin tid som anställd:

Region Uppsala arbetar systematiskt med omhändertagande av medarbetarsynpunkter enligt ARUBA-modellen det vill säga attrahera, rekrytera, utveckla, behålla och avsluta. Under attrahera och rekrytera görs en uppföljning av rekryteringsprocessen via digital insamling, under utveckla och behålla genomförs medarbetarundersökning en gång per år. Region Uppsala genomför löpande fysisk skyddsrond, medarbetarsamtal, arbetsplatsträffar, samverkansgrupper, uppföljning enligt diskrimineringslagen och har tagit fram ett antal dialogverktyg för detta. Under avsluta har Region Uppsala en digital avslutsenkät som löpande samlar in svar från de medarbetare som lämnar organisationen. Förvaltningarna har infört förvaltningsspecifika sätt att öka medarbetarnas delaktighet, exempel på detta är att öka delaktighet i verksamhetsplaneringen, Kaizen och "fråga ledningen" som förekommer på flera förvaltningar. Det nya samverkansavtalet mellan de fackliga förbunden och Region Uppsala kommer att åtföljas av utbildning och kunskapsspridning om samverkan, arbetsplatsträffar och medarbetardelaktighet.

Arbete med att tydliggöra lönekriterier och arbetsgivarens önskade lönebild:

Region Uppsala arbetar löpande med att förbättra löneöversynsprocessen. För att synpunkter från fackliga förbund ska komma in i tid inför arbetsgivarens beslut om fördelning av det ekonomiska utrymmet i löneöversynen kan de fackliga organisationerna nu inkomma med synpunkter i kompetensförsörjningsprocessen, höstdialogen med arbetsgivaren, överläggning inför löneöversyn, samt vid avstämning av genomförd löneöversyn.

För att öka transparensen i lönebildningsprocessen tar Regionkontoret fram ett regionövergripande kommunikationsdokument inför löneöversyn 2019. Förvaltningarna ansvarar för kommunikationen inför löneöversynen 2019 om hur koncernledningens ställningstagande ska realiseras inom förvaltningen. Cheferna har ansvar för att Region Uppsalas mål om en medveten och transparent lönebildning förverkligas. Medarbetaren har ansvar för att aktivt delta i lönebildningsprocessen.

Region Uppsala ska under 2018 bedriva ett aktivt systematiskt arbetsmiljöarbete som inkluderar åtgärder mot diskriminering och trakasserier samt fortsätta arbetet för att uppnå hälsofrämjande arbetsplatser:

I Region Uppsala har chefer, HR och fackliga representanter arbetat fram modellen för Hälsofrämjande arbetsplats. För att ta fram vilka styrkor samt förbättringsområden som en arbetsplats har finns en praktisk kartläggning och ett nulägesverktyg framtaget. Arbetet med implementering av Region Uppsalas modell för hälsofrämjande arbetsplatser behöver fortsätta för att medarbetare ska må bra på sin arbetsplats. Pris för hälsofrämjande arbetsplats delades ut även 2018 och ett antal föreläsningar inom ämnet har genomförts under året. Lasarettet i Enköping har under 2018 gjort en HBTQ-omcertifiering som omfattar samtliga diskrimineringsgrunder. Akademiska sjukhuset har startat upp med arbetsmiljödialoger i pilotform för att diskutera och planera arbetsmiljön på ett strukturerat och enhetligt sätt. Från och med våren 2019 erbjuds en grundutbildning i likabehandling, i workshopsformat, som riktar sig till både chefer och medarbetare. En diplomeringsutbildning i likabehandling som är en fördjupande och verksamhetsutvecklande utbildning kommer även den att startas under våren.

Den processorienterade ledningsplattformen ska under 2018 användas såväl vid introduktion av nya chefer som i utveckling och uppföljning av befintliga chefer och ledare:

Den processorienterade ledningsplattformen används vid rekrytering och till viss del vid introduktion av nya chefer men även vid medarbetarsamtal.

Region Uppsala anordnar klinisk introduktionstjänst i syfte att tillvarata utlandsutbildad vårdpersonals kompetens. Språkpraktikplatser och platser för praktisk tjänstgöring inför legitimation ska under 2018 beredas i sjukvårdsförvaltningarna:

Nära vård och hälsa genomför arbetet i samarbete med Region Uppsalas ansvariga för utlandsutbildade. Alla kliniska introduktionstjänster är tillsatta och antal språkpraktikplatser är enligt plan liksom praktikplatser inför kunskapsprov. Folktandvården har språkpraktikplatser, platser för praktik inför kunskapsprov och plats för praktisk tjänstgöring inför legitimation.

Lasarettet i Enköping har läkare för klinisk introduktion, språkpraktikplatser och platser för praktisk tjänstgöring. Akademiska sjukhuset anger att de deltagit i arbetet enligt den planering som gjorts regionövergripande.

För att säkra en aktiv arbetsgivarpolitik ska fler yrkeskategorier omfattas av systematiserad kompetensutveckling under 2018:

För att nå uppdraget fortsätter Region Uppsala att utveckla Kliniskt utvecklingsår för nyexaminerade sjuksköterskor (KUÅ) och GRUND-US för nya undersköterskor. GRUND-US är uppdelad på sex obligatoriska kurstillfällen där föreläsningar varvas med praktisk färdighetsträning. Antalet platser är begränsat till 16 stycken per omgång, med två kursomgångar per termin.

För KUÅ så ligger antalet deltagare på drygt 80 personer per år. KUÅ startade 2015 med 82 deltagare. Höstens KUÅ hade 86 deltagare och inför våren 2019 (start i mars) är drygt 80 nyutexaminerade sjuksköterskor anmälda.

Region Uppsala har ställt sig bakom en yrkeshögskoleutbildning, och har här möjlighet att planera och godkänna utbildningsplaner samt att tillhandahålla praktikplatser, för vidareutbildning av undersköterskor med inriktning operation-intensivvård-anestesi. Region Uppsala arbetar även aktivt med utbildningsanordnare för till exempel medicinska sekreterare.

Region Uppsala ska år 2018 medverka till att kapaciteten för utbildning av i huvudsak vårdpersonal ökar där behov finns:

Region Uppsala finns liksom tidigare representerat i den gruppering vid Uppsala universitet som ansvarar för utbildningar inom den medicinska fakulteten. Kompetensförsörjningsprocessen och den skattning av kompetensbehov som Region Uppsala har på kort och lång sikt bidrar till stöd för diskussionerna med utbildningsanordnare i såväl Uppsala som i sjukvårdsregion och nationellt.

Förbättringsområden

För att tillvarata medarbetares synpunkter under anställningen har nya arbetssätt införts vid såväl rekrytering som vid avslut av anställning, dessa behöver fortsätta att implementeras och resultaten analyseras och tas tillvara. Det nya samverkansavtalet mellan fackliga förbunden och Region Uppsala kommer att åtföljas av utbildning och kunskapsspridning om samverkan, arbetsplatsträffar och medarbetardelaktighet.

Språkpraktikplatser och platser för praktisk tjänstgöring inför legitimation behöver säkerställas på ett mer systematiskt sätt i förvaltningarna.

Arbetet med implementering av Region Uppsalas modell för hälsofrämjande arbetsplatser behöver fortsätta för att medarbetare ska må bra på sin arbetsplats.

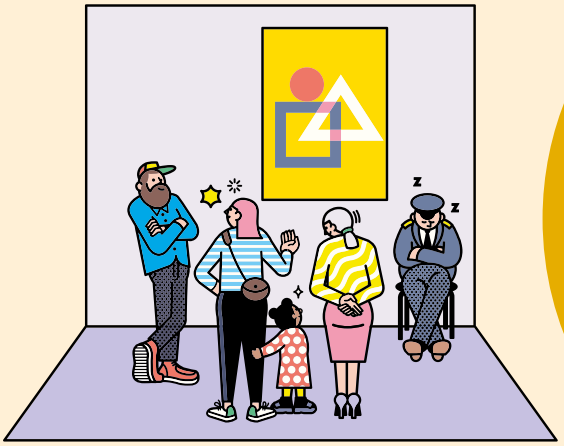

En nyskapande region

Region Uppsala tar fasta på förmågan till förnyelse och tar ansvar för en hållbar utveckling

Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, Uppsalas två universitet och näringslivet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 4 indikatorer och 5 uppdrag. Det strategiska målet har delvis uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antalet nystartade kliniska läkemedelsprövningar i form av samarbete med företag.	▼
Antalet nystartade akademiskt initierade kliniska studier.	▼
Akademiska sjukhusets placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking.	▲
Lasarettet i Enköpings placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking.	▲

Vad gäller indikatorn som mäter antalet nystartade kliniska läkemedelsprövningar i form av samarbete med företag har målvärdet inte uppnåtts. Under flera års tid har antalet prövningar minskat såväl vid Akademiska sjukhuset som vid sjukhus över hela landet. Det beror dels på att det har inkommit mindre antal förfrågningar om prövningar, dels på kapacitetsbrist i vården, vilket tvingar många forskare att tacka nej även till vetenskapligt väl motiverade studier.

Avseende indikatorn antal nystartade akademiskt initierade kliniska studier har denna funnits sedan 2017, vilket gör att det är svårt att utvärdera resultatet eftersom det bara finns två observationer. Det är dock väl känt att antalet kliniska studier minskar i hela landet. Minskningen kan också bero på ett temporärt tapp under 2018 på grund av de kapacitetsproblem som funnits inom Akademiska sjukhuset.

Både Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping förbättrar sin placering i Sveriges yngre läkarförenings AT-ranking under 2018. Akademiska sjukhuset förbättrar sig fyra placeringar till plats 46 och Lasarettet i Enköping förbättrar sig tre placeringar till plats 64.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska Innovation Akademiska genomföra minst två referensprojekt inom primärvården i samarbete med företag som utvecklar tjänster och produkter för hälso- och sjukvård:

Under perioden har Innovation Akademiska genomfört samarbeten inom primärvården med följande företag: Astrego Diagnostics AB, Kontigo Care AB, Medical Minds AB, Q-Linea AB, Scandinavian Tech Systems AB och Svensk Telepsykiatri AB.

Under 2018 ska ett akademiskt primärvårdscenter för forskning, utveckling, utbildning och innovation med inriktning mot primärvård utvecklas:

Ett akademiskt primärvårdscentrum för forskning, utveckling, utbildning och innovation har inrättats vid Nära vård och hälsas ledningskontor. Två akademiska vårdcentraler har utsetts, Samariterhemmets vårdcentral och Eriksbergs vårdcentral. Uppsala universitet har anställt två lektorer som arbetar på var sin Akademisk vårdcentral. Uppsala universitet och länets kommuner är naturliga samarbetspartners i detta arbete.

Under 2018 ska Region Uppsala i arbetet med ett nytt samverkansavtal för sjukvårdsregionen aktivt verka för att samarbetet inom Uppsala-Örebro sjukvårdsregion både fördjupas och utvecklas:

Region Uppsala har inom sjukvårdsregionen tagit initiativ till diskussion om nuvarande samverkansavtal. Detta för att dra erfarenheter av tiden sedan avtalet trädde i kraft 2016 och identifiera delar i avtalet som bör justeras i det fortsatta samarbetet. Ett omfattande internt arbete ligger till grund för Region Uppsalas synpunkter och idéer till utvecklat avtal inför det fortsatta arbetet tillsammans med övriga i sjukvårdsregionen.

Från och med 2018 ska antalet AT-block inom Region Uppsala utökas från 30 till 40 per år:

Från och med 2018 tar Akademiska sjukhuset in 28 AT-läkare jämfört med 18 AT-läkare 2017, medan Lasarettet i Enköping fortsätter att ta in tolv per år. Det innebär att Region Uppsala når målet om en ökning från 30 till 40 per år.

Under 2018 ska det genomföras en särskild satsning inom Region Uppsala med ökat antal ST-tjänster inom hälso- och sjukvårdens bristspecialiteter:

2018 avsattes medel för strategisk satsning på 19 ytterligare ST-block jämfört med året innan, finansierade med sjukhuscentrala strategiska medel, där prioriteringen gjordes utifrån en övergripande behovsbedömning.

Förbättringsområden

Även om grundorsaken till nedgången för såväl läkemedelsprövningar som akademiskt initierade studier förefaller ligga i externa faktorer i kombination med kapacitetsbrister som funnits inom Akademiska sjukhuset ska arbetet för att vara en eftertraktad partner för kliniska läkemedelsprövningar och akademiskt initierade kliniska studier fortsätta, där så är möjligt.

Är ledande inom e-hälsa

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 5 indikatorer och 4 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antalet enheter som är anslutna till 1177 Vårdguidens e-tjänster.	▲
Antal inloggningar i 1177 Vårdguidens e-tjänster.	▲
Antal inkomna ärenden via 1177.	▲
Andel kallelser till undersökningar inom Folktandvården som sker via sms.	▼

Antal enheter som erbjuder minst tre av följande e-tjänster: Ärendehantering via 1177, webbtidbokning, videomöte, stöd och behandling via nätet, ankomstregistrering.

Resultatet av indikatorerna visar att Region Uppsala arbetar i rätt riktning när det gäller utveckling, införande och användning av e-tjänster inom hälso- och sjukvården. Indikatorn andel sms-kallelser till Folktandvården är inte längre fullt tillämpningsbar och kommer att tas bort till 2019.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska ett arbete genomföras i berörda förvaltningar som resulterar i att alla enheter, vid årets slut, känner till, använder och arbetar med 1177 Vårdguidens e-tjänster:

Region Uppsalas samtliga hälso- och sjukvårdsförvaltningar känner till, använder och arbetar med 1177 Vårdguidens e-tjänster. Nära vård och hälsa, Lasarettet i Enköping och Folktandvården har anslutit alla sina enheter och användningen ökar hela tiden. Akademiska sjukhusets arbete med anslutning till e-tjänsterna har gått framåt under 2018 och målet är att arbetet ska kunna slutföras under 2019.

Under 2018 har även E-tjänstelyftet genomförts. Över 100 e-tjänstecoacher/e-tjänstesamordnare har utbildats för att kunna vara ett verksamhetsnära stöd i utveckling, införande och användning av e-tjänster i verksamheten.

Under 2018 ska ett arbete genomföras i berörda förvaltningar som resulterar i att alla enheter, vid årets slut, är tillgängliga för digital webbtidbokning, receptförfrågan och säker meddelandehantering:

Lasarettet i Enköping, Nära vård och hälsa och Folktandvården har klarat uppdraget. När det gäller webbtidbok visar alla dessa förvaltningars enheter bokade tider (steg 1), en stor andel erbjuder möjlighet att avboka tid (steg 2) samt att omboka tid (steg 3). När det gäller direktbokning har det införts inom primärvården inom vissa professioner som sjukgymnaster, dietister och delar av barnmorskemottagningens verksamhet. Införandet fortsätter under 2019.

Akademiska sjukhuset har påbörjat sitt arbete, men har inte hunnit ansluta alla enheter under 2018. Detta beror bland annat på att arbetet har krockat med det pågående patientadministrativa arbetet inom verksamhetsområde psykiatri. Målet är att arbetet ska kunna slutföras under 2019.

Under 2018 ska patientens möjlighet till egenvård i hemmet, med hjälp av digitala hjälpmedel, erbjudas till fler patienter med kronisk sjukdom:

Uppdraget har inte genomförts med ett tillfredställande resultat under 2018. Orsaken är främst utmaningar i prioritering av tid och resurser ute i verksamheterna, men också på grund av bristfälliga förutsättningar i den tekniska infrastrukturen, möjligheterna till test och införande och upphandlingstekniska utmaningar.

Under 2019 kommer ett nytt projekt etableras som ska ledas och koordineras av Regionkontorets avdelning för digitalisering. Målet är att upphandla och skapa goda förutsättningar för verksamheterna att själva driva och genomföra en eller flera piloter med egenvårdslösningar utifrån identifierade behov i verksamhet kopplat till olika patientgrupper.

Under 2018 ska ett arbete genomföras som resulterar i att digitala vårdmöten erbjuds som ett alternativ på alla vårdcentraler:

Införandet har gått planenligt och samtliga 42 vårdcentraler i länet kan erbjuda patienterna digitala vårdmöten/videobesök. Ett arbete med att fortsätta utveckla processer och arbetssätt för digitala vårdmöten fortsätter inom verksamheterna under 2019.

Förbättringsområden

Verksamheternas involvering och engagemang i införandet av nya digitala hjälpmedel och e-tjänster är en förutsättning för att uppnå resultat och måste öka. Det finns dock en begränsning i vad som är möjligt att göra på en och samma gång. Verksamheternas mottagningsförmåga, tid och resurser, prioriteringar i insatser i såväl val av projekt, pilottester som i breddade införanden av digitala tjänster är därför mycket viktig. Det finns också finansiella begränsningar.

Är ledande inom kunskapsstyrd vård

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 2 indikatorer och 2 uppdrag. Det strategiska målet har delvis uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antal påbörjade Health Technology Assessments-samarbeten (HTA) med Centrum för evidensbaserad medicin och utvärdering av medicinska metoder i Region Örebro (CAMTÖ).	
Antal kliniska processer som införts på vårdcentraler.	

Målvärdet uppnås för en av två indikatorer. Akademiska sjukhuset har inte uppnått målvärdet gällande antalet påbörjade HTA-samarbeten. Samarbetet med CAMTÖ håller sakta men säkert på att byggas upp men har tagit längre tid än planerat. Med delvis nya nyckelpersoner på plats inom Akademiska sjukhuset är förhoppningen att antalet samarbeten ska öka kommande år.

Arbetet med att införa kliniska processer på primärvårdens vårdcentraler fortsätter, fokus ligger även på att ta fram utfallsresultat från de redan införda processerna samt att koordinera med verktyget primärvårdskvalitet.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska Region Uppsala i nationell och sjukvårdsregional samverkan utveckla en sammanhållen struktur för kunskapsstyrning i syfte att nå förbättrade kvalitetsresultat:

På den nationella nivån har 24 nationella programområden inrättats och fler är under etablering. Vid årets slut har Uppsala-Örebroregionen värdskap för akut vård, öron-, näs- och halssjukdomar, hjärt- och kärlsjukdomar samt äldres hälsa. Sex nationella samverkansgrupper har också inrättats och fler

är under etablering. På sjukvårdsregional nivå har befintliga specialitetsråd utvecklats till regionala programområden för att anpassas till den nationella strukturen. Tre regionala samverkansgrupper håller på att inrättas inom analys och uppföljning, läkemedel och medicinteknik samt patientsäkerhet. Initiativ har även tagits att involvera kommunerna i det sjukvårdsregionala arbetet.

Under 2018 ska varje programråd, använda kvalitetsindikatorer för uppföljning och förbättringsarbete inom respektive sjukdomsgrupp:

Under 2018 har befintliga programråd tagit fram och använt sig av kvalitetsindikatorer för uppföljning och förbättringsarbete.

Bidrar till att skapa förutsättningar för näringslivet och fortsätta växa, med särskilt fokus på besöksnäring, life science, energisektorn och gröna näringar

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits och 3 indikatorer 4 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Antal företag som har fått stöd att starta.	
Antal företag som har fått stöd att växa.	
Antal företag som har fått stöd att nå nya marknader utanför Sverige.	

Region Uppsala ger utvecklingsanslag till främjaraktörerna Uppsala Innovation Centre (UIC), UppsalaBIO, STUNS, STUNS Energi, Connect, Drivhuset, Coompanion och ALMI (genom ägardirektiv). Det är via dessa organisationer som indikatorerna tas fram och rapporteras.

Förutom regionala utvecklingsanslag har ovan nämnda aktörer ofta ytterligare stöd genom regionala tillväxtanslag för olika utvecklingsprojekt. Erhållna medel från Region Uppsala utgör dock endast en liten del av företagsfrämjarnas totala finansiering.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska under 2018 fortsatt stödja utbyggnaden av bredband i hela länet:

Under 2018 har Region Uppsala kartlagt utbyggnaden av bredband och fört löpande dialog med kommuner, andra län och marknadsaktörer. En digitaliseringsgrupp, där samtliga kommuner samt Region Uppsala deltar, överblickar och driver på arbetet med utbyggnaden utifrån angivna mål, bland annat i RUS. I oktober 2017 rapporterade aktörer som bygger bredband att cirka 80 procent av hushåll och arbetsställen i länet har tillgång till 100 Mbit/s i Uppsala län.

Region Uppsala ska under 2018 samordna insatser i syfte att stärka länets näringslivsutveckling samt skapa goda förutsättningar för nya företagsetableringar:

Uppdraget är genomfört genom en lång rad processer. Nedan beskrivs några viktiga förutsättningar och de mest tongivande processerna.

- Handlingsplan för ett livskraftigt näringsliv 2017–2020
- Regional innovation- och näringslivsutveckling via nätverk
- Handlingsplan socialt företagande
- Regional exportsamverkan
- Finansiering av större strategiska projekt: Material X, Testa Center, Strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala, Smart Tillväxt, Växtzon 1 och 2, Hållbar produktutveckling (besöksnäring), Green Innovation Park 1.0

Region Uppsala ska verka för att minst en ny internationell samverkansinsats etableras under 2018, i samverkan med offentliga aktörer, näringslivet och universiteten:

Samverkansinsatsen kring talangattraktion tillsammans med Utrecht i Nederländerna har försenats i avvaktan på att en regional koordinering ska komma till stånd. Efter beslut om medfinansiering till ett projekt i samverkan mellan Uppsala kommun, Uppsala universitet, SLU och Region Uppsala kan insatser för att ta emot internationell kompetens påbörjas. Detta ger länet bättre förutsättningar att svara upp mot det avtal som tecknats med Utrecht på detta område.

Region Uppsala ska under 2018 ta fram en handlingsplan för internationell lyskraft i syfte att konkretisera den regionala visionen:

Inom internationaliseringsområdet har ett förslag till strategi för internationell lyskraft utarbetats. Beslut om strategin väntas under 2019 och ska ge ramverk för Region Uppsalas internationella samverkansarbete.

Förbättringsområden

Region Uppsalas internationella arbete kommer att struktureras upp genom det förslag till strategi för internationell lyskraft som utarbetats under året. Genom förslaget ska det bli tydligare hur Region Uppsala arbetar för att skapa lyskraft inom den egna verksamheten och för Uppsala län som helhet. Av detta följer flera internationella aktiviteter.

Det finns behov av att tydligare styra användningen av regionala utvecklingsmedel och regionala tillväxtanslag för att nå önskad effekt inom utpekade fokusbranscher.

Inom bredbandsområdet kvarstår vissa utmaningar med utbyggnad på landsbygden, exempelvis vad gäller tillstånd och samordning med Trafikverket.

En växande region

Region Uppsala utvecklas med fokus på ekologisk hållbarhet

Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 3 indikatorer och 1 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Resande: Totala antal resor.	▲
Resande: Antal resor/ invånare.	▲
Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet.	▲

Av totalt 3 indikatorer har alla uppnått målvärdena.

Totalt antal resor uppgick under året till 50,3 miljoner vilket är knappt fem miljoner fler än föregående år. Det motsvarar drygt 134 resor per invånare. Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet har ökat och är nu 31 procent.

Genomförande av uppdrag

▲ *Under 2018 ska Region Uppsala fortsätta att erbjuda bilister att delta i ett testresenärsprojekt, där testresenären kostnadsfritt får åka med kollektivtrafiken i en månad:*

Under hösten 2018 har 3 092 bilister fått möjlighet att resa kostnadsfritt med kollektivtrafiken under 30 dagar. Efter utvärdering uppger cirka 44 procent av dessa att de troligen kommer att fortsätta resa med UL-trafiken minst tre dagar av fem per vecka. Ytterligare en uppföljning kommer att göras efter ett halvår, men redan den första utvärderingen visar att det här kan vara ett bra sätt att locka flera att ställa bilen och i stället åka buss eller tåg för dagliga resor.

Har en kollektivtrafik som är det naturliga valet för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 5 indikatorer och 2 uppdrag. Det strategiska målet har delvis uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Kundnöjdhet bland allmänheten.	▲
Kundnöjdhet bland resenärer.	▲
Kundnöjdhet nöjdhet med senaste resan.	–
Upplevd trygghet bland allmänheten.	▼
Upplevd trygghet bland resenärerna.	▼

Kollektivtrafikförvaltningen har inte uppnått målvärdena för upplevd trygghet. Främsta orsaken är att målvärdena inte justerats, efter att datainsamlingsmetodiken för kollektivtrafikbarometern ändrades från 2017, vilket gjorde att jämförelser bakåt inte kan göras. Kollektivtrafikbarometern är den källa där medborgare intervjuas om åsikter om kollektivtrafik och används för att mäta flera indikatorer. Jämfört med 2017 har värdet för upplevd trygghet emellertid ökat något. Det är dock små skillnader jämfört med föregående år och det är viktigt att fortsätta följa utvecklingen för dessa indikatorer.

Genomförande av uppdrag

▼ *Region Uppsala ska under 2018, inom ramen för regionbusstrategin, erbjuda kollektivtrafik på flera ställen i länet genom bättre samordning med särskilda persontransporter eller med anropsstyrd trafik på tider och sträckor med lågt resande:*

På grund av att utredningsarbetet med regionbusstrategin drog ut på tiden har detta uppdrag inte kunnat genomföras under 2018.

▼ *Under 2018 ska Region Uppsala och Uppsala kommun tillsammans genomföra åtgärder som förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken:*

När det gäller uppdraget att tillsammans med Uppsala kommun genomföra åtgärder som förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken i Uppsala har inte åtgärderna kunnat genomföras i den takt som planerats. Det beror främst på prioriteringar inom Uppsala kommun.

Förbättringsområden

Region Uppsala ska fortsätta samarbetet med Uppsala kommun och arbeta för att om mjöligt få kommunen att öka genomförandetakten när det gäller åtgärder som förbättrar framkomligheten för kollektivtrafiken.

Har en natur som är en tillgänglig arena och mötesplats för fysisk aktivitet och social gemenskap

Måluppfyllelsen för ovanstående strategiskt mål mäts med hjälp av 5 indikatorer och 1 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, antal.	
Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, areal (ha).	
Uppmärkta leder och naturstigar, km.	
Besöksmål i naturen som är iordningställda för att vara tillgängliga för alla, antal.	
Naturskoleverksamhet i länets kommuner, antal kommuner.	

Upplandsstiftelsen har bedrivit sin verksamhet enligt plan och har uppnått samtliga målvärden för alla 5 indikatorer. Upplandsstiftelsen sköter naturvården på totalt 10 653 hektar. 522 kilometer leder och naturstigar finns uppmärkta och naturskoleverksamhet erbjuds i sex kommuner.

Genomförande av uppdrag

Region Uppsala ska under 2018, genom Upplandsstiftelsens utvidgade folkhälsouppdrag, ge förslag till vidare arbete med folkhälsa i natur samt ge möjlighet att omsätta projektet till en länsövergripande modell:

Upplandsstiftelsen har under året arbetat med uppdraget genom att tillgängliggöra naturmiljöer och anordna regelbundna naturaktiviteter tillsammans med grupper av personer med funktionsnedsättning. Arbete omsätts till en länsövergripande modell och kommer att utgöra ett stående inslag i Upplandsstiftelsens verksamhet.

Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 9 indikatorer och 8 uppdrag. Det strategiska målet har uppfyllts under 2018.

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Andel ekologiska livsmedel.	▲
Användning av ftalatinnehållande förbrukningsartiklar ska minska i förhållande till 2014.	▲
Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan.	▬
Andel fossilfritt bränsle i busstrafiken.	▲
Energiförbrukning KWh/fordonskilometer (bussar).	▼
Kollektivtrafik som är tillgänglig för alla - tillgängliga fordon.	▬
Kollektivtrafik som är tillgänglig för alla - tillgängliga hållplatser.	✖
Andel material återvunnet avfall.	▼
Energianvändning per kvadratmeter.	▲

Andelen ekologiska livsmedel inom Region Uppsala är 55 procent 2018, vilket överstiger målvärdet med 5 procentenheter. Andelen ftalatinnehållade[4] förbrukningsartiklar har minskat med 51 procent sedan 2014. De substanser med hög miljöpåverkan som har mål om minskad förskrivning är diklofenak (smärtstillande) och fluorokinoloner (bredspektrumantibiotika). Under den senaste fyraårsperioden har förskrivningen av båda substanserna minskat på regionövergripande nivå.

Vad gäller indikatorn kring fossilfritt bränsle i busstrafiken uppnås målvärdet då 81 procent av busstrafiken utförts med fossilfritt drivmedel.

Energiförbrukningen per fordonskilometer har däremot ökat något under 2018 vilket innebär att indikatorn inte uppnåtts. I Uppsala stadstrafik sker en succesiv övergång från normalbussar till ledbussar och dessa större fordon använder mer energi, en utveckling som alltså går emot miljömålet som det är formulerat idag. Den varma sommaren med ökad användning av fordonens klimatanläggningar har också påverkat energiåtgången liksom brister i framkomligheten.

Vad gäller indikatorn kollektivtrafik som är tillgänglig för alla – tillgängliga hållplatser, kan inte ett värde för 2018 fastställas. Orsaken är att det beslutet om definition av vad en tillgänglig hållplats är har dragit ut på tiden. Arbetet med att inventera hållplatser kommer därför att fortgå under 2019.

Andelen materialåtervunnet avfall har minskat något. En del av förklaringen ligger i att papper och tidningar (som tidigare gick som materialåtervunnet avfall) minskat som en följd av digitaliseringen. Samtidigt har inte det brännbara avfallet minskat på motsvarande sätt. Dock visar genomförda plockanalyser vid sjukhusen att sorteringsgraden vid våra sjukhus är högre än i samhället i stort. Mer om Region Uppsalas miljöarbete finns att läsa i Miljöredovisning 2018.

Region Uppsala har uppnått målvärdet för indikatorn energianvändning per kvadratmeter. Målet är uppfyllt vid normal utetemperatur för de byggnader som ingår i energisparprojektet för åren 2015–2018.

Genomförande av uppdrag

▲ *Region Uppsala ska under 2018 implementera handlingsplanen för en fortsatt ekonomi i balans med tidsperspektivet 2020:*

Under 2018 har tre områden identifierats där riktade effektiviseringar ska utföras under 2019. Dessa områden är minskning av administrativ personal, inköp och upphandling samt utfasning av inhyrd personal. Utifrån områdena har ekonomiska beting lagts på respektive förvaltning i Regionplan och budget 2019. Inför 2020 kommer ytterligare områden med effektiviseringspotential att definieras och implementeras.

4 Ftalater är en grupp ämnen som används som mjukgörare i plaster och gummi. Ämnena kan läcka ut ur materialen och tas upp av kroppen. Några ftalater är bland annat misstänkt hormonstörande och kan göra det svårare att få barn.

Region Uppsala ska under 2018, där det är relevant, samverka med kommuner och andra regioner i arbetet med inköp och upphandlingar samt i arbetet med att skapa nya digitala lösningar och tjänster:

Förvaltningarna har under 2018 samverkat med andra regioner där det är relevant samt deltagit i de gemensamma inköp och upphandlingar som initierats av Region Uppsala.

Under 2018 ska det upprättas ett förslag på en energistrategi för fastighetsbeståndet, med sikte på hållbarhet, klimateffektivitet och långsiktighet:

Uppdraget är inte helt genomfört då en renodlad energistrategi inte har tagits fram under året. Dock har Fastighet och service arbetat med energifrågan i Region Uppsalas miljöprogram för åren 2019–2022 samt i programförklaringen för energisparprojektet för 2019–2022.

Under 2018 ska arbetet med att genomföra åtgärder enligt strategin för fossilfri kollektivtrafik fortsätta i syfte att nå målet för 2018 att 80 procent av trafikproduktionen med buss ska vara fossilfri.

Övergången från konventionell diesel till biodiesel är till stora delar genomförd och fokus läggs nu på att bevaka marknaden då reduktionsplikten som infördes 1 juli 2018 väntas påverka både tillgång och pris på biodiesel. Kvarvarande fossila bränslen utgörs framförallt av naturgas i regiontrafiken och därför fokuseras nu arbetet på att koppla samman regionbussdepåns gasanläggning med den nybyggda stadsbussdepån och dess gasledning från Uppsala Vattens biogasproduktion. Dessa åtgärder kommer öka möjligheten att använda biogas i regiontrafiken. Ett uppdrag för att påbörja elektrifieringen av stadsbussflottan drivs också på Kollektivtrafikförvaltningen.

Under år 2018 ska miljökraven i strategiskt utvalda upphandlingar följas upp:

Under 2018 har uppföljning skett av bland annat tvätt- och textilserviceupphandlingen, trafikavtal (UL), städavtal, livsmedel, taxiresor, energi, el, värme, kyla samt upphandlingen för återtag av datorer/IT-utrustning. Uppföljningen av tvätt- och textilserviceupphandlingen visade bland annat att andelen ekologiskt märkta textilier ökat till 28,2 procent. Även en stor andel av IT-utrustningen som återtas återanvänds, till exempel stationära och bärbara datorer (95–98 procent), bildskärmar (89 procent), servrar och projektorer (61 procent).

Region Uppsala verkar även för att de produkter och tjänster som köps in är framställda under socialt hållbara och ansvarsfulla förhållanden. För att uppnå detta samarbetar vi med landets regioner i det nationella samarbetet för hållbar upphandling. Arbetet utgår från en gemensam uppförandekod samt kontroll av efterlevnad, där regionala arbetsgrupper och en nationell styrgrupp årligen beslutar vilka avtal/avtalsområden som ska följas upp och vilken organisation som ska ansvara för uppföljningen. Under 2018 har de regionala arbetsgrupperna tillsammans genomfört 13 kontorsrevisioner och några fabriksrevisioner (Mexico). Fokus 2018 har legat på att aktivt arbeta med leverantörer kring deras åtgärdsplaner.

Region Uppsala ansvarar för uppföljning av livsmedelsavtal tillsammans med Region Gävleborg, Region Dalarna och Region Västmanland. Det har genomförts två kontorsrevisioner samt två skrivbordsrevisioner med upphandlade livsmedelsentreprenörer under året.

Region Uppsala ska under 2018 stödja Länsstyrelsen i arbetet med att ta fram en agenda för att leda och koordinera länets omställning mot en koldioxidsnål ekonomi och uppsatta mål:

Region Uppsala har bidragit till länsstyrelsens arbete med att leda och koordinera länets omställning mot en koldioxidsnål ekonomi genom att tillsammans med länsstyrelsen beställa en plan för infrastruktur för biodrivmedel inklusive elfordon.

Region Uppsala har vidare varit aktiv i samband med framtagandet av en reviderad klimat- och energistrategi för länet, samt tillhörande åtgärdsprogram. Ett systematiskt samarbete är under uppbyggnad,

såväl generellt som i anslutning till det Miljö- och klimatråd som länsstyrelsen i Uppsala län driver.

Region Uppsala ska under 2018 etablera en regional plattform för bred samverkan där tydliga prioriteringar med ett långsiktigt fokus skapar förutsättningar för att nå en god och jämlik hälsa hos befolkningen:

Region Uppsala har påbörjat arbetet med att ta fram ett digitalt analysverktyg och plattformens komponenter har kopplats till en av Rådet för social hållbarhets prioriteringar (Hälsa, trygghet och goda livsvillkor i socioekonomiskt utsatta områden). Under 2019 fortgår arbetet med etablering av plattformen.

Region Uppsala ska under 2018 vidareutveckla arbetet inom området kompetensförsörjning och rekrytering, bland länets arbetsgivare, med särskilt fokus på ökat socialt hänsynstagande:

Region Uppsala arbetar aktivt för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden för de som har hälso- och sjukvårdsutbildning från ett annat land. Bland annat erbjuds olika praktikplatser för nyanlända och utlandsutbildade. Under 2018 har Region Uppsala också inlett ett arbete med Arbetsförmedlingen för att se över möjligheten att erbjuda personer som står långt ifrån arbetsmarknaden praktik eller anställning.

Förbättringsområden

Trots ett väl fungerande miljöarbete är det en utmaning såväl ur ett arbetsgivar- som ett regionalt utvecklingsperspektiv att göra tillräckligt för att minimera klimatpåverkan och spridning av farliga ämnen samt för att värna vatten-, luft- och övriga ekosystemtjänster. Ett fortsatt strategiskt arbete med kollektivtrafikens drivmedelsanvändning samt förstärkt samverkan med kommunerna rörande framkomlighet är exempel på prioriterade förbättringsområden.

Utvecklar infrastruktur som skapar förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande och en hållbar utveckling av länet

Inom ovanstående strategiskt mål har det under 2018 funnits 1 indikator och 5 uppdrag. Det strategiska målet går inte att bedöma då utfallssiffror inte finns tillgängliga.

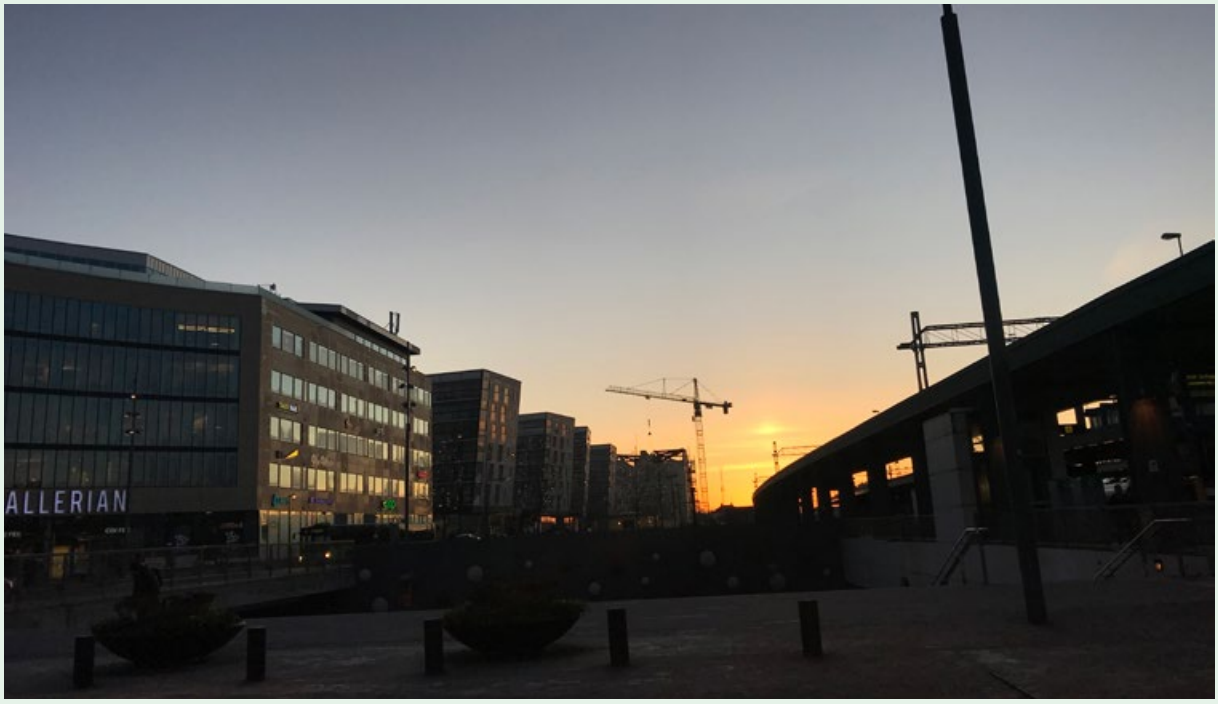

Måluppfyllelse indikatorer

INDIKATORER	*BEDÖMNING*
Investerade medel i länets transportinfrastruktur.	✖

Vad gäller indikatorn investerade medel i länets transportinfrastruktur är det inte möjligt att få fram data för 2018 ännu då Trafikverkets redovisning förväntas färdigställas i mars 2019.

Genomförande av uppdrag

Under 2018 ska Region Uppsala i samverkan med Uppsala kommun planera för genomförandet av Kunskapsspåret:

Region Uppsala har tillsammans med Uppsala kommun startat ett projekt för att arbeta fram ett konkret förslag som ska leda fram till att genomförandebeslut kan fattas under 2021. Projektet hanterar både spårväg mellan Bergsbrunna och Gottsunda samt sträckan som tidigare gått under namnet Kunskapsspåret, det vill säga Uppsala resecentrum – Ulleråker – Ultuna. Projektnamnet för hela spårvägssatsningen är nu Uppsala spårväg.

Region Uppsala ska under 2018 vidareutveckla och stärka regional fysisk planering där infrastruktur, bostadsförsörjning, kollektivtrafik och övrig planering samverkar:

Region Uppsala har under 2018 vidareutvecklat och stärkt regional fysisk planering där infrastruktur, bostadsförsörjning, kollektivtrafik och övrig planering samverkar. Uppdraget har främst skett genom samverkan i Forum för fysisk planering (FFFP), genom de årliga kommunrundorna samt de politiska kommunsamråden i samtliga av länets kommuner.

Region Uppsala ska under 2018 fastställa en länstransportplan gällande åren 2018–2029:

Länsplan för regional transportinfrastruktur 2018–2029 fastställdes den 18 juni 2018 i Regionfullmäktige.

Under 2018 ska Region Uppsala verka för att utbyggnad av fyra spår Uppsala-Arlanda-Stockholm kan påbörjas före 2029:

Den 14 februari 2018 godkände Regionfullmäktige de avtal om investeringar i infrastruktur och bostäder som förhandlats fram med regeringens samordnare och Knivsta samt Uppsala kommun.

Region Uppsala ska under 2018 fortsätta att verka för en utbyggnad av järnväg längs Arosstråket (Uppsala-Enköping):

Arbetet med att lägga fast en korridor för Arosstråket har påbörjats. Dialog med berörda kommuner samt inom det storregionala samarbetet En bättre sits fortskrider.

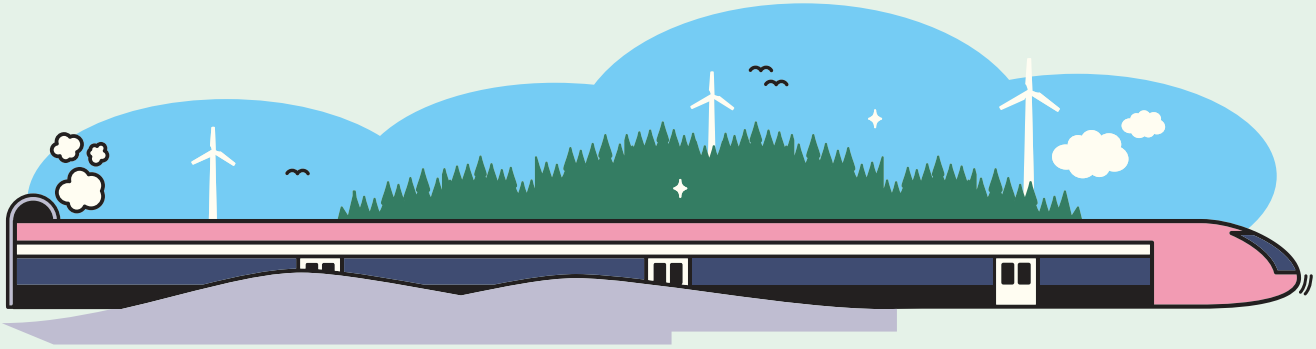

Intern styrning och kontroll

En god intern kontroll är en viktig förutsättning för att säkerställa styrningen inom en verksamhet. Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll inom Region Uppsala och det är Regionfullmäktige som beslutar kring regelverket för Region Uppsalas interna kontroll. Varje styrelse respektive nämnd inom regionen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sitt respektive verksamhetsområde och ska varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen för sin verksamhet.

Internkontrollplanen ska innehålla:

- väsentlighets- och riskbedömning
- identifierade kontrollaktiviteter
- information om hur den interna kontrollen ska testas
- när, hur och till vem rapporteringen ska ske.

Återrapportering från styrelser och nämnder

Utgångspunkten för verksamheternas internkontrollplaner är de strategiska mål som fastställts av Regionfullmäktige genom Regionplan och budget. Internkontrollplanerna inkluderar mål inom både huvudverksamheterna och de stödjande verksamheterna. Både tjänstepersoner och de förtroendevalda medverkar i framtagande och fastställande av respektive förvaltnings internkontrollplan.

Sjukhusstyrelsen

Sjukhusstyrelsen inkluderar förvaltningarna Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping. Under året har internkontrollarbetet indikerat fyra avvikelser, där verksamheten behöver sätta in åtgärder. Dessa är framförallt relaterade till förändringar i arbetssätt och systemstöd samt bemanning. Arbetet med dessa processer kommer att fortsätta under 2019.

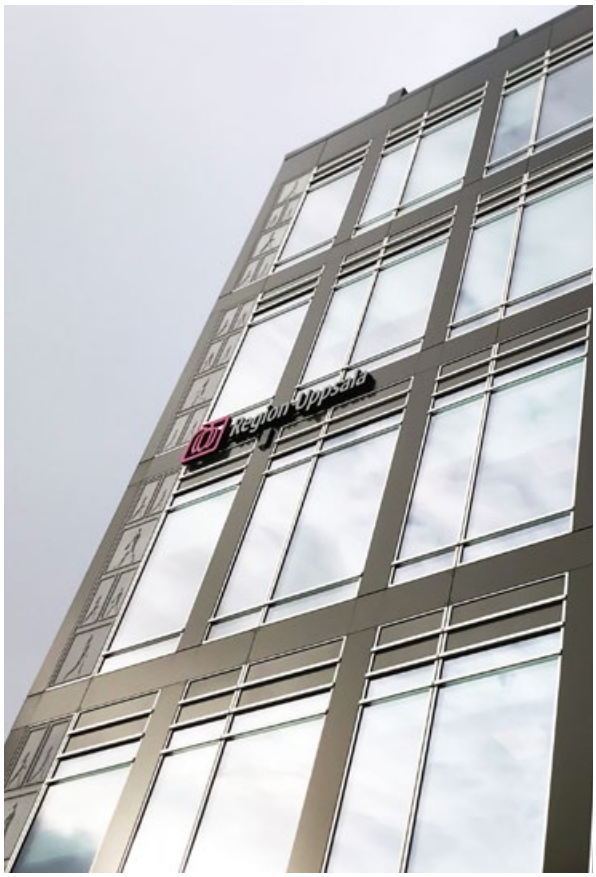

Den samlade bedömningen är att arbetet med internkontrollen är tillfredställande. För de identifierade bristerna pågår åtgärder och fortsatt arbete sker med att utveckla internkontrollarbetet under 2019.

Vårdstyrelsen

Vårdstyrelsen inkluderar förvaltningarna Nära vård och hälsa och Folktandvården. Verksamheterna har under 2018 arbetat proaktivt för att minska riskerna som identifierats i internkontrollarbetet inför 2018. Samtliga kontrollaktiviteter har testats och eventuellt identifierad avvikelse har hanterats för att säkerställa att målen uppfylls.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom Vårdstyrelsen fungerar tillfredsställande.

Kollektivtrafiknämnden

Internkontrollarbetet har under året identifierat tre avvikelser. Åtgärder har vidtagits för att minimera riskerna, så att målen kan uppnås. Arbetet med flertalet av punkterna i internkontrollplanen kommer att fortlöpa under 2019. Detta för att ytterligare minimera riskerna, men också som en naturlig del av arbetet för att säkerställa att de inte uppkommer igen.

Den samlade bedömningen är att arbetet med internkontrollen är tillfredställande. För de identifierade bristerna pågår åtgärder och fortsatt arbete sker med att utveckla internkontrollarbetet under 2019.

Kulturnämnden

Vid internkontrollen inför delåret upptäcktes avtalsbrott och frånträde från inköpsrutinerna, vilket under hösten löstes med en förlikning med leverantören. Rutinerna har sedan dess stärkts och följs genom internkontrollarbetet. I övrigt inga avvikelser.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom Kulturnämnden fungerar tillfredsställande.

Fastighets- och servicenämnden

Fastighets- och servicenämnden inkluderar förvaltningarna Fastighet och service och Resurscentrum. Internkontrollarbetet för Fastighets- och servicenämnden har utförts enligt internkontrollplanen under året. För tre kontrollmål har avvikelser identifierats. För de identifierade bristerna pågår åtgärder och verksamheterna arbetar vidare med att utveckla sitt internkontrollarbete under 2019.

Den samlade bedömningen är att arbetet med internkontrollen är tillfredställande. För de identifierade bristerna pågår åtgärder och fortsatt arbete sker med att utveckla internkontrollarbetet under 2019.

Regionstyrelsens övergripande verksamheter

Regionstyrelsens internkontrollplan innehåller elva mål. Två kontrollaktiviteter har inte kunnat genomföras men omarbetning har skett i arbetet med 2019 års internkontrollplan. En identifierad brist vid test av kontrollaktivitet under året har åtgärdats och har nu en fungerande kontrollaktivitet. Sammantaget har de identifierade riskerna i internkontrollplanen fungerande kontrollaktiviteter.

Den samlade bedömningen är att arbetet med internkontrollen är tillfredställande. För de identifierade bristerna pågår åtgärder och fortsatt arbete sker med att utveckla internkontrollarbetet under 2019.

Patientnämnden

Patientnämnden har en välfungerande internkontroll. Kontrollaktiviteter har genomförts under året och inga avvikelser har identifierats. Internkontrollarbetet fortsätter under 2019, men med några förändringar.

Den samlade bedömningen är att den interna kontrollen inom Patientnämnden fungerar tillfredsställande.

Varuförsörjningsnämnden

Samtliga identifierade kontrollaktiviteter har genomförts och det interna kontrollarbetet under året har inte visat på några brister eller avvikelse.

Den samlade bedömningen är att Varuförsörjningsnämndens interna kontroll fungerar tillfredsställande.

Regionala utvecklingsnämnden

Kontrollaktiviteterna i internkontrollplanen har blivit utförda enligt plan och kontrollaktiviteterna bedöms fungera.

Den samlade bedömningen är att Regionala utvecklingsnämndens interna kontroll fungerar tillfredsställande.

Återrapportering från bolagen

Internkontrollplan och avrapportering av internkontrollarbetet för helåret 2018 har erhållits från Gamla Uppsala Buss. Granskningen av den interna kontrollen har inte visat på några avvikelser.

Gamla Uppsala Buss bedöms ha en tillfredsställande intern kontroll.

Ingen återrapportering sker från de helägda bolagen Upplands Lokaltrafik AB och AB Uppsalabuss, då dessa verksamheter är vilande.

Ekonomisk uppföljning

Region Uppsalas resultat 2018 är plus 58 miljoner kronor. Resultatet ska jämföras med en budget på plus 170 miljoner kronor. Resultatet innebär en avvikelse på 112 miljoner kronor gentemot budget. Den negativa avvikelsen mot budget förklaras främst av ökade kostnader för personal och köpt vård. Totalt är dessa poster 548 miljoner kronor sämre än budget.

Verksamhetens intäkter är 168 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket motsvarar 2,9 procent. Ökningen finns framförallt inom erhållna bidrag och övriga intäkter där avvikelsen mot budget är 334 miljoner kronor. Detta förklaras till största delen av att intäkter från externt finansierade projekt inte budgeteras och dessa överstiger budget med 202 miljoner kronor. Övrig avvikelse beror framförallt på ökade intäkter för försäljning av IT tjänster och uthyrning av lokaler. Riks- och regionintäkter minskar med 78 miljoner kronor eller 3,1 procent jämfört med budget. Minskningen beror framförallt på de kapacitetsproblem som finns på Akademiska sjukhuset där det under 2018 funnits en stor brist på flera kompentenser inom slutenvården. Även tandvårdsintäkter, patientavgifter och trafikintäkter ligger under budgeterad volym med totalt 52 miljoner kronor eller 3,9 procent.

Verksamhetens kostnader är 491 miljoner kronor högre än budgeterat, vilket motsvarar 3,0 procent. Kostnader i externt finansierade projekt har, i likhet med intäkterna, inte varit budgeterade fullt ut och överstiger budget med 200 miljoner kronor. Personalkostnader inklusive inhyrd personal överstiger budgeterad nivå med 415 miljoner kronor, motsvarande 5,1 procent och beror främst på ökade kostnader för inhyrd personal, främst inom verksamhetsområden med en stor andel länssjukvård såsom akutsjukvård, internmedicin, psykiatri och geriatrik. Kostnaderna ökar även på grund av att antalet anställda ökar.

De totala avskrivningskostnaderna ligger 51 miljoner kronor under budget. Den lägre kostnaden beror på att investeringsnivåerna främst för utrustningsinvesteringar inte når budgeterad nivå samt att fastighetsinvesteringsprojekt inte färdigställts i den omfattning som de planerats för.

Årsresultat, mnkr	Utfall 2018	Budget 2018	Utfall 2017
Verksamhetens intäkter	5 934	5 766	5 178
Verksamhetens kostnader	-16 586	-16 095	-15 100
Avskrivningar	-549	-600	-545
Verksamhetens nettokostnad	*-11 201*	*-10 930*	*-10 467*
Skatteintäkter	9 583	9 590	9 301
Generella statsbidrag	1 783	1 688	1 529
Finansiella intäkter	85	15	23
Finansiella kostnader	-192	-193	-151
Årets resultat	*58*	*170*	*235*
Avgår realisationsvinster			
Årets resultat enligt balanskrav	**58**	**170**	**235**

Tabell 2. *Årets resultat*

Den positiva avvikelsen för finansiella intäkter och kostnader på 71 miljoner kronor hänför sig till försäljning av aktieplaceringar under året vilka genererade en reavinst på 68 miljoner kronor.

Jämförelsen mellan åren

Resultatet 2018 på 58 miljoner kronor ska jämföras med ett resultat 2017 om 235 miljoner kronor. Största anledningen till det försämrade resultatet är högre kostnader för personal, köpt vård, läkemedel och trafik.

Verksamhetens intäkter har ökat med 756 miljoner kronor eller 14,6 procent mellan åren. Ökningen ligger främst på erhållna bidrag, vilket avser ökning av specialdestinerade statsbidrag och intäkter för externa projekt som från och med 2018 redovisas som en intäkt med motsvarande kostnad bland verksamhetens kostnader. Även övriga intäkter och trafikintäkter ökar jämfört samma period förra året.

Riks- och regionintäkterna ökar med 84 miljoner kronor, eller 3,5 procent, mellan åren. Ökning avser både pris och volym. Jämfört med förgående år har trafikintäkterna ökat med 61 miljoner kronor eller 7,5 procent. Ökningen förklaras av både prisökning och en viss volymökning.

Verksamhetens kostnader har ökat 1 486 miljoner kronor, vilket motsvarar 9,8 procent. En del av ökningen, 349 miljoner kronor eller 2,3 procent, består av kostnader i externa projekt som från 2018 redovisas som en kostnad med motsvarande intäkt i resultaträkningen. Personalkostnaderna inklusive inhyrd personal har ökat med 812 miljoner kronor eller 10,5 procent. Fler anställda samt en större andel inhyrd personal är den största förklaringen.

Läkemedelskostnaderna har ökat med 133 miljoner kronor, vilket motsvarar 10,3 procent. Ökningen motsvaras till del av ökade intäkter inom läkemedelsförmånen. Kostnaden för köpt vård har ökat med 149 miljoner kronor, vilket motsvarar 11,4 procent och ökningen beror främst på ett större behov av att köpa vård av andra vårdgivare för att upprätthålla tillgänglighet och produktion inom hälso- och sjukvården.

Kostnaden för trafik ökar med 76 miljoner kronor eller 4,6 procent. Indexuppräkningar enligt avtal, incitament inom regiontrafiken, ökad produktionskostnad i stadstrafiken och totalt ökad produktion är de största orsakerna till ökningen.

Övriga kostnader överstiger 2017 års utfall med 293 miljoner kronor, motsvarande 1,9 procent. En del av ökningen avser högre kostnader för lokaler vilket till största delen beror på färdigställda fastighetsinvesteringar.

Balanskravsutredning

Årets balanskravsresultat beräknas enligt reglerna i kommunallagen, genom att det redovisade resultatet justeras med eventuella realisationsvinster eller förluster. Därtill kan justering göras om synnerliga skäl föreligger.

Årets resultat uppgår till plus 58 miljoner kronor och det egna kapitalet till 4 504 miljoner kronor. I årets resultat finns inga väsentliga reavinster eller reaförluster avseende anläggningstillgångar. Det finns inget negativt balanskravsresultat från 2017 som behöver återställas.

Balanskravsutredning, mnkr	2018
IB ackumulerade icke återställda negativa resultat	0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredning	58
Synnerliga skäl att inte återställa	
UB ackumulerade negativa resultat att återställa inom tre år	**0**

Tabell 3: *Balanskravsutredning*

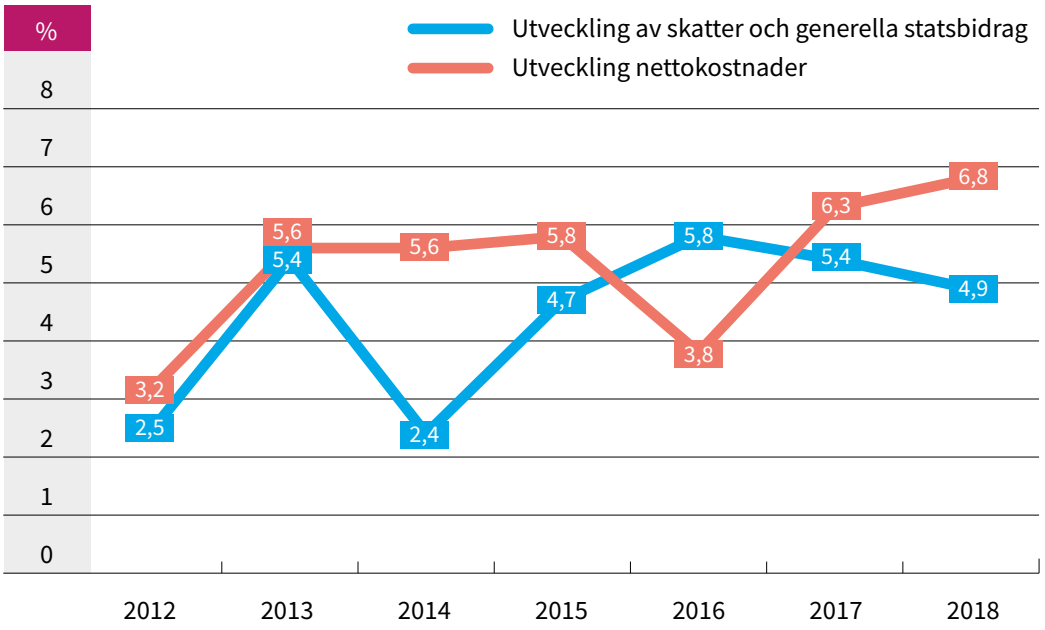

Diagram 4: *Utveckling av skatter och generella statsbidrag samt nettokostnad*

Verksamhetens nettokostnad och finansiering

Nettokostnadsutvecklingen 2018 är 6,8 procent[5]. Den budgeterade nettokostnadsutvecklingen var 4,4 procent. Den största anledningen till avvikelsen mot budget är personalkostnader, köpt vård och fastighets- och lokalkostnader. För 2017 var nettokostnadsutvecklingen 6,3 procent.

Utvecklingen av skatter och statsbidrag är 4,9 procent, vilket ska jämföras med en budgeterad utveckling om 4,3 procent. Skillnaden förklaras av att Region Uppsala fått en ökad finansiering inom utjämningssystemet och för läkemedelsförmånen. Föregående år var utvecklingen av skatter och statsbidrag 5,4 procent.

Skatteintäkter

Utfallet för skatteintäkterna uppgår till 9 583 miljoner kronor. 2017 uppgick utfallet till 9 301 miljoner kronor. Ökningen mellan åren är 3,0 procent. Jämfört mot budget är utfallet en försämring med 7 miljoner kronor.

Generella statsbidrag och utjämning

Den totala intäkten för de generella statsbidragen 2018 är 1 783 miljoner kronor. Föregående år var denna siffra 1 529 miljoner kronor. Den procentuella utvecklingen mellan åren är 16,6 procent. Budgeten för de generella statsbidragen 2018 var 1 688 miljoner kronor. Ökningen både mot föregående år och budget beror på högre intäkter från utjämningssystemet och intäkter för läkemedelsförmånen vilka är kopplade till högre kostnader för läkemedel.

Specialdestinerade statsbidrag

Alla större specialdestinerade statsbidrag som Region Uppsala kan ta del av budgeteras och hanteras centralt. För 2018 är dessa statsbidrag följande; Förbättrad förlossningsvård och insatser för kvinnors hälsa, Kortare väntetider i cancervården, En kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess, Stöd till bättre resursutnyttjande i hälso- och sjukvården (Professionsmiljarden),

5 Nettokostnaden 2017 inkluderade en jämförelsestörande post om 22,5 miljoner kronor

Stöd till riktade insatser inom området för psykisk hälsa, Goda förutsättningar för vårdens medarbetare (Personalmiljarder), Insatser för att förbättra tillgängligheten och samordningen i hälso- och sjukvården (Patientmiljarden) samt Ökad tillgänglighet i barnhälsovården. Dessutom finns större specialdestinerade statsbidrag som avser asyl och kultursamverkan som budgeteras inom respektive verksamhet.

Total intäkt för specialdestinerade statsbidrag 2018 uppgår till 474 miljoner kronor vilket kan jämföras med en budget på 454 miljoner kronor. Avvikelsen mot budget beror på att nya statsbidrag tillkommit under året samt att alla statsbidrag inte är budgeterade fullt ut.

Riks- och regionvårds-intäkter

Region Uppsalas intäkter för riks- och regionsjukvård under 2018 uppgår till 2 449 miljoner kronor. Det är en ökning med 83 miljoner kronor eller med 3,5 procent jämfört med bokslutet 2017. Den generella prisuppräkningen för 2018 var 3 procent så exklusive prisuppräkningen har intäkten för riks- och regionsjukvård ökat med 0,5 procent mellan åren.

Vid Akademiska sjukhuset, som står för huvuddelen av intäkterna, är utfallet 2 331 miljoner kronor. Det är en ökning med 75 miljoner kronor jämfört med bokslutet 2017 eller med drygt 3 procent. Samtidigt är utfallet 82 miljoner kronor lägre än budget. Avvikelsen beror på kapacitetsproblem främst inom slutenvården. Utfallet 2017 inkluderar rättningen av ett registreringsfel på Akademiska barnsjukhuset på 18 miljoner kronor avseende 2016. Antalet kontakter under året är oförändrat men det finns en förskjutning från slutenvård till dagsjukvård. Framför allt är det Gävleborg, Värmland och Dalarna som ökat sina köp under året. Stockholm har dock minskat kraftigt med 15 procent. Minskningen återfinns inom bland annat brännskadevård och thoraxkirurgi och beror till stor del på sjukhusets kapacitetsproblem.

Kund (Mnkr)	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändring 2017–2018
Riks- och regionvård			
Dalarna	394	382	12
Gävleborg	451	424	27
Västmanland	289	283	6
Sörmland	279	272	7
Värmland	150	138	12
Örebro	121	119	3
Stockholm	226	264	-39
Norra regionen	152	141	10
Åland	27	31	-3
Övrigt	199	168	32
Summa	2 288	2 222	66
Övrig högspecvård			
Uppsala Care	43	34	10
Totalt	**2 331**	**2 256**	**75**

Tabell 4. *Riks- och regionintäkter Akademiska sjukhuset*

Personalkostnader inklusive inhyrd personal

Personalkostnaderna vid Region Uppsala uppgick till 8 300 miljoner kronor 2018. Det är 50 procent av verksamhetens kostnader. Av dessa utgör löner inklusive sociala avgifter 6 950 miljoner kronor. Utfallet för det sistnämnda ökade med 548 miljoner kronor mellan 2017 och 2018, vilket motsvarar en ökning med 8,5 procent. Timlönekostnadens förändring på 2,7 procent och ökningen av årsarbetare[6] med 2,8 procent ger en uppskattning av effekten av löneöversyn respektive volymförändring på lönekostnadernas utveckling. Höjningen av arbetsgivaravgiften 2018 och ökande pensionskostnader bidrar även den till förändringen mellan åren.

Den genomsnittliga timlönekostnaden för Region Uppsala har ökat med 2,7 procent jämfört med 2017. Nivån på löneavtalen, förändringar i personalstrukturen och eventuell löneglidning påverkar timlönekostnadens utveckling. Den procentuella förändringen förklaras i huvudsak av utfall av årets löneöversyn.

Det genomsnittliga antalet årsarbetare är 8 888 och det är en ökning med 245 årsarbetare vid en jämförelse mot föregående år. Det motsvarar en ökning med 2,8 procent. Ökningen återfinns främst inom handläggar- och administratörsarbete samt vård- och omsorgsarbete. Även ingenjörs- och teknikarbete har ökat. Utökad verksamhet och nya uppdrag förklarar viss del av ökningen. Se vidare bilagan för nyckeltal inom personalområdet.

Region Uppsalas utveckling av kostnaderna för lön arbetad tid exklusive arbetsgivaravgifter förklaras i diagrammet nedan av förändringen i timlönekostnaden och förändringen i antal årsarbetare mellan åren. Organisatoriska förändringar har skett under perioden.

Region Uppsalas kostnader för inhyrd personal uppgick till 245 miljoner kronor 2018. Året innan var den totala kostnaden 178 miljoner kronor. Kostnaderna för inhyrda läkare har ökat med 8 miljoner kronor mellan åren och uppgår till 68 miljoner kronor. Inhyrd personal utöver läkare inom hälso- och sjukvård har ökat med 57 miljoner kronor mellan åren

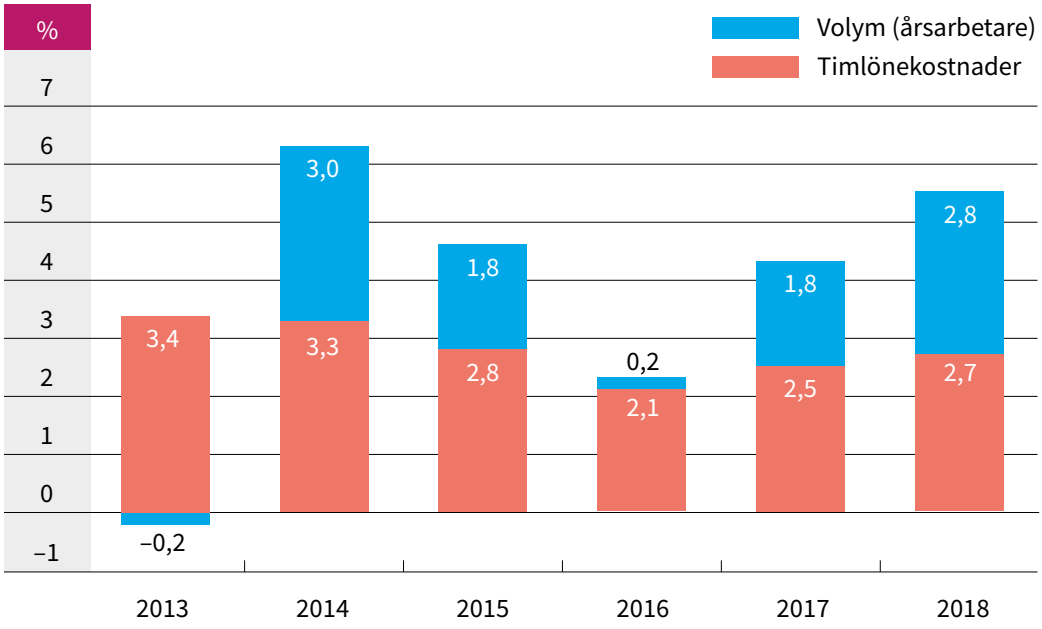

Diagram 5. *Lönekostnadsutvecklingen vid Region Uppsala, förändringen mellan åren 2013–2018*

6 I närvarotid mätt i årsarbetare ingår arbetad tid inklusive extratid (övertid, jour och beredskap). Frånvarotiden (semester, sjukfrånvaro, tjänstledighet) är borträknad.

och uppgår till 166 miljoner kronor. Inhyrd personal inom hälso- och sjukvård omvandlad till årsarbetare ger ett utfall om 143 årsarbetare i genomsnitt för 2018. För 2017 var utfallet 102 årsarbetare.

Den totala sjukfrånvaron i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid vid Region Uppsala är 5,4 procent 2018. Det är en liten ökning jämfört med 2017 då den totala sjukfrånvaron var knappt 5,4 procent. Utvecklingen av sjukfrånvaron under ett år följer i princip samma mönster som tidigare år. Både den korta sjukfrånvaron 2–14 dagar och den längre sjukfrånvaron 60 dagar eller mer har dock legat högre under året än tidigare år. Till skillnad mot tidigare år har det inte skett någon ökning av sjukfrånvaron under höstmånaderna, varför årets utfall hamnar i nivå med 2017.

Den längre sjukfrånvaron 60 dagar eller mer i förhållande till den totala sjukfrånvaron är 57 procent vilket är något högre jämfört med 2017. Sjukfrånvaron uppdelad på kön och ålder visar att sjukfrånvaron har ökat något för både kvinnor och män. Sett till ålder redovisas en ökning för kvinnor i åldersgrupperna upp till 29 år och 30–49 år, för män är det en ökning i åldersgrupperna upp till 29 år och 50 år och uppåt. För mer information se bilagan för nyckeltal inom personalområdet. För Region Uppsala är kostnaderna för ersättning vid sjukdom 87 miljoner kronor exklusive arbetsgivaravgifter och det är 6 miljoner kronor högre än föregående år, vilket motsvarar en ökning med 7,4 procent.

Pensionskostnader inklusive finansiella poster

Region Uppsalas pensionskostnader inklusive särskild löneskatt uppgår 2018 till 1 204 miljoner kronor. Motsvarande kostnad föregående år var 1 017 miljoner kronor. Om de finansiella kostnaderna för pensioner inkluderas är pensionskostnader 2018 1 374 miljoner kronor. För 2017 var denna siffra 1 147 miljoner kronor. Det som framför allt ger ökningen mellan åren är ökningen av de förmånsbestämda pensionerna. Detta beror på att fler anställda inom Region Uppsala tjänar mer än 7,5 inkomstbasbelopp och då får förmånsbestämd pension. Förmånsbestämd pension innebär att den anställde är garanterad en viss procent av lönen i pension och arbetsgivaren ansvarar för att tillräckligt med medel avsätts för detta.

Läkemedelskostnader

Regionen Uppsalas totala läkemedelskostnader under 2018 uppgick till 1 430 miljoner kronor, vilket är en ökning med 133 miljoner kronor eller 10 procent jämfört med 2017.

Akademiska sjukhuset hade en kostnad på 924 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 77 miljoner kronor eller 9 procent. Läkemedelskostnaderna för Lasarettet i Enköping uppgick till 28 miljoner kronor, en ökning med 3 miljoner kronor eller 11 procent. För Nära vård och hälsa (inklusive privata vårdcentralernas kostnad för förskrivna läkemedel) uppgick kostnaderna till 242 miljoner kronor, vilket är en ökning med 24 miljoner kronor eller 11 procent. Kostnaden för förskrivning från verksamheter utanför Uppsala län till länets invånare uppgick till 74 miljoner kronor, en ökning med 5 miljoner eller 7 procent.

De kostnadsmässigt största preparaten är medel vid reumatiska (inflammatoriska) sjukdomar, cancerläkemedel, blodproppsförebyggande preparat samt läkemedel vid hepatit C. Kostnaden för läkemedel vid reumatiska sjukdomar kommer genom patentutgångar successivt att minska, medan kostnaden för cancerläkemedel och diabetesmedel ökar.

Investeringar

Fastighetsinvesteringar

Region Uppsala har under de senaste åren gjort stora investeringar i byggprojekt. Under år 2018 investerades 1 515 miljoner kronor i byggnader och mark, vilket motsvarar ett utfall på 95 procent jämfört med budgeten för året. Fastighetsinvesteringarna delas upp i hyresgästinitierade (HI) respektive

fastighetsägarinitierade investeringar (FI), beroende på vad som föranleder investeringen.

De hyresgästinitierade investeringarna utgör den största andelen av Region Uppsalas fastighetsinvesteringar. Utfallet för året uppgår till 1 326 miljoner kronor, vilket är 18 miljoner kronor lägre än budget.

Ingång 100/101, den 60 000 kvadratmeter stora nya vård- och behandlingsbyggnaden vid Akademiska sjukhuset, överlämnades den 1 november 2018 från entreprenören till Region Uppsala efter 4,5 års byggnation. I ingång 100/101 kommer det att erbjudas högspecialiserad vård inom bland annat onkologi, strålbehandling och kirurgi. Kvarvarande arbeten pågår ännu parallellt med att byggnaden inreds och tung maskinteknisk utrustning installeras. Under 2019 kommer även de första patienterna tas emot. Projektet har på grund av en ansträngd ekonomi fått utökad budget under året, då Fastighets- och servicenämnden fattat beslut om att omdisponera medel från oförutsett till projektet. Årets utfall för projektet uppgår till 670 miljoner kronor, vilket är ett överskridande av årets budget med 120 miljoner kronor. Projektets ekonomiska utfall fortsätter en tid in på det nya året, vilket innebär att det slutredovisas först under 2019. Budgeten för den kvarvarande tiden uppgår till 125 miljoner kronor samt 65 miljoner kronor ytterligare för anpassningar i byggnaden.

I centralblocket på sjukhusområdet pågår även projektet anpassningar B9 och B12, som omfattar länkbyggnad/midjehissar, utvändig sterilhiss samt anslutningar till ingång 100/101. Projektet är under genomförande och kommer att färdigställas under första halvåret av 2019. Arbetet pågår inne hos de olika verksamheterna, vilket ställer höga kravanpassningar så att verksamheten störs så lite som möjligt. Årets utfall är lägre än budget, utfallet uppgår till 71 miljoner kronor, vilket ger en avvikelse på 56 miljoner kronor under budget. Anledningen är att projektet startades senare än vad man kunde förutse när budgeten lades. Projektet har aviserat en högre totalkostnadsprognos, vilket resulterat i att ytterligare medel tillförts projektet efter ett beslut i Fastighets- och servicenämnden. Beslutet innebär att medel för programarbete för centralblocket omdisponerats till anslutningsprojektet, vilket främst berör budgeten för år 2019.

För 2018 har 21 miljoner kronor budgeterats för ombyggnation av behandlingsbyggnad B9 och B12. Detta arbete har ännu inte påbörjats då utredning pågår om hur ombyggnationen ska utföras. Åtgärderna behöver genomföras, men arbetet flyttas således framåt i tiden.

På sjukhuset genomförs även projektet ombyggnation av vårdbyggnad B11. Genomförandet är uppdelat i flera etapper och arbetet pågår samtidigt på flera plan i byggnaden, vilket ställer krav på god logistik och kommunikation med verksamheten. Under 2018 står projektet för en avvikelse på 18 miljoner kronor under budget, vilket främst kan förklaras av en förskjutning mellan åren. Totalt sett beräknas projektet gå enligt plan.

Regionfullmäktige fattade under hösten 2018 ett genomförandebeslut om att uppföra ett nytt produktionskök vid Akademiska sjukhuset. Produktionsköket är avsett för tillagning av patientmat men kommer även inrymma en lunchrestaurang. Årets utfall för projektet ligger 13 miljoner kronor under budget. Projektet, som ännu är i programskedet, beräknas att vara klart under 2021.

På sjukhusområdet pågår även projekten byggnation av en ny cyklotron och en ny dialysavdelning. Projekten ligger under vad som budgeterats för året, vilket främst är en periodiseringsfråga mellan åren.

I Fyrislund pågår arbetet med att uppföra en ny stadsbussdepå samt att säkerställa dragning av en biogasledning från Uppsala Vattens anläggning i Kungsängens gård. Investeringarna representerar en negativ budgetavvikelse på 44 miljoner kronor för 2018. Stadsbussdepåprojektet har haft vissa motgångar under året, då det visat sig finnas kvalitetsbrister i konstruktionshandlingarna. Arbete har pågått med att bedöma konsekvenserna för projektet. Detta har resulterat i att tidsplanen för projektet blir något förskjuten, medan slutkostnadsprognosen ligger kvar oförändrad.

I mars 2018 togs det första spadtaget för en ny vårdcentral i Almunge. Den nya vårdcentralen kommer att ersätta vårdcentralerna i Länna och Knutby. Arbete pågår med att färdigställa byggnaden, vilken kommer att tas i bruk under 2019. Årets budget har överskridits med 13 miljoner kronor, men totalt sett för hela projekttiden förväntas projektet hålla sin budget.

Investeringsmedel fanns avsatta med totalt 21 miljoner kronor under 2018 för ombyggnationer av Lasarettet i Enköping. Dessa projekt har inte kommit igång, varför de genererar en stor budgetavvikelse.

I fastighetsinvesteringsplanen finns 8 miljoner kronor budgeterade för ombyggnation för primärvårdsverksamheten i Sammariterhemmet. Lokalerna var vakanta inför ombyggnationen, men arbetet fick anstå då lokalerna behövde tas i anspråk för en akut flytt från Flogsta vårdcentral på grund av inomhusmiljöproblem. I planen finns även 28 miljoner kronor upptaget för ny- alternativt ombyggnation av Östervåla vårdcentral, där en vattenskada har åsamkat skador i stora delar av lokalerna. Folktandvården har fortfarande kunnat disponera sina lokaler, medan primärvården bedriver sin verksamhet i inhyrda moduler. En utredning pågår angående olika förslag till genomförande och programarbetet förväntas starta under 2019.

Utöver de investeringar som finns upptagna i budgeten för år 2018 finns utfall för projekt som startats tidigare, men som fortfarande genererat ett utfall. Exempel på sådana är projekten Rudbecklaboriatoriet och Hubben. De projekt som saknar budget står för en avvikelse på 19 miljoner kronor under 2018.

Fastighets- och servicenämnden har, i enlighet med fastställd fastighetsinvesteringsplan, i uppgift att ansvara för medel för oförutsedda investeringar. För 2018 uppgick budgeten till 60 miljoner kronor. Av dessa har 59 miljoner kronor disponerats om till andra fastighetsinvesteringar. Fastighets- och servicenämnden har även fattat beslut om omdisponering av medel från 2019 års budget. Hur medlen har fördelats framgår av tabellen nedan. Även Akademiska sjukhuset har omdisponerat, men då inom sin investeringsram. Den budget som redovisas för 2018 har reviderats för dessa förändringar.

Medel för oförutsedda investeringar	2018	2019
Budget Fastighet och servicenämnden	60 000	45 000
Omdisponerat till		
Ny dialysavdelning hus B20 vid Akademiska sjukhuset	3 673	0
Nybyggnation Ingång 100/101 vid Akademsika sjukhuset	55 000	25 000
Summa omdisponerat	58 673	25 000
Återstående medel för oförutsedda investeringar	**1 327**	**20 000**

Tabell 5. *Medel för oförutsedda investeringar*

Projekt	Projektfas	Utfall 2018	Budget 2018 *	Avvikelse utfall mot budget 2018
Akademiska sjukhuset				
Arytmilab B3 samt flytta PCI-lab från B9 till B2	Förstudie	339	5 000	-4 661
Fastighetsinv i samband med nyinvestering i utrustning	-	0	1 305	-1 305
Ny Cyklotron	Program	5 113	17 000	-11 887
Dialysavdelning	Genomförande	7 633	15 632	-7 999
B11 teknikutrymmen (Dialys)	Genomförande	8 248	18 041	-9 793
Produktionskök Akademiska	Program	15 911	29 000	-13 089
Tillnyktringsenhet	Program	385	3 000	-2 615
Rörpost/smågods transportör	Genomförande	11 935	12 000	-65
Anpassningar B9 och B12 till ing 100	Genomförande	70 658	126 925	-56 267
Behandlingsbyggnad B9 Centralblocket	Program	0	7 000	-7 000
Behandlingsbyggnad B12 Centralblocket	Program	47	14 100	-14 053
Vårdbyggnad B11 inklusive Teknik och programändring läkar-skeppet, IMA BIVA	Genomförande	164 301	182 544	-18 243
Nybyggnation ingång 100 (J huset) inkl kulvert. inkl index	Genomförande	670 410	550 265	120 145
Lokalanpassning kylceller Klinisk patologi	Genomförande	8 046	13 000	-4 954
Ombyggnation av personalytor BFC	Genomförande	1 743	2 240	-497
Komplettering av el- och datauttag, Sterilcentralen	Genomförande	405	455	-50
Lasarettet i Enköping				
Hus B renovering	Genomförande	802	8 000	-7 198
Hus A öppna upp mellan med avd 1 o 2 + kök	Förstudie	24	3 000	-2 976
Utökad verksamhet på sterilenheten	Behov	0	10 000	-10 000
Övriga projekt	-	16 971	0	16 971
Summa Sjukhusstyrelsen		982 973	1 018 507	-35 534
Ombyggnation primärvården Samariterhemmet	Behov	0	8 000	-8 000
Nybyggnation Almunge vårdcetnral	Genomförande	22 702	10 000	12 702
Nybyggnation Östervåla - Folktandvård, Nära vård och hälsa	Behovsanalys	28	28 000	-27 972
Summa Vårdstyrelsen		22 730	46 000	-23 270
Kollektivtrafikförvaltingen				
Reglerplats belyst, inghängnad yta för 10 bussar + lokal + WC	Behov	0	2 000	-2 000
Stadsbussdepå Fyrislund	Genomförande	318 677	275 000	43 677
Övriga projekt	-	1 933	0	1 933
Summa Kollektivtrafiknämnden		320 610	277 000	43 610
Ombyggnation gymnastiksal till Black box	Förstudie	0	1 000	-1 000
Summa Kulturnämnden		0	1 000	-1 000
FI åtgärder B9	-	1 211	10 000	-8 789
FI åtgärder B12	-	16	7 000	-6 984
Stamrenovering AS	-	343	10 000	-9 657
VS01, nya avlämningspunkter för fjärrvärme	Program	228	10 000	-9 772
F13 garage	Genomförande	9 283	35 000	-25 717
Sop och tvättsug	Genomförande	512	5 000	-4 488

Infrastrukturåtgärder	-	10 629	7 000	3 629
Energiåtgärder 2015-2018	-	40 602	40 500	102
Inre sjukhusvägen, J-huset	Genomförande	0	20 000	-20 000
Lokalanpassning kylceller Klinisk patologi - FI	Genomförande	0	2 800	-2 800
FI åtgärder	-	126 073	97 200	28 873
Summa Fastighet och servicenämnden		188 897	244 500	-55 603
Fastihget och servicenämnden medel för oförutsedda investeringar	-	0	1 327	-1 327
Summa FSN medel för oförutsedda investeringar		0	1 327	-1 327
Summa fastighetsinvesteringar		**1 515 210**	**1 588 334**	**-73 124**

Tabell 6. *Fastighetsinvesteringsplan 2018.*
** Budget efter omdispositioner*

Investeringar som är fastighetsägarinitierade utgör beloppsmässigt en mindre andel av Region Uppsalas fastighetsinvesteringar. Projekten är vanligtvis mindre i omfattning, men fler till antalet. Årets utfall uppgår till 189 miljoner kronor, vilket är 56 miljoner kronor lägre än budgeterat. Under året har ett programarbete startat för VS01, som omfattar etablering av nya avlämningspunkter för fjärrvärme. Vattenfall planerar en omdragning av den nya fjärrvärmeledningen som försörjer Akademiska sjukhuset. När detta sker kommer Region Uppsala att ta över rörsystemen inom sjukhusområdet, varför kopplingsrummen behövs. Då projektet inte kommit igång ordentligt underskrider utfallet årets budget med 10 miljoner kronor.

Ett stort fastighetsinitierat projekt är renoveringen av F13-garaget, som är beläget under Akademiska barnsjukhuset. Under renoveringen har garaget stängts av. För att kompensera bortfallet har nya parkeringsplatser hyrts in vid Studenternas idrottsplats. Arbetet beräknas fortgå hela 2019 och vara klart till årsskiftet. Projektet står för en avvikelse på 26 miljoner kronor under budget, vilket beror på att det inte kunnat starta förrän sent på året. Ett projekt som tangerar projektet för F13-garaget är projektet vägar och tillgänglighet F13. Projektet syftar bland annat till att förbättra tillgängligheten för patienter och besökande till kvinno- och barnsjukhuset i F-blocket. Tidplanen påverkas av och har ett nära samband med garageprojektet, varför även detta projekt ligger senare i tiden än vad som budgeterats. Då utfall saknas uppgår budgetavvikelsen till 20 miljoner kronor.

I budgeten finns en generell post för fastighetsinitierade åtgärder, då många av investeringar är små och inte möjliga att redovisa var för sig. De olika projekten avviker både uppåt och nedåt jämfört med budget. Nettoavvikelsen uppgår till 29 miljoner kronor över budget, vilket beror på att många av projekten har startats tidigare år och har viss eftersläpning i utfallet.

Övriga materiella och immateriella investeringar

Under året har investeringar gjorts i övriga materiella och immateriella investeringar om 474 miljoner kronor. Budget för året uppgick till 659 miljoner kronor. Utfallet föregående år uppgick till 388 miljoner kronor. Akademiska sjukhuset har under året investerat 166 miljoner kronor i utrustning till den nya behandlingsbyggnaden ingång 100/101. Det är 122 miljoner kronor lägre än budgeterat då byggprocessen gällande ingång 100/101 blivit försenad och därmed har inte den medicinsktekniska utrustningen kunnat köpas in enligt ursprunglig plan. Övriga investeringar inom sjukhuset uppgår till 208 miljoner.

Kollektivtrafikförvaltingen har bland annat investerat i det nya biljettsystemet BoBUL samt i trafikledningss-, realtids- och datakommunikationssystemet på bussarna. Sammanlagt uppgår dessa investeringar till 16 miljoner kronor. Investeringar i väderskydd och byte av hållplatstoppar har inte utförts i

samma takt som beräknat vilket gör att investeringarna för Kollektivtrafikförvaltningen ligger under budget. Resurscentrum har immateriella investeringar motsvarande 11 miljoner kronor vilket avser aktivering av projekten Orbit och Strategiska planen vilka inte var med i budget. Övriga avvikelser mot budget beror till största delen på att verksamheterna inte hunnit genomföra investeringarna i den takt som det var tänkt.

Likviditet

Likviditet är ett mått på Region Uppsalas kortsiktiga betalningsförmåga. Region Uppsalas likvida medel uppgår till 2 441 miljoner kronor per den 31 december 2018. Vid samma tidpunkt förra året uppgick Region Uppsalas likvida medel till 2 360 miljoner kronor. I Region Uppsalas likvida medel ingår, förutom kassa- och banktillgodohavanden, även kortfristiga finansiella placeringar. Årets förändring av kassaflödet budgeterades till minus 126 miljoner kronor. Utfallet blev 81 miljoner kronor.

Soliditet

Soliditet är ett nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade av eget kapital, ju högre soliditet desto bättre. Soliditeten för Region Uppsala bör långsiktigt uppvisa sådan styrka att den är positiv även när pensioner och löneskatt intjänade före 1998 (ansvarsförbindelse) inkluderas.

Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen är i bokslutet 30 procent. I årsbokslutet 2017 var soliditeten 32 procent. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen är i bokslutet minus 3,4 procent. Vid föregående årsbokslut var soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen minus 5,1 procent. Soliditeten har således förbättrats under 2018.

Pensionsskuld

Pensionerna redovisas enligt en så kallad blandmodell. Den innebär att pensionsförpliktelser (arbetsgivarens åtaganden att betala pensionsersättning till en anställd) som intjänats från och med 1998 redovisas som pensionsskuld i balansräkningen.

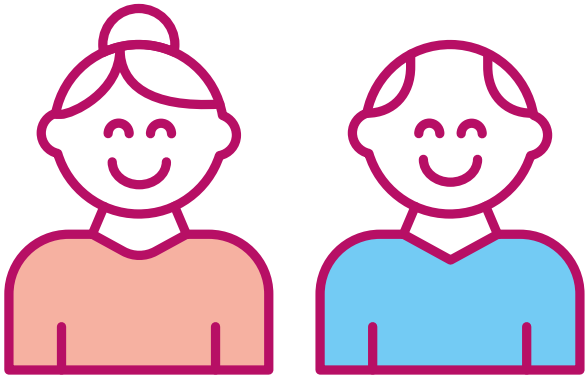

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensionsförpliktelser intjänade före 1998 inte redovisas i balansräkningen. Dessa redovisas istället som ansvarsförbindelse (åtagande att fullgöra pensionsförpliktelsen). Det totala pensionsåtagandet, det vill säga pensionsskulden inklusive ansvarsförbindelsen, uppgår vid årsskiftet till 11 001 miljoner kronor.

Pensionsåtagandet har ökat med 4,9 procent jämfört med 2017. Av det totala pensionsåtagandet finns 54,5 procent upptaget i balansräkningen.

Vid värderingen av pensionsmedelsportföljen tillämpas kollektiv värdering, det vill säga alla placeringar ses som en tillgångspost, eftersom syftet med att placera i olika instrument är att uppnå en riskspridning. Detta innebär att en nedgång i värdet av en enskild placering inte behöver medföra någon nedjustering av det bokförda värdet om portföljen som helhet inte understiger anskaffningsvärdet.

Pensionsmedelsplaceringarnas marknadsvärde uppgår till 2 022 miljoner kronor per den 31 december 2018. Vid samma tidpunkt föregående år var marknadsvärdet 2 047 miljoner kronor. Det bokförda värdet uppgår till 1 920 miljoner kronor per den 31 december 2018, vilket ska jämföras med 1 840 miljoner kronor vid samma tidpunkt föregående år. Från och med 2019 träder en ny redovisningslag i kraft, Lag om kommunal bokföring och redovisning, som innebär att pensionsmedelsplaceringarna då kommer att redovisas till marknadsvärdet.

Förvaltningen av pensionsmedelsportföljen har skett i enlighet med Region Uppsalas placeringspolicy. Region Uppsala har ett lågt risktagande. Det har skett regelbunden rapportering till Regionstyrelsens arbetsutskott av pensionsmedelsförvaltningen.

Mnkr	201812	201712
Avsättningar för pensioner		
Pensioner	4 821	4 301
Särskild löneskatt	1 170	1 043
Summa	5 991	5 344
Ansvarsförbindelse (inom linjen)		
Pensionsskuld (intjänad före 1998)	4 032	4 142
Särskild löneskatt	978	1 005
Summa	5 010	5 147
Finansiella placeringar		
Bokfört värde	1 920	1 840
Marknadsvärde	2 022	2 047
Orealiserade vinster	102	210
Relation placeringar/skuld		
Återlånade medel1	8 979	8 444
Skuldtäcknings grad2, bokfört värde	17,5 %	17,5 %
Skuldtäckningsgrad, marknadsvärde	18,4 %	19,5 %
Avkastning		
Avkastning, vägt värde	-1,17 %	4,6 %
Portföljsammansättning, bokförda värden		
Korträntefonder	7 %	7 %
Obligationsfonder	52 %	54 %
Hedgefonder	2 %	2 %
Aktiefonder	39 %	37 %
Kassa inklusive valutasäkring	0 %	0 %

Tabell 7. *Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser, mnkr*
** Återlånade medel är skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen.*
*** Skuldtäckningsgraden är placeringar som andel av skulden, där placeringarnas bokförda värde respektive marknadsvärde använts. I placeringarna inkluderas pensionsplacering på bank.*

Långa skulder

Region Uppsala har, per den 31 december 2018, långa skulder på totalt 964 miljoner kronor, vilket ska jämföras med 799 miljoner kronor föregående år.

År 2012 tog Region Uppsala över huvudmannaskapet för kollektivtrafiken, i och med detta tog Region Uppsala också över ett lån från Upplands Lokaltrafik AB, gällande byggnationen av en bussdepå. Lånet var räntesäkrat (för mer information se not 22a i bokslutsavsnittet). Den långa delen av lånet är 352 miljoner kronor. Lånet amorteras med 9 miljoner kronor årligen. Under 2018 har Region Uppsala tagit ytterligare två lån hos Kommuninvest för att finansiera nya investeringar. Ett kortfristigt lån om 500 miljoner kronor och ett långfristigt grönt lån om 300 miljoner kronor. De två lånen är amorteringsfria.

Nämnders och styrelsers ekonomiska resultat

Sjukhusstyrelsen

Sjukhusstyrelsens totala resultat 2018 är minus 391 miljoner kronor vilket ska jämföras med en

nollbudget för året. Sjukhusstyrelsens egen verksamhet har ett resultat på minus 17,6 miljoner kronor vilket framförallt beror på högre kostnader inom området privata specialistläkare, vårdvalet katarakter, vård utanför C-län inklusive läkemedelsförskrivning samt en ofinansierad kostnad för assistans och egenvård.

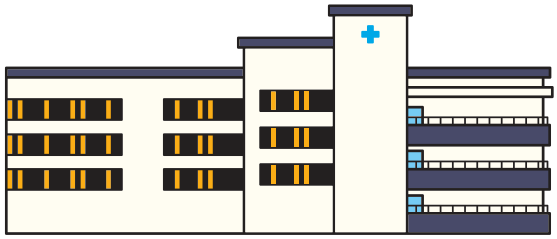

Akademiska sjukhuset

Resultatet 2018 uppgår till minus 377 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskridande på 4 procent av sjukhusets bruttokostnadsomsättning. Årets intäkter visar en positiv budgetavvikelse på 89 miljoner kronor. Riks- och regionintäkterna avviker negativt mot budget med 82 miljoner kronor främst beroende på resurs- och kapacitetsproblem som resulterat i produktivitetsproblem. Övriga intäkter avviker positivt mot budget med 183 miljoner kronor, främst på grund av ökade statsbidrag. Personalkostnader och inhyrd personal har en negativ avvikelse mot budget på 336 miljoner kronor. En del av detta är tillkommande kostnader för uppdrag finansierade av statsbidrag, totalt 138 miljoner kronor. Kostnaderna har även påverkats av resurs- och kapacitetsproblemen. För att lösa bemanningen har inhyrd personal använts vilket innebär en ökad kostnad mot budget på 172 miljoner kronor, vilket är en merkostnad jämfört med egna medarbetare på ungefär 90 miljoner kronor under 2018. Övriga kostnader avviker negativt mot budget med 129 miljoner kronor och beror främst på ökade kostnader för köpt vård och köpt medicinsk service som i allt väsentligt förklaras av underliggande kapacitetsbrister inom sluten- och intensivvård samt bild- och funktionsmedicinskt centrum.

Lasarettet i Enköping

Lasarettet i Enköping har ett resultat på plus 3,4 miljoner kronor att jämföra med budgeterat nollresultat vilket beror på högre intäkter än budgeterat. Totalt överstiger intäkterna budget med 6,2 miljoner kronor till följd av erhållna personalanknutna statsbidrag samt högre riks- och regionintäkter som överstiger budget med 1,5 miljoner kronor. Patientavgifterna understiger budget med 1,2 miljoner kronor på grund av lägre produktion än planerat. Övriga intäkter överstiger budget med 5,9 miljoner kronor. Kostnaderna överstiger budget med 2,7 miljoner kronor vilket till största del beror på höga kostnader för inhyrd personal. Totalt har lasarettet 7,9 miljoner kronor lägre personalkostnader för anställd personal än budgeterat. Anledningen är svårigheter med rekrytering inom specialistläkare men även specialistsjuksköterskor. Kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 19,6 miljoner kronor och överstiger budget med 15,2 miljoner kronor och avser vakanserna ovan. Övriga kostnader understiger budget med 3,6 miljoner kronor.

Vårdstyrelsen

Vårdstyrelsens totala resultat för 2018 är 22 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse med 22 miljoner kronor jämfört med budget. Vårdstyrelsens egen verksamhet genererar ett överskott på 12,3 miljoner kronor då kostnader för vårdval primärvård är lägre än budgeterat, som beror på en lägre produktion av besök än budgeterat.

Nära vård och hälsa

Nära vård och hälsa redovisar ett överskott på 5,2 miljoner kronor, vilket är en positiv avvikelse mot budgeterat resultat på 5,2 miljoner kronor. Intäkterna är 11,5 miljoner kronor lägre än budget vilket främst förklaras genom lägre besöksersättning inom vårdcentralsuppdraget. Kostnaderna för 2018 är 16,7 miljoner kronor lägre än budget, vilket främst förklaras av lägre lönekostnader. Under 2018 har det varit ett fortsatt svårt bemanningsläge på vissa enheter, vilket förklarar fortsatt höga kostnader för inhyrd personal där kostnader i år uppgår till 43,6 miljoner kronor att jämföra med budgeterade kostnader på 32,8 miljoner kronor. Negativa budgetavvikelser finns även inom läkemedelskostnader och lokal- och fastighetskostnader och beror främst på nya rekommendationer kring diabetesläkemedel och hyreskostnader för vårdcentralen i Flogsta samt ökade

kostnader i samband med flytt till förvaltningens nya ledningskontor. Dessa vägs dock upp av positiva avvikelser främst avseende medicinsk service där lägre produktion under året dragit ner servicekostnader samt lägre övriga kostnader.

Folktandvården
Folktandvårdens resultat är 4,6 miljoner kronor jämfört med budgeterat 0,1 miljoner kronor. Intäkterna från tandvårdstaxan är dock 10 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket främst beror på svårigheter att bemanna verksamheterna fullt ut samt senareläggning av utbyggnaden av nya lokaler och behandlingsrum för Centrum för medicinsk tandvård på Seminariet. Övriga intäkter är 1 miljon kronor bättre än budget, främst på grund av erhållna statsbidrag. Totala kostnader är 13,5 miljoner kronor lägre än budget och förklaras till största del av personalkostnaderna som är 8 miljoner kronor lägre till följd av den stora bristen på tandvårdsutbildad arbetskraft samt att fördröjningen av flytten av Centrum för medicinsk tandvård. Lokal- och fastighetskostnader samt övriga kostnader var överbudgeterade med anledning av att den medicinska tandvårdens nya rum på Seminariet inte kunde färdigställas under 2018.

Fastighets- och servicenämnden

Fastighet och service
Fastighet och service gör ett resultat på plus 12,6 miljoner kronor. Intäkterna överstiger budget med 26,3 miljoner kronor. Hyresintäkterna är 10,3 miljoner kronor högre där flera olika kontrakt bidrar till avvikelsen. Även ökade volymer inom bland annat telefoni, vaktmästeri samt försäljning av material och varor ger högre intäkter, sammantaget 8,0 miljoner kronor. Förändrad hantering vad gäller vidaredebitering av fastighetsskatt och tilläggskostnader för inhyrda lokaler visar en positiv avvikelse om 6,4 miljoner kronor. Kostnader för avskrivningar redovisar ett lägre utfall än budgeterat om totalt 16,1 miljoner kronor. 14,4 miljoner kronor av avvikelsen härrör sig till avskrivningar på fastigheter. I huvudsak beror avvikelsen på projekt som ännu inte är avslutade.

Resurscentrum
Resurscentrums resultat är ett överskott på 12,8 miljoner kronor jämfört med budget. Intäkterna är högre än budgeterat främst när det gäller intäkt för funktionshyra för enheten IT och system. Kostnaderna för köpt vård är 22 miljoner kronor lägre än budget och är kopplat till lägre vårdkostnader för asylsökande vilket beror på ett lägre asylmottagande än budgeterat. I Resurscentrums resultat ingår engångskostnader avseende Elektronisk patientjournals verksamhet på 12,2 miljoner kronor. Dessa kostnader fördelas normalt sett ut till förvaltningarna inom hälso- och sjukvård som nyttjar Elektronisk patientjournals tjänster, men efter utredning har beslut tagits att Resurscentrum belastas med kostnaderna som främst härrör från ett utvecklingsprojekt.

Kollektivtrafiknämnden

Kollektivtrafiknämndens resultat för 2018 är ett underskott på 22,4 miljoner kronor vilket ska jämföras med ett budgeterat nollresultat. Totala intäkterna för året visar en negativ budgetavvikelse på 9,5 miljoner kronor. Trafikintäkterna avviker negativt med 24,7 miljoner kronor vilket i huvudsak beror på att resandevolymen inte ökade så mycket som var budgeterat. Samtidigt vägdes denna avvikelse delvis upp av en högre intäkt när det gäller skolbarnens resande. Övriga intäkter överstiger budget beroende på högre intäkter för bland annat sjukresor, kontrollavgifter och vidarefakturering av biogas. De totala kostnaderna är 12,9 miljoner kronor över budgeterad nivå. Det förklaras till största delen av att förvaltningen har haft högre trafikkostnader för index och resandeincitament. Trafikavtalen styrs till stor del av hur index och resandeincitament utvecklas och dessa kostnader landade över budgeterad nivå.

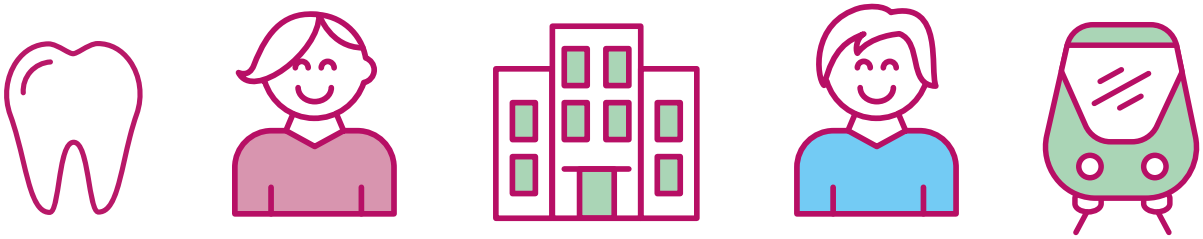

Kostnaden för sjukresor har haft en hög kostnadsutveckling jämfört med föregående år och landade även den högre än budget.

Kulturnämnden

Kulturnämndens resultat för året utgör ett underskott på 242 000 kronor. Intäkterna överstiger budget med 2,6 miljoner kronor vilket främst förklaras med en ökad omsättning för Wiks slott. Kostnaderna överstiger budget med 2,9 miljoner kronor och beror främst på ökade personalkostnader samt inhyrd personal kopplade till Wiks slotts ökade omsättning.

Varuförsörjningsnämnden

Årets resultat visar ett överskott på 3 miljoner kronor. Intäkterna överstiger budget med 5,3 miljoner kronor vilket främst beror på ökat avrop av förbrukningsartiklar. Kostnaderna överstiger budget med 2,3 miljoner kronor. Lönekostnaderna understiger budget med 3,1 miljoner kronor men utfallet för logistikkostnader är 4,3 miljoner kronor högre än budgeterat och beror på det ökade avropet av förbrukningsartiklar samt ökade övriga kostnader.

Patientnämnden

Patientnämndens resultat uppgår till 0,5 miljoner kronor vilken är en positiv avvikelse mot budget på 0,5 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen beror främst på att anställning av personal sköts till senare delen av hösten. Även kostnaderna för stödpersoner och övriga kostnader är lägre än budgeterat.

Regionala utvecklingsnämnden

Årets resultat för Regionala utvecklingsnämnden är ett överskott på 675 000 kronor. Överskottet beror till största del på en ej budgeterad intäkt samt lägre kostnader avseende lämnade bidrag. Årets resultat är något lägre än föregående år vilket beror på att större del av regionala utvecklingsnämndens medel har kunnat fördelas ut i år.

Regionstyrelsens övergripande verksamheter

Finansförvaltningen

Finansförvaltningens resultat på 322 miljoner kronor är 152 miljoner kronor bättre än det budgeterade resultatet på 170 miljoner kronor och är främst kopplat till högre generella statsbidrag och ökade finansiella intäkter. Anledningen till den positiva avvikelsen avseende finansiella intäkter beror huvudsakligen på reavinster vid försäljning av kortsiktiga placeringar.

Regionkontoret, förtroendemannakostnader och centrala avgifter

Årets resultat för Regionstyrelsens övergripande verksamheter exklusive finansförvaltningen uppgår till 96 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 96 miljoner kronor jämfört med budget. Årets intäkter är högre än budgeterat och beror till största del på tillkommande intäkter för specialdestinerade statsbidrag samt högre läkemedelsrabatter. De totala kostnaderna överstiger budget och förklaras till största del med högre kostnader för lämnade bidrag avseende de specialdestinerade statsbidragen samt ökade läkemedelskostnader. Trots stora ökningar av kostnaderna för läkemedel och lämnade bidrag är årets resultat en positiv avvikelse mot budget då rabatten procentuellt sett ökat mer än kostnaderna samt att upparbetade kostnader inom de specialdestinerade statsbidragen inte fullt ut motsvarar den ökade intäkten för dessa.

Gemensam nämnd för kunskapsstyrning

Årets resultat uppgår till 2,5 miljoner kronor vilket är en positiv avvikelse på 2,5 miljoner kronor vid jämförelse med budgeterat resultat. Personalkostnaderna är 3,4 miljoner kronor lägre främst på grund av vakanta tjänster som inte tillsattes under slutet av 2018 till följd av anställningsstopp. Övriga kostnader understiger budget med 1,3 miljoner kronor.

Produktionsuppföljning

Region Uppsalas vårdproduktion sker antingen i egen regi eller utförs av privata vårdgivare. Patienterna kommer från Region Uppsala, andra län eller andra länder. Produktionsuppföljningen av vård i Region Uppsalas egen regi mäts på utförd produktion i relation till såväl budgeterad produktionsvolym som föregående års utfall. Den produktion som utförs inom ramen för upphandlade verksamheter samt inom ramen för vårdval fokuserar på faktiskt utförd produktion i relation till föregående års utfall. Produktionen kan mätas i antal kontakter och kan exempelvis vara antal läkarbesök eller besök utförda av andra personalkategorier (övriga besök).

Produktion Primärvård

Den produktion som utförs inom primärvården avser såväl offentlig som privat utförd vård enligt antingen lagen om offentlig upphandling (LOU) eller lagen om valfrihetssystem (LOV). Den största produktionen inom primärvården utförs av vårdcentraler enligt LOV.

Inom primärvårdens vårdcentralsuppdrag finns totalt 40 vårdcentraler och 7 filialer inom länet. 20 vårdcentraler och 7 filialer drivs i egen regi och 20 vårdcentraler drivs i privat regi. Det totala antalet besök inom vårdcentralsuppdraget har stabiliserat sig och ligger i stort sett lika med föregående år. Överlag kan en förskjutning från besök till telefonkontakt för övriga professioner ses. Läkarbesöken minskar mellan åren och beror bland annat på läkarbrist på vissa vårdcentraler. Under 2018 har möjligheten till videokontakter kommit igång. Totalt var det 265 kontakter som skedde via videokontakt. De första två besöken skedde i juli och under november och december var det över 100 kontakter per månad som skedde på detta vis. Framför allt är det besök till läkare som genomförts på detta sätt och vanligaste diagnoserna är inom psykisk ohälsa.

Nära vård och hälsa, Primärvård egen regi (LOV)

Under 2018 har det varit fortsatt svårt bemanningsläge på vissa enheter, främst för de verksamheter som ligger långt ut i länet. Den totala produktionsvolymen för vårdvalet ligger 18 procent under budgeterad volym. Varken läkarkontakter eller övriga kontakter når produktionsbudgeten. Avvikelsen mellan produktionsutfall och produktionsbudget förklaras bland annat av vakanser och att produktionsbudgeten varit baserad på en för hög förväntad närvarotid. Jämfört med föregående år är produktionen något lägre främst inom övriga besök vilket till exempel förklaras av årets satsningar på telefonrådgivarutbildningar samt utbildningstillfällen inom optimeringslära av planering och styrning inom

Vårdval (LOV) privat och egen regi	2018	2017	Förändr. 18–17 (%)
Läkarbesök vårdcentral	764 876	789 342	-3,1 %
Sjuksköterskebesök vårdcentral	578 255	584 516	-1,1 %
Fysioterapeutbesök vårdcentral	195 127	188 855	3,3 %
Besök psykolog, kurator, dietist vårdcentral	99 794	89 054	12,1 %
Mödrahälsovården antal besök	99 842	96 958	3,0 %
Barnhälsovård antal besök	112 929	109 312	3,3 %
Vaccinatörer antal besök	33 173	33 274	-0,3 %
Privat psykoterapi, antal besök	14 036	22 213	-36,8 %
Grundläggande höreselrehabilitering, antal besök	6 842	6 307	8,5 %
Summa LOV	**1 904 874**	**1 919 831**	**-0,8 %**

Tabell 8. *Produktion primärvård, vårdval.*

produktionsområdet. Under året har det digitala utvecklingsarbetet fortsatt i form av användning av webbtidbok och ankomstterminaler. Dessutom har Nära vård och hälsa arbetat med implementering av videobesök och från mitten av december 2018 erbjuder alla vårdcentraler inom Nära vård och hälsa denna tjänst.

Primärvård privat regi (LOV)

För de privata vårdcentralerna minskar antalet läkarbesök något medan besök till övriga professioner ökar. Över lag kan en förskjutning från läkarbesök till övriga besök ses. Framför allt ökar besöken till psykolog, kurator och dietist. Den ökningen återfinns även bland vårdcentraler i egen regi. Orsaken beror delvis på svårigheter med läkarbemanning och delvis på en strävan att ta emot patienterna på bästa effektiva omhändertagandenivå (BEON). I Region Uppsala är vaccinering kostnadsfri mot influensa och pneumokocker för personer inom vissa riskgrupper. Vaccination sker både på vårdcentraler som bedrivs i egen regi och hos privata vaccinatörer. Antalet vaccinationer är i princip oförändrat mellan åren. Nya remissregler för privat psykoterapi genomfördes 2017 och har nu slagit igenom fullt ut. Tidigare kunde primärvård samt psykiatriker inom nationella taxan remittera för privat psykoterapi men numera är det endast specialistvården som kan remittera. Detta har gjort att antal besök minskat kraftigt mellan åren.

Primärvård privat regi (LOU)

I juni 2017 gick Närakuten och Närakuten ortopedi i Uppsala över i ny regi och bedrivs idag av Aleris. Antalet besök på Närakuten har ökat mellan 2017–2018 för såväl Närakuten som Närakuten ortopedi.

Naprapatbesöken har minskat med 14 procent jämfört med 2017. Det har varit färre utförare under 2018 då en uppföljning under året visade att vissa naprapater inte uppfyllde kraven i avtalet och därmed fick sluta utföra behandlingar. Den kraftiga nedgången i antal besök för kiropraktorer beror på att det nya avtalet för Uppsala och Knivsta från 1 februari 2018 och Enköping och Håbo från 1 maj 2018 inte kunde träda i kraft på grund av en överprövningsprocess. De nya avtalen trädde i kraft den 1 september 2018 för båda avtalsområdena.

Produktion specialistvård

Region Uppsalas specialistvård utförs i egen regi eller av privata vårdgivare inom ramen för upphandlade verksamheter samt inom vårdvalen. Vårdproduktion kan delas upp i slutenvård (inneliggande patienter) respektive öppenvård exempelvis besök och dagsjukvård. Vidare kan produktionen delas in i C-länsvård respektive riks- och regionvård. Akademiska sjukhusets och Lasarettet i Enköpings produktion anges också i diagnosrelaterade grupper (DRG). DRG utgår från olika diagnosers relativa resursåtgång utifrån ett nationellt genomsnitt.

Akademiska sjukhuset

Akademiska sjukhuset har under 2018 haft fortsatta kapacitets- och resursproblem. Kapacitetsproblemen beror främst på bristen på sjuksköterskor vilket påverkat vårdplatsläget där det i genomsnitt under året har saknats 18 disponibla vårdplatser i jämförelse med föregående år. I förhållande till fastställda vårdplatser har bristen varit ännu större. Året har

Upphandlade avtal (LOU)	2018	2017	Förändr. 18–17 (%)
Närakuten antal besök	63 625	62 347	2,0 %
Närakuten ortopedi läkarbesök	9 093	8 366	8,7 %
Naprapater, antal besök	3 274	3 822	-14,3 %
Kiropraktorer, antal besök	2 681	5 267	-49,1 %
Summa LOU	**78 673**	**79 802**	**-1,4 %**

Tabell 9. *Produktion primärvård, upphandlade avtal.*

Akademiska sjukhuset	Utfall 2018	Budget 2018*	Utfall 2017	Utfall 2018 jmf budget, %	Utfall 2018 jmf budget, antal	Utfall 2018 jmf 2017, %	Utfall 2018 jmf 2017, antal
Totalt antal producerade DRG-poäng	94 622		93 764			1 %	858
- varav C-län	66 073		64 120			3 %	1 953
- varav RR	28 549		29 644			-4 %	-1 094
Totalt antal kontakter (sluten- & öppen-vård)	783 190	785 261	755 695	0 %	-2 071	4 %	27 495
- varav C-län	702 078	704 085	675 102	0 %	-2 007	4 %	26 976
- varav RR	81 112	81 176	80 593	0 %	-64	1 %	519
Slutenvård (vårdtillfällen), DRG-poäng	64 044		64 153			0 %	-109
- varav C-län	39 948		38 914			3 %	1 033
- varav RR	24 097		25 239			-5 %	-1 142
Slutenvård (vårdtillfällen), antal	48 604	51 855	49 260	-6 %	-3 251	-1 %	-656
- varav C-län	36 404	38 205	36 570	-5 %	-1 801	0 %	-166
- varav RR	12 200	13 650	12 690	-11 %	-1 450	-4 %	-490
Öppenvård (dagsjukvård, läkarbesök, övriga besök), antal	734 586	733 406	706 435	0 %	1 180	4 %	28 151
- varav C-län	665 674	665 880	638 532	0 %	-206	4 %	27 142
- varav RR	68 912	67 526	67 903	2 %	1 386	1 %	1 009
Dagsjukvård, DRG-poäng	8 112		7 223			12 %	889
- varav C-län	6 501		5 699			14 %	802
- varav RR	1 610		1 524			6 %	86
Dagsjukvård, antal	62 098	46 757	44 982	33 %	15 341	38 %	17 116
- varav C-län	52 603	40 860	39 113	29 %	11 743	34 %	13 490
- varav RR	9 495	5 897	5 869	61 %	3 598	62 %	3 626
Läkarbesök, DRG-poäng	22 467		22 388			0 %	79
- varav C-län	19 624		19 507			1 %	117
- varav RR	2 842		2 880			-1 %	-38
Läkarbesök, antal	366 697	359 358	355 612	2 %	7 339	3 %	11 085
- varav C-län	324 993	318 672	313 625	2 %	6 321	4 %	11 368
- varav RR	41 704	40 686	41 987	3 %	1 018	-1 %	-283
Övriga besök, antal	305 791	327 291	305 841	-7 %	-21 500	0 %	-50
- varav C-län	288 078	306 348	285 794	-6 %	-18 270	1 %	2 284
- varav RR	17 713	20 943	20 047	-15 %	-3 230	-12 %	-2 334

Tabell 10. *Produktion Akademiska sjukhuset*
** Budgeten är inte justerad för ungdomsmottagningen i Uppsala City, 10 127 C-länskontakter som flyttats till Nära vård och hälsa under 2018. Justerad budget innebär att utfallet överstiger produktionsbudgeten, på total nivå, med cirka 8 000 kontakter, plus 1 procent.*

präglats av överbeläggningar och i det närmaste konsekvent ansträngt eller överbelastat läge. Det har samtidigt varit brist på specialistsjuksköterskor inom exempelvis intensivvård vilket begränsat operationskapaciteten. Trots detta har sjukhusets totala produktion överstigit såväl budgeterad volym som föregående års produktionsutfall, men det är stora skillnader mellan sluten- och öppenvård. Jämfört med föregående års utfall är den totala ökningen cirka 27 500 kontakter.

Öppenvården har under 2018 ökat och produktionen överstiger budgeterad volym. Framförallt är det antalet läkarbesök som ökat. Den ökning som ses när det gäller dagsjukvård beror till stor del på en förändring av registrering av strålbehandlingar från övriga besök till dagsjukvårdsbesök. Slutenvårdsproduktionen för 2018 är 3 251 vårdtillfällen under budgeterad nivå och minus 656 vårdtillfällen jämfört med föregående år. Förklaringen till det avvikande resultatet är de stängda vårdplatserna. På grund av det ansträngda vårdplatsläget har sjukhuset i längre perioder under våren och hösten tvingats att minska det elektiva intaget. Vidare har slutenvården under 2018 haft en allt tyngre vård. Trots det har medelvårdtiderna minskat.

C-länsproduktionen överstiger såväl budget som föregående års utfall. Dyra lösningar med inhyrd personal har förekommit främst inom verksamhetsområden med stor andel länssjukvård vilket inneburit att lösningarna genererat en ökad länsproduktion. Detta har också medfört en förbättrad tillgänglighet. Under 2018 har 145 174 C-läns patienter fått en behandling på sjukhuset vilket motsvarar 39 procent av Uppsala läns invånare. Det är en ökning med 2,2 procent jämfört med 2017. När det gäller riks- och regionproduktionen så kan en liten ökning ses i jämförelse med föregående års utfall. En förskjutning inom riks- och regionproduktionen har dock skett från slutenvård till dagsjukvård. Detta återspeglas i färre slutenvårdsoperationer som i sin tur medfört lägre riks- och regionintäkter än budgeterat.

Under året har Akademiska sjukhuset fortsatt arbeta med att effektivisera vården. Exempelvis har sjukhuset arbetat med att stärka utskrivningsprocessen, arbetat med direktinläggningar för att minska belastning på akuten samt kartlagt slutenvårdsflöden och rutiner.

Lasarettet i Enköping

2018 har präglats av fortsatt god tillgänglighet och en ekonomi i balans. Detta trots svårigheter med vakanser med höga kostnader för hyrpersonal och lägre produktion. Lasarettet har haft svårigheter med rekrytering av både specialistläkare och specialistsjuksköterskor vilket har påverkat produktionen negativt. För helåret understiger produktionsutfallet budgeterad volym med cirka 3 600 kontakter. På grund av bemanningssvårigheter överfördes ögonverksamheten till Akademiska sjukhuset i september. Exklusive denna verksamhet är utfallet minus 1 973 kontakter. Såväl slutenvården som öppenvården understiger budget. Emellertid ses en liten ökning inom övriga besök. Den lägre produktionen har påverkat både intäkterna och kostnaderna. Exempelvis blev patientavgifterna lägre än budgeterat på grund av den lägre produktionen samt högre andel äldre patienter (över 85 år) som inte betalar någon patientavgift.

Även jämfört med föregående år är 2018 års utfall något lägre. Exkluderas ögonverksamheten är dock utfallet cirka 600 kontakter fler än 2017. Större förändringar mellan åren rör akutmottagningen som ökat sin produktion samtidigt som lasarettsansluten hemsjukvård har minskat sin produktion vilket var enligt plan med anledning av förändrat uppdrag.

Lasarettet i Enköping	Utfall 2018	Budget 2018*	Utfall 2017	Utfall 2018 jmf budget, %	Utfall 2018 jmf budget, antal	Utfall 2018 jmf 2017, %	Utfall 2018 jmf 2017, antal
Totalt antal producerade DRG-poäng	7 926		8 044			-1 %	-118
- varav C-län	7 626		7 775			-2 %	-149
- varav RR	300		269			12 %	31
Totalt antal kontakter (sluten- & öppen-vård)	76 204	79 769	76 420	-4 %	-3 565	0 %	-216
- varav C-län	72 916	77 269	73 250	-6 %	-4 353	0 %	-334
- varav RR	3 288	2 500	3 170	32 %	788	4 %	118
Slutenvård (vårdtillfällen), DRG-poäng	4 137		4 219			-2 %	-82
- varav C-län	3 994		4 104			-3 %	-110
- varav RR	143		115			24 %	28
Slutenvård (vårdtillfällen), antal	4 344	4 630	4 333	-6 %	-286	0 %	11
- varav C-län	4 183	4 491	4 192	-7 %	-308	0 %	-9
- varav RR	161	139	141	16 %	22	14 %	20
Öppenvård (dagsjukvård, läkarbesök, övriga besök), antal	71 860	75 139	72 087	-4 %	-3 279	0 %	-227
- varav C-län	68 733	72 778	69 058	-6 %	-4 045	0 %	-325
- varav RR	3 127	2 361	3 029	32 %	766	3 %	98
Dagsjukvård, DRG-poäng	1 339		1 356			-1 %	-17
- varav C-län	1 301		1 319			-1 %	-18
- varav RR	38		37			3 %	1
Dagsjukvård, antal	5 685	6 064	6 068	-6 %	-379	-6 %	-383
- varav C-län	5 517	5 934	5 889	-7 %	-417	-6 %	-372
- varav RR	168	130	179	29 %	38	-6 %	-11
Läkarbesök, DRG-poäng	2 450		2 469			-1 %	-19
- varav C-län	2 331		2 352			-1 %	-21
- varav RR	119		117			2 %	2
Läkarbesök, antal	44 622	47 710	44 034	-6 %	-3 088	1 %	588
- varav C-län	42 513	45 958	42 052	-7 %	-3 445	1 %	461
- varav RR	2 109	1 752	1 982	20 %	357	6 %	127
Övriga besök, antal	21 553	21 365	21 985	1 %	188	-2 %	-432
- varav C-län	20 703	20 886	21 117	-1 %	-183	-2 %	-414
- varav RR	850	479	868	77 %	371	-2 %	-18

Tabell 11. *Produktion Lasarettet i Enköping, slutenvård respektive öppenvård.*
** Budgeten är inte justerad för ögonverksamheten som fördes över till Akademiska sjukhuset i september 2018. Justerad budget innebär att utfallet understiger produktionsbudgeten, på total nivå, med minus 1 973 kontakter.*

Vårdval och privata specialister

Under det senaste året har flera nya specialistläkare etablerat sig inom den nationella taxan. Det har resulterat i att antalet besök har ökat med 3,5 procent mellan åren. Fysioterapeuterna har ett antal nya utförare som ännu inte kommit upp i full produktion samtidigt som det totalt sett är två färre utövare jämfört med föregående år.

Produktionen inom koloskopiavtalet har minskat kraftigt under året på grund av ett minskat remissflöde från Akademiska. Beslut har fattats att förlänga avtalet på grund av nuvarande kapacitetsbrist inom egen regi för koloskopier. Totalt sett har mammografin minskat med cirka 7 procent. Tappet återfinns inom screeningar mammografi som minskat mellan 2017 och 2018 med cirka 3 000 undersökningar. Under 2018 upphandlades ny utrustning till mammografin som installerades under juli, vilket ledde till viss neddragning i produktionen. Antalet kliniska åtgärder ligger dock på samma nivå mellan åren. Utfallet för antalet läkarbesök inom psykiatri i norra länsdelen (WeMind Norduppland) 2018 ligger i linje med utfallet för 2017. Antalet besök inom övriga besökskategorier har dock ökat markant.

Aleris Elisabethsjukhuset har producerat ortopedi på höga nivåer under hela 2018. Remisstrycket från Akademiska sjukhuset, primärvården och egenvårdsremisser har varit högt och det finns ett stort behov av ortopedi i Uppsala län. Antal besök inom handkirurgi har dock minskat kraftigt.

Volymökningen inom LOV gynekologi i öppenvård som skett de senaste åren har stannat av och minskat något när det gäller läkarbesök. Besöken till sjuksköterska har ökat jämfört med 2017. Sedan januari 2018 ingår inte längre Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping som vårdgivare i LOV gynekologi i öppenvård, de har dock kvar ett uppdrag att bedriva gynekologi. Under 2018 har en ny utförare etablerat sig inom vårdval katarakter och produktionen har i stort sett fördubblats jämfört med 2017.

Utfallet för antalet besök inom ögonbottenfotografering har under 2018 visat på en kraftig volymökning. Två nya vårdgivare har anslutit sig till vårdvalet ögonbottenfotografering. Sedan januari 2018 ingår inte längre Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping som vårdgivare i LOV ögonbottenfotografering, de har dock kvar ett uppdrag att erbjuda tjänsten. Vårdvalet specialiserad ögonsjukvård i öppenvård har ökat jämfört med samma period förra året. Förklaring till detta är att Region Uppsala

Specialistvård, nationella taxan	2018	2017	Förändr. 18–17 (%)
Specialistläkare taxan, antal läkarbesök	82 545	79 783	3,5 %
Fysioterapeuter taxan, antal besök	41 268	43 302	-4,7 %

Tabell 12. *Produktion specialistvård, nationella taxan*

Specialistvård, upphandlade avtal (LOU)	2018	2017	Förändr. 18–17 (%)
Koloskopier, antal undersökningar	113	179	-36,9 %
Mammografi, antal undersökningar	42 086	45 330	-7,2 %
Psykiatri norra länsdelen, antal besök läkare	3 598	3 633	-1,0 %
Psykiatri norra länsdelen, antal besök övriga	7 371	6 238	18,2 %
Elisabetsjukhuset Ortopedi	8 277	7 113	16,4 %
Elisabetsjukhuset Handkirurgi	2 308	2 995	-22,9 %
Barnspecialist öppenvård	7 380	7 443	-0,8 %

Tabell 13. *Produktion specialistvård vårdval, upphandlade avtal*

har två nya vårdgivare 2018. En av dessa vårdgivare är lokaliserade utanför länet och har så gott som uteslutande utomlänspatienter i sin produktion, den andra vårdgivaren är lokaliserad i centrala Uppsala. Öron-, näs- och halssjukvårdsavtalet stängdes 2016 för nya vårdgivare. Samtliga kvarvarande avtal löpte ut under 2018.

Nära vård och hälsa, övrig produktion

Övrig produktion inom förvaltningen Nära vård och hälsa når inte den budgeterade produktionsvolymen på total nivå. Såväl läkarbesök som övriga besök uppvisar en lägre produktion än budgeterat. En anledning till färre läkarbesök är att budgeten var beräknad på att fler mobila närvårdsteam skulle varit i gång under året. Emellertid har antalet uppdrag för teamet utökats under året och från att ha haft 2,5 team i gång i början av året så var det i sista kvartalet fem team igång. Verksamheter som överträffat sin produktionsbudget är exempelvis Funktionsstöd och hälsa. Dessutom har Hörcentralen haft en hög produktion som givit effekter i form av bättre tillgänglighet. När det gäller Närvårdsavdelningen överstiger antal slutenvårdstillfällen budgeterad produktionsvolym. Det har varit 23 vårdplatser öppna under större delen av 2018 och medelbeläggningen har varit 92 procent baserat på helår. Vårdtyngden har varit relativt hög ur ett medicinskt perspektiv med somatiskt rejält sjuka patienter. Jämfört med föregående år ses en produktionsökning för både läkarbesök och övriga besök, dock inte för slutenvårdstillfällen.

Specialistvård, vårdval (LOV)	2018	2017	Förändr. 18–17 (%)
Medicinsk fotvård diabetespatienter, antal besök	18 322	18 484	-0,9 %
Gynekologi i öppenvård, antal läkarbesök	19 365	20 683	-6,4 %
Antal sjuksköterskebesök	5 519	4 636	19,0 %
Kataraktoperationer i öppenvård, antal operationer	6 737	3 622	86,0 %
Ögonbottenfotografering vid diabetes, antal besök	2 402	1 154	108,1 %
Specialisterad ögonsjukvård i öppenvård, antal läkarbesök	16 548	11 200	47,8 %
Specialiserad öron-, näs- och halssjukvård i öppenvård, antal läkarbesök	1 598	1 332	20,0 %

Tabell 14. *Produktion specialistvård vårdval*

Nära vård och hälsa, övrig produktion	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändr. 18–17 (%)
Besök Habilitering för barn och vuxna*	36 463	35 108	3,9 %
Folkhälsoenheten, utbildningstillfällen	85	60	41,7 %
Hälsoäventyret**, antal klasser	313	179	74,9 %
Samtalsmottagningen för anhöriga	1 006	940	7,0 %
Medicinska enheten	3 420	4 199	-18,6 %
Huvudärenden Hjälpmedelscentralen	4 197	3 906	7,5 %
Besök Audionommottagningen (vårdval primär hörsel rehab)	4 524	4 535	-0,2 %
Besök Hörcentralen (fördjupad hörselrehabilitering)	8 365	6 994	19,6 %
Besök Syncentralen	4 762	5 324	-10,6 %
Tolkuppdrag, Tolkcentralen inkl Taltjänst	4 497	4 393	2,4 %
Övriga besök Särskild vård och integration	5 613	4 190	34,0 %

Tabell 15. *Produktion: Nära vård och hälsa, övrig produktion.*
**Inklusive vårdkontakt "aktivitet", 2018 och 2017. **Antal elever (besökare) 2018: 6 025 st., 2017: 3 902 st.*

Folktandvården

Bemanningsfrågan har varit en fortsatt stor utmaning för Folktandvården under 2018. På en total nivå når Folktandvården inte riktigt budgeterat antal besök. Detta på grund av en lägre produktion inom allmäntandvården än planerat. En förklaring till den lägre produktion är extremvärmen under sommaren och som orsakade arbetsmiljöproblem på vissa kliniker samt var besvärande för patienter som uteblev och av- och ombokade mer än motsvarande period 2017. Vidare har fördröjningen av nya behandlingsrum till Centrum för medicinsk tandvård påverkat produktionen negativt. Casemixen har förskjutits mot mer barn- och ungdomstandvård och färre vuxenpatienter än budgeterat. Frisktandvården ligger däremot nära budget i utfall. Anledningen till att barn- och ungdomstandvård ökat mer än budget beror på att förvaltningen underskattat effekterna av den fria tandvården som utökades till att gälla även 22-åringar 2018. Jämfört med föregående år ses en produktionsökning på 7 945 besök, av vilka Folktandvårdens nyöppnade klinik vid stationen stod för 4 232 stycken.

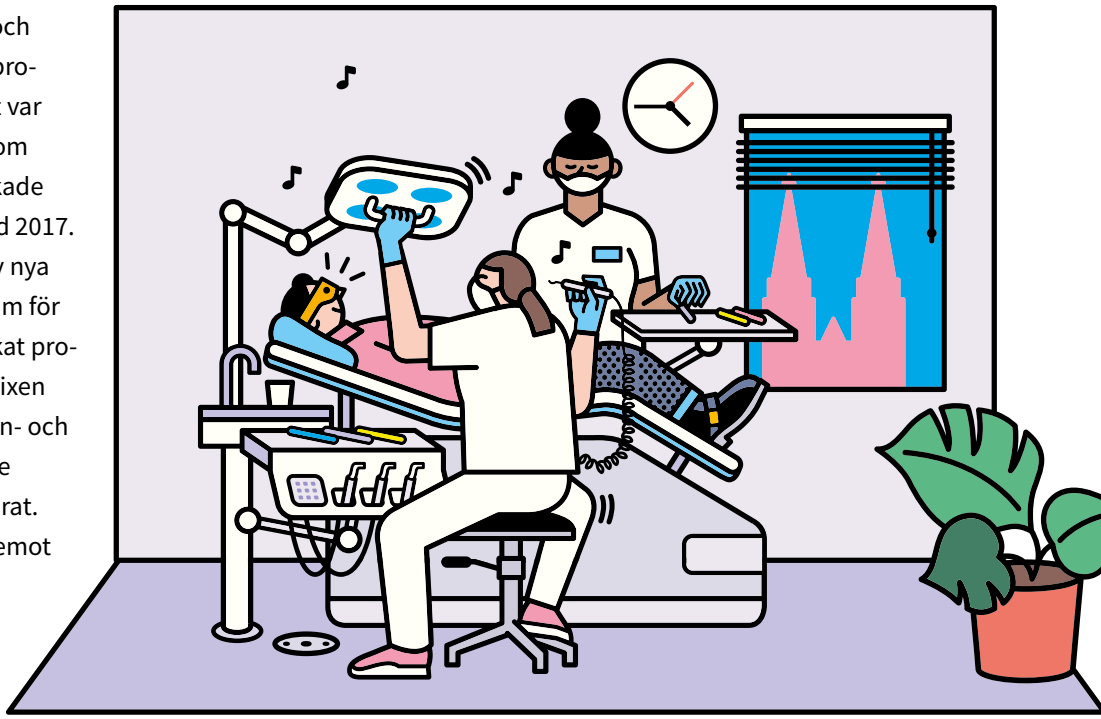

Folktandvården	Utfall 2018	Utfall 2017	Förändr. 18–17 (%)
Allmäntandvård			
Antal besök	286 275	278 018	3,0 %
Antal kunder utifrån personnummer	132 425	129 875	2,0 %
Antal undersökta	94 476	92 134	2,5 %
- varav barn	44 330	43 882	1,0 %
Specialisttandvård			
Antal besök	51 605	51 917	-0,6 %
Antal behandlade patienter utifrån personnummer	12 129	12 300	-1,4 %
Kötider i månader, endodonti	0	0	
Kötider i månader, protetik	9	18	-50,0 %
Kötider i månader, parodontit	3	3	0,0 %
Kötider i månader, bettfysiologi	3	8	-62,5 %
Frisktandvårdsavtal	42 770	43 034	-0,6 %
Antal tecknade avtal, nettotillskott	-150	116	-229,3 %

Tabell 16. *Produktion Folktandvården*

Hel- och delägda aktiebolag

Helägda bolag[7] inom kollektivtrafikområdet:
- Gamla Uppsala Buss AB
- Upplands Lokaltrafik AB
- AB Uppsalabuss

Delägda bolag:
- ALMI Företagspartner Uppsala AB
- AB Transitio
- Inera AB

De delägda bolagen beskrivs inte vidare i årsredovisningen.

Gamla Uppsala Busskoncernen

Gamla Uppsala Buss-koncernen omfattar, utöver moderbolaget, Gamla Uppsala Buss AB (GUB), de helägda dotterbolagen AB Prebus och Uppsala Läns Trafik AB, där det senare bolaget är vilande.

Årets viktigaste händelser
Bolaget har under året anskaffat fyra nya gasledbussar, vilka togs i bruk under hösten.

GUB har under året arbetat för att minska hot- och våld-situationer på bussarna. Till exempel så har bolaget ändrat förarnas viseringsrutiner för biljetter, vilket har gett god effekt. Sedan november har GUB, tillsammans med UL, även driftsatt ett nytt standardsystem för radiokommunikation hos säkerhetsorganisationerna.

Dotterbolaget Prebus utför sedan juni beställningscentraltjänster nattetid till Västmanlands länstrafik.

Måluppfyllelse miljömål
Avstämningen av årets miljömål visar att andelen fossilfritt bränsle slutar på 90,5 procent, vilket är högre än det satta målet för 2018 om 85 procent.

Ekonomiskt resultat
Årets resultat uppgår till 14 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor bättre än budget. Det högre resultatet förklaras framförallt av lägre personalkostnader än budgeterat genom minskad sjukfrånvaro och minskad övertid. Årets resultat är 1 miljon kronor sämre än föregående år.

Upplands Lokaltrafik AB

Regionens avtal för medfinansiering av Citybanan är tecknat av Upplands Lokaltrafik AB. Då medfinansieringen fullgjordes i december 2016 har bolaget, i huvudsak, varit vilande under året.

AB Uppsalabuss

Bolaget är, sedan 1 januari 2012, vilande.

7 Ägarandel framgår av not 13 till balansräkningen

Regional verksamhet och stiftelser

Region Uppsala har även inflytande i följande verksamheter:

- Musik i Uppland (MiU)
- Upplandsstiftelsen
- Upplandsmuseet
- Kommunalförbundet avancerad strålbehandling

Musik i Uppland

Musik i Uppland har under 2018, såväl som under tidigare år, arbetat enligt Region Uppsalas kulturplan. Musik i Uppland har en grundverksamhet som består av tre ensembler och en kammarorkester. Det bedrivs barnverksamhet riktad mot skolorna men även en del offentliga föreställningar som säljs direkt mot arrangör eller kommun. Konsertkarusellen är en turnéserie som säljs till kommunerna men läggs ut på olika arrangörer i länet. El Sistema, SFI konserter, öppna repetitioner och studiebesök för barn är fasta verksamheter. Musik i Uppland uppvisar ett positivt resultat för 2018 om 1 miljon kronor, vilket framförallt förklaras av högre intäkter och lägre lönekostnader än budgeterat för året.

Upplandsstiftelsen

Upplandsstiftelsen har under året 2018, i allt väsentligt, följt verksamhetsplan och budget. Upplandsstiftelsen driver bland annat ett stort antal naturvårdsprojekt med omfattande extern finansiering. Under 2018 har stiftelsen även genomfört investeringar för 2,9 miljoner kronor i, till exempel, friluftsområdena Rullsand och Rävsten. Stiftelsen uppvisar ett svagt positivt resultat för året och uppnår därmed målet ekonomi i balans.

Stiftelsen Upplandsmuseet

Den regionala kulturplanen för Uppsala län 2015–2018 har varit vägledande för verksamhetens inriktning och efter detta år har merparten av målen uppfyllts. Stiftelsen Upplandsmuseet visar ett resultat om 2,9 miljoner kronor för delåret. Överskottet är främst ett överskott från den uppdragsfinansierade verksamheten samt positiv finansiell avkastning.

Kommunalförbundet avancerad strålbehandling (KAS)

Skandionkliniken är en nationell resurs för protonstrålebehandling, som varit i klinisk drift under tre år. Driften bygger bland annat på distribuerad kompetens från de sju ägarregionerna men också på ett särskilt samarbete med Akademiska sjukhuset. Remitteringen fortsätter att öka och antalet behandlingar steg under 2018 med 24 procent. Under 2018 har KAS fortsatt att driva Hotel von Kraemer med förbättrat resultat. Hotellets nettoomsättning har ökat med 13 procent jämfört med 2017. Ett nära samarbete med Akademiska sjukhuset påbörjades under våren genom att ett avtal tecknades för ett nytt koncept, ”vårdnära hotell”, detta avtal har förlängts med ytterligare ett år. Det preliminära resultatet för KAS 2018 uppgår till -46,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse mot budget med 46,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror framförallt på lägre fraktionsintäkter än budgeterat. Hotel von Kraemer uppvisar en negativ avvikelse mot budget med 0,7 miljoner kronor. Under 2018 har Skandionklinikens långsiktiga finansieringsmodell setts över, vilket har resulterat i en ny finansieringsmodell från 2019 och framåt.

Finansiellt bokslut

Resultaträkning

		Region Uppsala		Region Uppsalas årsbudget	Koncernen	
Belopp i miljoner kronor	Not	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Verksamhetens intäkter	1	5 934	5 178	5 766	5 928	5 160
Verksamhetens kostnader	2	-16 586	-15 100	-16 096	-16 511	-15 012
Avskrivningar	3	-549	-545	-600	-603	-601
Verksamhetens nettokostnader	*8*	*-11 201*	*-10 467*	*-10 930*	*-11 186*	*-10 453*
Skatteintäkter	4	9 583	9 301	9 590	9 583	9 301
Generella statsbidrag och utjämning	5	1 783	1 529	1 688	1 783	1 529
Finansiella intäkter	6	85	23	15	85	23
Finansiella kostnader	7	-192	-151	-193	-194	-153
Årets resultat	*8*	*58*	*235*	*170*	*71*	*247*
Avgår realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	9a	0	0			
Avgår återföring av orealiserad förlust i värdepapper	9a	0	0			
Årets resultat enligt balanskravet	**9a**	**58**	**235**			

Balansräkning

		Region Uppsala		Koncernen	
Belopp i miljoner kronor	Not	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	83	101	83	102
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	9 435	8 222	9 435	8 222
- Maskiner och inventarier	12	1 211	1 000	1 491	1 320
Finansiella anläggningstillgångar	13	217	224	98	105
Summa anläggningstillgångar		10 946	9 547	11 107	9 749
Bidrag till infrastruktur	14	226	238	226	238
Omsättningstillgångar					
Förråd	15	85	82	89	86
Kortfristiga fordringar	16	1 327	1 601	1 326	1 604
Kortfristiga finansiella placeringar	17	2 421	2 342	2 421	2 342
Kassa och bank	18	20	18	87	150
Summa omsättningstillgångar		3 853	4 043	3 923	4 182
Summa tillgångar		15 025	13 828	15 256	14 169
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	19				
Årets resultat		58	235	71	247
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Överfört från Regionförbundet Uppsala län		0	4	0	4
Övrigt eget kapital		4 446	4 207	4 549	4 297
Summa eget kapital		4 504	4 446	4 620	4 548
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	5 991	5 344	5 991	5 344
Andra avsättningar	21	13	15	47	48
Summa avsättningar		6 004	5 359	6 038	5 392
Skulder					
Långfristiga skulder	22	964	799	1 032	887
Kortfristiga skulder	23	3 553	3 224	3 566	3 342
Summa skulder		4 517	4 023	4 598	4 229
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		15 025	13 828	15 256	14 169
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Panter och därmed jämförliga säkerheter		0	0	0	0
Ansvarsförbindelser					
- Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	24	5 010	5 147	5 010	5 147
- Övriga ansvarsförbindelser	25	862	711	862	711

Kassaflödesanalys

Belopp i miljoner kronor	Not	Region Uppsala 2018-01-01–2018-12-31	Region Uppsala 2017-01-01–2017-12-31	Region Uppsalas årsbudget 2018-01-01–2018-12-31	Koncernen 2018-01-01–2018-12-31	Koncernen 2017-01-01–2017-12-31
Den löpande verksamheten						
Årets resultat		58	235	170	71	247
Utbetalningar för ianspråktagna avsättningar	20	-86	-78	0	-86	-78
Justering för ej likviditetspåverkande poster	28	1 327	1 099	1 192	1 381	1 155
Justering skatt på årets resultat i koncernbolag				0	1	3
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		1 299	1 256	1 362	1 367	1 327
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar	16, 29	275	-224	0	272	-223
Minskning/ökning av förråd	15	-3	-1	0	-3	-1
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	23, 29	-213	437	407	-270	303
Ökning/minskning koncernmellanhavanden		40	-44	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 398	1 424	1 769	1 366	1 406
Investeringsverksamheten						
Investering i immateriella anläggningstillgångar	10	-20	-18	0	-20	-18
Investering i mark och byggnader	11	-1 515	-1 337	-1 301	-1 515	-1 337
Försäljning av mark och byggnader	11	0	0	0	0	0
Investering i maskiner och inventarier	12	-454	-370	-585	-468	-385
Försäljning av maskiner och inventarier	12	0	0	0	0	1
Investering i finansiella anläggningstillgångar	13	0	0	0	0	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	13	0	1	0	0	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 989	-1 724	-1 886	-2 003	-1 738
Finansieringsverksamheten						
Nyupptagna lån	22, 23	800	0	0	800	0
Amortering av skuld	22	-9	-9	-9	-29	-29
Ökning/minskning av långfristiga skulder	22	-126	320	0	-126	320
Minskning/ökning av långfristiga fordringar	13, 29	7	6	0	7	5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		*672*	*317*	*-9*	*652*	*296*
Utbetalning av bidrag till infrastruktur	21	0	0	0	0	0
Årets kassaflöde		81	17	-126	15	-36
Likvida medel vid periodens början		2 360	2 343		2 492	2 528
Likvida medel vid periodens slut	**29**	**2 441**	**2 360**		**2 507**	**2 492**

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning. Region Uppsala följer rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR) och strävar i övrigt efter att följa god redovisningssed.

I bokslutet redovisas endast externa transaktioner.

Sammanställd redovisning

Den 1 januari 2017 fusionerades Regionförbundet Uppsala län in i Landstinget i Uppsala län och bildade Region Uppsala.

Den sammanställda redovisningen omfattar, förutom Region Uppsala, de helägda trafikbolagen; Gamla Uppsalabuss AB (GUB), Upplands Lokaltrafik AB (UL) och AB Uppsalabuss (UB). Koncernens bolag och ägarandelar framgår av not 13.

Årsstämmor för de tre bolagen kommer att hållas efter det att Regionfullmäktige tagit beslut om årsredovisningen för år 2018.

De stiftelser som Region Uppsala har intressen i, ingår inte i den sammanställda redovisningen, då omfattningen är obetydlig (RKR:s rekommendation nr 8.2). Dessa organisationers verksamhet och resultat beskrivs i förvaltningsberättelsen.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen eller i kassaflödesanalysen.

Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 20 miljoner kronor.

Periodiseringsprinciper

Periodisering har skett för att ge en rättvisande bild av Region Uppsalas resultat och finansiella ställning för den aktuella perioden. Det innebär att väsentliga utgifter kostnadsförts den period då förbrukning skett och väsentliga inkomster intäktsförts den period som intäkten genererats.

Konsekvensprincipen, väsentlighetsprincipen och försiktighetsprincipen, vilka i viss mån modifierar huvudprinciperna, tillämpas i förekommande fall. Väsentlighetsprincipen för periodiseringar har inom Region Uppsala satts till ett prisbasbelopp.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på Sveriges Kommuner och Landstings decemberprognos i enlighet med RKR:s rekommendation nr 4.2.

Statsbidrag

Specialdestinerade statsbidrag periodiseras i normalfallet till den period där kostnaderna som statsbidraget avser är bokförda. Under år 2014 togs ett gemensamt förslag fram inom Sveriges Kommuner och Landstings nätverk för redovisningschefer, för hur statsbidrag bör tolkas/redovisas. Nätverket för ekonomidirektörer inom Sveriges Kommuner och Landsting beslutade att samtliga landsting/regioner skulle verka för att följa det gemensamma förslaget. Förslaget har tillämpats för redovisning av specialdestinerade statsbidrag.

Generella statsbidrag och utjämning redovisas normalt enligt kontantmetoden vilket innebär att de redovisas i den period då betalning erhålls.

Kostnader

Lönekostnader

Lönekostnader för timanställda, kostnad för övertid,

samt jour och beredskap avseende december 2018 har huvudsakligen bokförts i januari 2019. En tillräckligt tillförlitlig beräkning av beloppen har bedömts svårt att göra och eftersom summan, i allt väsentligt, är lika stor varje år, har periodisering till rätt år inte gjorts. Kostnader för semesterlöner är periodiserade till rätt period.

I enlighet med RKR:s rekommendation nr 17, har den särskilda löneskatten på pensionskostnaden periodiserats.

Avskrivningstider

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till ursprungligt anskaffningsvärde med avdrag för årlig värdeminskning. Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärde.

För varje anläggning bestäms relevant avskrivningstid med den ekonomiska livslängden som grund.

Region Uppsala tillämpar följande avskrivningstider för sina materiella anläggningstillgångar:

- Mark (ingen avskrivning)
- Markanläggning (20–60 år)
- Byggnads- och markinventarier (10–30 år)
- Stomme (30–60 år)
- Tak (40 år)
- Fasad (20–40 år)
- Inre ytskikt (20 år)
- Installationer (15–30 år)
- Hyresgästanpassningar (enligt kontrakt)
- Maskiner och inventarier (3–10 år)

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av på högst 5 år.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning för utrustning startar normalt månaden efter det den tas i bruk. Avskrivning görs månadsvis.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar då de är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år och överstiger gränsen för mindre värde. Region Uppsala har som mindre värde satt en gräns för materiella anläggningstillgångar om ett prisbasbelopp och immateriella tillgångar om fem prisbasbelopp.

Immateriella anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas inte uppdelade på internt upparbetade respektive förvärvade. Detta är ett avsteg från RKR:s rekommendation nr 12.1. En uppdelad redovisning på egen upparbetning och externt förvärv har inte bedömts vara möjlig att göra. Värdet på de immateriella tillgångarna bedöms inte väsentligt i förhållande till Region Uppsalas balansomslutning. Med anledning av att en uppdelning på egen upparbetning och externt förvärv inte anses möjlig, tillämpas konsekvent fem års avskrivningstid på immateriella tillgångar.

Materiella anläggningstillgångar

I enlighet med RKR:s rekommendation nr 11.4, antog Regionfullmäktige, under 2014, ett nytt regelverk för övergång mot fullständig komponentredovisning för materiella anläggningstillgångar. Regelverket innefattar bland annat fastställande av komponentgrupper och riktvärden för tillämpade avskrivningstider.

Det nya regelverket resulterade även i att det gjordes en uppdelning i komponenter på ingående byggnader per 1 januari 2014. I allt väsentligt omfattade omräkningen Region Uppsalas samtliga fastigheter. Fastigheter med ett restvärde under fem basbelopp, under året sålda fastigheter, samt vissa specifika fastigheter som justerats under 2014 ingick inte i den genomförda komponentuppdelningen.

Komponentredovisning tillämpas på investeringar från och med 2014.

Finansiella tillgångar

Finansiella tillgångar klassificeras som anläggningstillgångar om syftet med innehavet är långsiktigt. Detta följer RKR:s rekommendation nr 20. Medel som kontinuerligt är föremål för köp och försäljning och som är tillgängliga för att möta löpande utbetalningar klassificeras som omsättningstillgångar.

Bostadsrätter som är inköpta före 1988 är bokförda med belopp motsvarande grundinsatserna. Från och med 1988 redovisas bostadsrätterna till inköpspris. Bostadsrätter som avser lokaler redovisas från och med 2004 som byggnader.

Bidrag till statlig infrastruktur

Redovisningen av bidrag till statlig infrastruktur följer 5 kap. 7§ lagen om kommunal redovisning. Bidraget till Citybanan upplöses (kostnadsförs) under 25 år, från och med år 2013, då första utbetalningen av bidraget gjorts.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas som huvudprincip till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Med det verkliga värdet avses försäljningsvärde efter avdrag för beräknad försäljningskostnad. Fordringar värderas till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Kortfristiga finansiella placeringar

Kortfristiga finansiella placeringar inkluderar, förutom värdepapper som kontinuerligt är föremål för köp- och försäljning, även finansiella tillgångar som ingår i en värdepappersportfölj som enligt beslut av fullmäktige är avsedd att behållas under en längre tid.

Lånekostnader

Lånekostnader redovisas i enlighet med huvudmetoden enligt RKR:s rekommendation nr 15.1. I anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Pensioner

Pensionsskulden är den framtida skuld som Region Uppsala har till arbetstagare och pensionstagare.

Den modell som används är den så kallade blandmodellen som skiljer på pensionsrätter intjänade före och efter 1997-12-31. Pensioner intjänade från 1998 redovisas som avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, utanför balansräkningen (för mer information se avsnittet ekonomiska definitioner).

Avsättningar och ansvarsförbindelser har beräknats av KPA Pension AB på individnivå för samtliga individer. I beräkningarna ingår personer som omfattas av kollektivavtalet PA-KL och tidigare avtal samt PFA-98/KAP-KL. Beräkningarna påverkas av

reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. Värdering av pensionsförpliktelser har gjorts med tillämpning av RIPS17, Sveriges Kommuner och Landstingsmodell för pensionsskuldsberäkning.

För den kommunala sektorn gäller från 1998 att en pensionsavgift, som är en andel av den anställdes lön, ska avsättas varje år. Regionfullmäktige har beslutat att hela pensionsavgiften avsätts som individuell del/avgiftsbestämd ålderspension. Denna redovisas som upplupen kostnad under kortfristiga skulder.

Region Uppsala följer RKR:s rekommendation nr 2.2, nr 7.1 och nr 17.2.

Hyres-/leasingavtal

Region Uppsala har byggt upp en databas över samtliga leasingavtal. Förutom att hålla reda på avtalen ger systemet underlag för eventuell avveckling, bättre upphandling samt underlag för bokföring och bokslutsupplysningar.

I avsnittet tilläggsupplysningar not 26 finns information om leasingavtalen. Av noten framgår att klassificering av avtal som finansiella endast gjorts på nytecknade avtal från och med år 2011. Från årsbokslutet 2012 ingår även lokalhyresavtal. Region Uppsala följer RKR:s rekommendation nr 13.2 ”Redovisning av hyres-/leasingavtal”.

Externa projektmedel

Externa projekt som inte är avslutade är nollställda och eliminerade i resultaträkningen. Kvarstående externa projektmedel har tagits upp som kortfristiga skulder eller fordringar i balansräkningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Förutom kassa- och banktillgodohavanden, klassificeras även kortfristiga finansiella placeringar, som likvida medel.

Särredovisning

En särredovisning för tandvårdsverksamheten i Region Uppsala har upprättats enligt den modell som landsting och regioner gemensamt tagit fram. Särredovisningen går att nå på följande länk: http://www.regionuppsala.se/ekonomi

Noter

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 1) Verksamhetens intäkter	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Patientavgifter, exklusive tandvård	126	127	126	127
Patientavgifter, tandvård	181	184	181	184
Trafikintäkter	876	815	901	827
Vårdintäkter, exklusive tandvård	2 453	2 376	2 453	2 376
Vårdintäkter, tandvård	89	77	89	77
Försäljning medicinska tjänster	297	281	297	281
Erhållna bidrag	1 102	679	1 102	679
Försäljning av anläggningstillgångar	0	0	-31	-30
Försäkringsersättningar	4	14	4	14
Övriga intäkter	806	625	806	625
Summa	**5 934**	**5 178**	**5 928**	**5 160**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 2) Verksamhetens kostnader	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Löner	-5 296	-4 896	-5 490	-5 080
Arbetsgivaravgifter	-1 654	-1 506	-1 715	-1 566
Pensionskostnader, inklusive särskild löneskatt	-1 204	-1 017	-1 220	-1 033
Övriga personalkostnader	-146	-136	-153	-142
Inhyrd personal	-245	-178	-245	-178
Köp av hälso- och sjukvård, exklusive tandvård	-1 425	-1 281	-1 425	-1 281
Köp av tandvård	-35	-31	-35	-31
Trafikkostnader	-1 717	-1 641	-1 263	-1 192
Läkemedelskostnader	-1 430	-1 297	-1 430	-1 297
Försäljning anläggningstillgångar	0	-2	0	-2
Lämnade bidrag	-179	-181	-179	-181
Övriga driftskostnader	-1 945	-1 663	-2 046	-1 758
Övriga kostnader hälso- och sjukvård	-1 267	-1 231	-1 267	-1 231
Övriga kostnader tandvård	-43	-40	-43	-40
Summa	**-16 586**	**-15 100**	**-16 511**	**-15 012**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 3) Avskrivningar	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Belopp i miljoner kronor				
Immateriella anläggningstillgångar	-42	-37	-42	-37
Byggnader	-270	-250	-270	-250
IT-utrustning	-43	-34	-43	-34
Maskiner och inventarier	-194	-185	-248	-241
Nedskrivning byggnader	0	-39	0	-39
Summa	**-549**	**-545**	**-603**	**-601**

Belopp i miljoner kronor

Not 4) Skatteintäkter	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Preliminära skatteintäkter	9 616	9 326	9 616	9 326
Prognos slutavräkning innevarande år	-8	-37	-8	-37
Slutavräkningsdifferens föregående år	-25	12	-25	12
Summa	**9 583**	**9 301**	**9 583**	**9 301**

Belopp i miljoner kronor

Not 5) Generella statsbidrag och utjämning	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Bidrag för inkomstutjämningen	1 254	1 156	1 254	1 156
Avgift för kostnadsutjämningen	-332	-395	-332	-395
Övriga statsbidrag	37	33	37	33
Regleringsavgift	-112	-143	-112	-143
Statsbidrag för läkemedelsförmånen	936	878	936	878
Summa	**1 783**	**1 529**	**1 783**	**1 529**

Belopp i miljoner kronor

Not 6) Finansiella intäkter	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ränteintäkter	7	7	7	7
Utdelning och reavinster på kortfristiga placeringar	76	13	76	13
Valutakursvinster	1	1	1	1
Vinst vid avyttring finansiella anläggningstillgångar	0	1	0	1
Övriga finansiella intäkter	1	1	1	1
Summa	**85**	**23**	**85**	**23**

Belopp i miljoner kronor

Not 7) Finansiella kostnader	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Finansiell kostnad pensioner	-137	-105	-137	-105
Särskild löneskatt på finansiell kostnad pensioner	-33	-25	-33	-25
Valutakursförluster	-2	-1	-2	-1
Räntekostnader	-16	-16	-18	-18
Övriga finansiella kostnader	-4	-4	-4	-4
Summa	**-192**	**-151**	**-194**	**-153**

Belopp i miljoner kronor

Not 8) Årets resultat (inkl. interna kostnader och intäkter)	Verksamhetens nettokostnader	Poster utanför verks. resultatet [a)]	Anslag/ersättningar netto	Resultat 2018-01-01–2018-12-31	Resultat 2017-01-01–2017-12-31	Årsbudget 2018-01-01–2018-12-31
Sjukhusstyrelsen	-521	0	503	-18	10	0
- Akademiska sjukhuset	-6 084	-12	5 720	-377	-205	0
- Lasarettet i Enköping	-516	-1	520	3	12	0
Totalt sjukhusstyrelsen	-7 121	-13	6 743	-392	-183	0
Vårdstyrelsen	-1 717	0	1 729	12	49	0
- Nära vård och hälsa	-495	0	506	8	-40	0
- Folktandvården	-51	-1	56	4	4	0
Totalt vårdstyrelsen	-2 263	0	2 291	24	13	0
Summa hälso- och sjukvård	-9 384	-13	9 034	-368	-170	0
Kollektivtrafiknämnden	-1 068	-1	1 047	-22	-19	0
Kulturnämnden	-112	0	112	0	0	0
Fastighets- och servicenämnden						
- Fastighet och service	314	-302	0	13	-23	0
- Resurscentrum	-69	0	82	13	8	0
Totalt fastighets- och servicenämnden	245	-302	82	26	-15	0
Regionstyrlsens övergripande verksamheter						
- Finansiell verksamhet	-240	11 579	-11 017	322	406	170
- Övriga centrala funktioner	-603	0	700	97	29	0
Totalt regionstyrelsens övergripande verksamheter	-843	11 579	-10 317	419	436	170
Varuförsörjningsnämnden	3	0	0	3	1	0
Patientnämnden	-5	0	5	0	1	0
Gemensam nämnd för kunskapsstyrning	0	0	0	0	2	
Regionala utvecklingsnämnden	-37	0	37	0	1	
Summa region uppsala [b)]	**-11 201**	**11 263**	**0**	**58**	**235**	**170**

a) Omfattar finansiella intäkter och kostnader, skatteintäkter, samt generella statsbidrag och utjämning.

b) I verksamhetsredovisningen ingår även transaktioner mellan de olika förvaltningarna. Interränta beräknas med 1,75 procent på nettovärdet av anläggningstillgångar, förråd, eget kapital och externa projektmedel.

Belopp i miljoner kronor

Not 9a) Justering av resultat enligt balanskravet	Region Uppsala 2018-01-01–2018-12-31	Region Uppsala 2017-01-01–2017-12-31
Resultat enligt resultaträkningen	58	235
Avgår realisationsvinster vid försäljning av anläggningstillgångar	0	0
Avgår återföring av orealiserad förlust i värdepapper	0	0
Summa	**58**	**235**

Belopp i miljoner kronor

Not 9b) Resultat exklusive jämförelsestörande poster	Region Uppsala 2018-01-01–2018-12-31	Region Uppsala 2017-01-01–2017-12-31
Resultat enligt resultaträkningen	58	235
Handpenning för försäljning av fastighet	0	-22
Summa	**58**	**213**

Belopp i miljoner kronor

Not 10) Immateriella anläggningstillgångar	Region Uppsala 2018-01-01–2018-12-31	Region Uppsala 2017-01-01–2017-12-31	Koncernen 2018-01-01–2018-12-31	Koncernen 2017-01-01–2017-12-31
Investeringar				
Ingående balans	358	352	359	353
Årets investeringar	20	18	20	18
Årets utrangeringar	-2	-12	-2	-12
Omklassificering	6	0	6	0
Summa investeringar	382	358	383	359
Avskrivningar				
Ingående balans	-257	-232	-257	-232
Årets avskrivningar	-42	-37	-43	-37
Årets utrangeringar	0	12	0	12
Summa avskrivningar	-299	-257	-300	-257
Restvärde immateriella anläggningstillgångar	**83**	**101**	**83**	**102**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 11) Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
MARK				
Ingående balans	328	257	328	257
Årets investeringar	8	71	8	71
Årets försäljningar	0	0	0	0
Restvärde mark	336	328	336	328
BYGGNADER				
Investeringar				
Ingående balans	11 606	10 360	11 606	10 360
Årets investeringar	1 507	1 266	1 507	1 266
Årets försäljningar	0	0	0	0
Årets utrangeringar	-33	-20	-33	-20
Omklassificering	0	0	0	0
Summa investeringar	13 080	11 606	13 080	11 606
Avskrivningar				
Ingående balans	-3 673	-3 443	-3 673	-3 443
Årets avskrivningar	-269	-250	-269	-250
Årets försäljningar	0	0	0	0
Årets utrangeringar	0	20	0	20
Summa avskrivningar	-3 942	-3 673	-3 942	-3 673
Nedskrivningar				
Ingående balans	-39	0	-39	0
Årets nedskrivningar		-39	0	-39
Summa nedskrivningar	-39	-39	-39	-39
Restvärde byggnader	9 099	7 894	9 099	7 894
Restvärde mark, byggnader och tekniska anläggningar	**9 435**	**8 222**	**9 435**	**8 222**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 12) Maskiner och inventarier	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Investeringar				
Ingående balans	2 639	2 491	3 238	3 092
Årets investeringar	454	370	468	385
Årets försäljningar	-3	0	-3	-17
Årets utrangeringar	-24	-222	-24	-222
Omklassificering	-6	0	-6	0
Summa investeringar	3 060	2 639	3 673	3 238
Avskrivningar				
Ingående balans	-1 637	-1 638	-1 916	-1 877
Årets avskrivningar	-237	-219	-292	-274
Årets försäljningar	3	0	4	15
Årets utrangeringar	24	220	24	220
Summa avskrivningar	-1 847	-1 637	-2 180	-1 916
Nedskrivningar				
Ingående balans	-2	-2	-2	-2
Årets nedskrivningar	0	0	0	0
Summa nedskrivningar	-2	-2	-2	-2
Restvärde maskiner och inventarier	**1 211**	**1 000**	**1 491**	**1 320**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 13) Finansiella anläggningstillgångar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Aktier långfristig placering	114	114	1	1
Aktieägartillskott Upplands Lokaltrafik AB	6	6	0	0
Andelar Kommuninvest ekonomisk förening	13	13	13	13
Andelar LÖF	7	7	7	7
Garantikapital LÖF	44	44	44	44
Bostadsrätter långfristig placering	1	1	1	1
Förlagslån Kommuninvest	12	12	12	12
Förskottering Vägverket, långfristig fordran	0	0	0	0
Fordran Skatteverket	20	27	20	27
Fordran koncernföretag	0	0	0	0
Summa	**217**	**224**	**98**	**105**

LÖF = Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag

Specifikation aktier – Region Uppsala	Antal	Anskaffnings-värde, tkr	Värde per aktie vid inköp, kr	Ägd andel procent
Upplands Lokaltrafik AB	1 200	3 000	2 500	100,0
Dotterbolag:				
– Canbus i Uppland AB				100,0
Intressebolag:				
– BIMS AB				24,4
– Biogas Uppland AB				50,0
Främmande bolag:				
– Mälardalstrafiken MÄLAB AB				2,5
- Samtrafiken i Sverige AB				2,0
AB Uppsalabuss	371 970	18 600	50	99,99
Gamla Uppsala Buss AB	150 500	91 008	100	100,0
Dotterbolag:				
– Uppsala Läns Trafik AB				100,0
– AB Prebus				100,0
ALMI Företagspartner Uppsala AB	4 900	490	100	49,0
AB Transitio	10 000	1 000	100	5,0
Inera AB	5	5	1 000	0,2
Summa	**538 575**	**114 103**		

Belopp i miljoner kronor

Not 14) Bidrag till infrastruktur	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Bidrag medfinansiering Citybanan	298	298	298	298
Ingående balans avskrivningar	-60	-48	-60	-48
Årets avskrivning av bidrag för medfinansiering	-12	-12	-12	-12
Summa	**226**	**238**	**226**	**238**

Regionstyrelsen avgav i maj 2007 en avsiktsförklaring om medfinansiering av Citybanan. I november 2009 beslutade fullmäktige om ett anslag på 297,6 miljoner kronor. Bidraget upplöses (kostnadsförs) under 25 år från år 2013, då första utbetalningen av bidraget gjorts. Se vidare not 21.

Belopp i miljoner kronor

Not 15) Förråd	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Sjukvårdsmaterial	71	69	71	69
Hjälpmedel	8	6	8	6
Övrigt	6	7	10	11
Summa	**85**	**82**	**89**	**86**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 16) Kortfristiga fordringar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Kundfordringar	701	617	702	617
Statsbidragsfordringar	192	195	192	195
Balanserade externa projektmedel fordran	40	29	40	29
Momsfordran Skatteverket	159	183	159	183
Koncerninterna fordringar	6	4	0	0
Övriga kortfristiga fordringar	104	68	107	71
Upplupna intäkter	123	94	123	94
Upplupna ränteintäkter	1	0	1	0
Upplupna skatteintäkter	0	0	1	0
Förutbetalda kostnader	1	411	1	415
Summa	**1 327**	**1 601**	**1 326**	**1 604**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 17) Kortfristiga finansiella placeringar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Korträntefonder	280	278	280	278
Obligationsfonder	1 349	1 348	1 349	1 348
Hedgefonder	40	40	40	40
Aktiefonder	752	676	752	676
Summa	2 421	2 342	2 421	2 342
Marknadsvärden				
Korträntefonder	280	278	280	278
Obligationsfonder	1 365	1 363	1 365	1 363
Hedgefonder	40	40	40	40
Aktiefonder	841	871	841	871
Summa marknadsvärden	2 526	2 552	2 526	2 552
Orealiserad kursvinst	**105**	**210**	**105**	**210**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Specifikation av finansiella placeringar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Pensionsplacering	1 920	1 840	1 920	1 840
Övrig placering	501	502	501	502
Summa	2 421	2 342	2 421	2 342
Marknadsvärden				
Pensionsplacering	2 022	2 047	2 022	2 047
Övrig placering	504	505	504	505
Summa marknadsvärden	2 526	2 552	2 526	2 552
Orealiserad kursvinst	**105**	**210**	**105**	**210**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 18) Kassa och bank	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Plusgirot/Nordea	8	5	75	137
Swedbank	1	2	1	2
Handelsbanken	1	1	1	1
SE-banken	0	0	0	0
Kassa	0	0	0	0
Gåvotillgångar	10	10	10	10
Summa	**20**	**18**	**87**	**150**

Region Uppsala har en checkräkningskredit på 1 000 miljoner kronor, av vilken 248 miljoner kronor var utnyttjad per 31 december 2018.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Specifikation av kassa och bank	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Pensionsplacering	0	0	0	0
Övrig likviditet	20	18	87	150
Summa	**20**	**18**	**87**	**150**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 19) Eget kapital	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående värde	4 446	4 207	4 549	4 297
Överfört från Regionförbundet Uppsala län	0	4	0	4
Årets resultat	58	235	71	247
Summa	**4 504**	**4 446**	**4 620**	**4 548**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 20) Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående avsättning	5 344	4 885	5 344	4 885
Nya förpliktelser	607	446	607	446
Årets utbetalningar	-86	-78	-86	-78
Förändring av löneskatt	126	91	126	91
Summa	**5 991**	**5 344**	**5 991**	**5 344**
Aktualiseringsgrad	97	97	97	97

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Specifikation – avsatt till pensioner	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Särskild avtals-/ålderspension	0	0	0	0
Förmånsbestämd/kompl pension	4 743	4 220	4 743	4 220
Ålderspension	59	62	59	62
Pension till efterlevande	10	9	10	9
Ålderspension enligt särskilt beslut	9	10	9	10
Summa pensioner	4 821	4 301	4 821	4 301
Löneskatt 24,26 %	1 170	1 043	1 170	1 043
Summa	**5 991**	**5 344**	**5 991**	**5 344**
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	3	4	3	4
Tjänstepersoner	0	0	0	0

Från och med redovisningsåret 1998 redovisas nyintjänade pensionsförmåner som en avsättning i balansräkningen. Avsättning för pensioner till förtroendevalda, garantipensioner och visstidspensioner ingår också. Avsättningarna är inklusive löneskatt. Aktualiseringsgraden anger den andel av personakterna för anställd personal som är uppdaterad med avseende på tidigare pensionsgrundande anställningar.

Visstidspension utges efter ansökan till förtroendevald som efter 50, men före 65 års ålder uppfyller följande villkor:
a) uppdraget upphör vid utgången av mandatperioden, eller
b) uppdraget upphör före mandatperiodens utgång av annan anledning än återkallelse enligt 4 kap. 10 § Kommunallagen och den förtroendevalde har innehaft sitt uppdrag i minst 48 kalendermånader eller, om uppdragstiden är mindre än 48 månader, den förtroendevalde har innehaft uppdrag under två på varandra följande mandatperioder.

Åtagandet för den pensionsskuld som intjänats genom anställning hos Regionförbundet Uppsala län, tryggas genom tillgångar i pensionsstiftelse. Per den 31 december 2018 uppgår denna pensionsskuld till 27,4 miljoner kronor. Värdet på förmögenheten i pensionsstiftelsen var vid årsbokslutet 31 december 2018 33,8 miljoner kronor.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 21) Andra avsättningar	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Oreglerad skada/livränta	13	15	13	15
Övriga avsättningar	0	0	34	33
Summa	**13**	**15**	**47**	**48**

Belopp i miljoner kronor

Specifikation – andra avsättningar	IB	Årets avsättning	Ianspråkta-get under året	UB
Oreglerad skada/livränta	15	0	-2	13
Övriga avsättningar	33	1	0	34
Summa	**48**	**1**	**-2**	**47**

Belopp i miljoner kronor

Not 22) Långfristiga skulder	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Lån Nordea för byggnation av bussdepå	352	361	352	361
Lån Kommuninvest	300	0	393	113
Utnyttjad checkräkningskredit	248	381	248	381
Investeringsbidrag	28	21	28	21
Skulder till närstående företag	25	25	0	0
Långfristig leasingskuld	1	1	1	1
Långfristig skuld/gåvor	10	10	10	10
Summa	**964**	**799**	**1 032**	**887**

Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har. Återstående antal år (vägt snitt) är fem år för Region Uppsala och koncernen.

Belopp i miljoner kronor

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut	Region Uppsala		Koncernen	
	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Lån som förfaller inom				
–1 år	509	9	529	29
2–3 år	18	18	58	58
3–5 år	334	343	394	403

Not 22a) Säkringsredovisning

Syfte med säkringen

Från 1 januari 2012 ingår Upplands Lokaltrafik Aktiebolag i Region Uppsala. Region Uppsala övertog i och med detta bolagets tillgångar och skulder. Region Uppsala övertog en skuld för byggnation av ny bussdepå vilken var räntesäkrad. Lånet omförhandlades och ny ränteswap tecknades 20 december 2012.

Region Uppsala har från detta datum en nominell skuld om 415 miljoner kronor som löper med rörlig ränta. Syftet med säkringen är att eliminera variabiliteten i framtida kassaflöden avseende betalning av rörlig ränta och fixera räntekostnaderna till 3,32 % till 31 mars 2021.

Säkrad risk
Den säkrade risken utgörs av variabiliteten i framtida räntebetalningar på grund av förändringar i basräntan (STIBOR 3M).
Säkrad post
Framtida betalningar av rörlig ränta hänförlig till befintlig nominell skuld om 397 miljoner kronor fram till 31 mars 2021.

Säkringsinstrument
Ränteswapp genom vilket Region Uppsala erhåller STIBOR 3M och betalar 3,32 % ränta på nominellt belopp under perioden till 31 mars 2021.

Region Uppsala kommer att bedöma säkringsförhållandets effektivitet per varje balansdag genom att jämföra de huvudsakliga villkoren för säkringsinstrument med de huvudsakliga villkoren för den säkrade posten. De kritiska villkoren utgörs av nominella belopp, löptid, samt räntebas. Säkringsförhållandet anses vara effektivt så länge det inte sker någon väsentlig förändring av de huvudsakliga villkoren för antingen säkringsinstrumentet eller den säkrade posten.

Redovisning
Räntekupongerna på swappen redovisas löpande i resultaträkningen som en del av Region Uppsalas räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta på swappen.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Marknadsvärde ränteswapp	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Säkrad låneskuld nominellt belopp	361	370	361	370
Marknadsvärde ränteswapp 3MSTIBOR 3,32/31-03-2021	-26	-38	-26	-38

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 23) Kortfristiga skulder	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	9	9	29	29
Leverantörsskulder	939	1 150	951	1 161
Moms och särskilda punktskatter	51	35	51	35
Personalens skatter	134	127	134	127
Balanserade externa projektmedel skuld	434	375	434	375
Koncerninterna skulder	44	2	0	0
Övriga kortfristiga skulder	545	43	545	106
Upplupna personalkostnader inklusive sociala avgifter	921	887	943	910
Upplupen löneskatt	68	57	68	57
Upplupna pensionskostnader, individuell andel	240	245	240	245
Upplupna kostnader övrigt	32	196	35	199
Förutbetalda skatteintäkter	72	61	72	61
Förutbetalda statsbidragsintäkter	36	12	36	12
Förutbetalda intäkter	28	25	28	25
Summa	**3 553**	**3 224**	**3 566**	**3 342**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 24) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Ingående ansvarsförbindelse	4 142	4 236	4 142	4 236
Aktualisering	-3	-1	-3	-1
Ränteuppräkning	45	43	45	43
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Basbeloppsuppräkning	67	81	67	81
Bromsen	0	0	0	0
Övrig post	-3	-6	-3	-6
Årets utbetalningar	-216	-211	-216	-211
Summa pensionsförpliktelser	4 032	4 142	4 032	4 142
Löneskatt 24,26 %	978	1 005	978	1 005
Summa	**5 010**	**5 147**	**5 010**	**5 147**

Under ansvarsförbindelser redovisas pensionsförmåner inklusive löneskatt intjänade före 1998, det vill säga dessa redovisas ej som en avsättning (skuld) i balansräkningen. Åtagandet har beräknats av Kommunsektorns Pensions AB, KPA.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 25) Övriga ansvarsförbindelser	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Transitio AB, borgen för leasingavtal med mera	698	547	698	547
Upplandsstiftelsen, borgen för checkräkningskredit	7	7	7	7
Gamla Uppsala Buss AB, borgen för upptaget lån	157	157	157	157
Summa	**862**	**711**	**862**	**711**

Tillkommer borgen för tryggande av Upplandsstiftelsens pensionsutfästelser. Borgen ingår i Region Uppsalas beräknade totala pensionsskuld.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag
Som försäkringstagare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har Region Uppsala ett åtagande att täcka eventuella förluster. Åtaganden kan uppgå till tio gånger premien. År 2018 uppgår premien till 49 miljoner kronor.

Kommuninvest i Sverige AB
Region Uppsala har år 2005 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och landsting/regioner som per 2018-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Region Uppsalas ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2018-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 404 804 miljoner kronor och totala tillgångar till

406 323 miljoner kronor. Region Uppsalas andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 173 miljoner kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 181 miljoner kronor. Den 31 augusti 2016 gick Region Uppsala dessutom i solidarisk borgen såsom för egen skuld för det helägda bolaget Gamla Uppsala Buss AB. Denna förpliktelse uppgår till 157 miljoner kronor.

Not 26) Hyres- och leasingavtal

Klassificeringen av leasingavtal som finansiella har gjorts endast för avtal som tecknats 2011 och senare. Följande villkor ska samtliga vara uppfyllda om avtal ska klassificeras som finansiella:

- Ursprunglig avtalstid ska vara över 36 månader och
- Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde efter en ränta om för närvarande 4 % över den ouppsägbara avtalstiden, ska överstiga ett basbelopp eller,
- Summa hyror inklusive restvärde, diskonterade till nuvärde efter en ränta om för närvarande 4 % över den ouppsägbara avtalstiden, ska överstiga ett känt eller uppskattat köppris med mer än 80 %.

Även i de fall när Region Uppsala äger rätt att köpa leasingobjektet till ett pris som understiger förväntat verkligt värde med ett så stort belopp att det vid leasingavtalets början framstår som rimligt säkert att rätten kommer att utnyttjas klassificeras som finansiellt avtal. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Finansiella leasingavtal överstigande 3 år	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	2 230	2 761	2 230	2 761
Nuvärde minimileaseavgifter	2 107	2 584	2 107	2 584
- Därav förfall inom 1 år	850	871	850	871
- Därav förfall inom 1–5 år	1 256	1 713	1 256	1 713
- Därav förfall senare än 5 år	0	0	0	0
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	110	84	110	84

21 avtal klassificeras som finansiella leasingavtal (föregående år 21 avtal).
Variabla avgifter avser bokförd räntekostnad för leasingavtal med rörlig ränta.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år	2018-12-31	2017-12-31	2018-12-31	2017-12-31
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter	2 056 369	2 033 241	2 056 369	2 033 241
- Därav förfall inom 1 år	222 479	240 036	244 479	240 036
- Därav förfall inom 1–5 år	597 103	580 822	597 103	580 822
- Därav förfall senare än 5 år	1 236 788	1 212 383	1 236 788	1 212 383

De operationella avtalen är totalt 164 stycken, inklusive lokalhyresavtal (föregående år 174 stycken). Lokalhyresavtalen omfattar i år 1 940 miljoner kronor (föregående år 1 924 miljoner kronor). Det totala antalet leasing-/hyresavtal är 922 stycken (föregående år 1 029 stycken), men de flesta är på högst tre år och omfattas inte av upplysningsplikten.

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 27) Betalningsflödespåverkande händelser som avviker från det normala	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	1
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0	1	0	1
Handpenning för försäljning av fastighet	0	22	0	22
Summa	**0**	**23**	**0**	**24**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 28) Ej likviditetspåverkande poster	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Av- och nedskrivningar	549	545	603	601
Realisationsresultat materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Utrangering av materiella anläggningstillgångar	35	2	35	2
Realisationsresultat finansiella anläggningstillgångar	0	-1	0	-1
Avsatt till pensioner	742	537	742	537
Övriga avsättningar	2	0	3	3
Beräknad indexreglering Citybanan	0	0	0	0
Justering för avskrivning bidrag Citybanan	12	12	12	12
Övrigt	-13	4	-14	1
Summa	**1 327**	**1 099**	**1 381**	**1 155**

Belopp i miljoner kronor	Region Uppsala		Koncernen	
Not 29) Kassaflöde överfört från Regionförbundet Uppsala län	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31	2018-01-01–2018-12-31	2017-01-01–2017-12-31
Kortfristiga fordringar	0	3	0	3
Kortfristiga skulder	0	-12	0	-12
Långfristiga fordringar	0	1	0	1
Likvida medel	0	12	0	12
Kassaflöde överfört från Regionförbundet Uppsala län	**0**	**4**	**0**	**4**

Ekonomiska definitioner

Anläggningstillgångar är immateriella, materiella och finansiella tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser är en upplysningspost som finns med i balansräkningen, inom linjen, men som inte ingår i balansräkningens siffror. Består av pensionsförpliktelser intjänade före 1998 samt övriga ansvarsförbindelser.

Avskrivning enligt plan är den successivt fördelade totalutgiften för en anläggningstillgång. Kostnaden fördelas över det antal år som tillgången används i verksamheten.

Avsättningar är förpliktelser som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias.

Balanskrav innebär att regionens intäkter måste överstiga kostnaderna i budgeten. Ett eventuellt redovisat underskott ska regleras under de närmast följande tre åren.

Balansräkning (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen (=redovisningsperiodens sista dag). Summa tillgångar motsvarar summan av eget kapital, avsättningar och skulder.

BEON – bästa effektiva omhändertagandenivån, är systematisk uppföljning för lärande och ständiga förbättringar.

Bruttokostnader är verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar.

DRG – diagnosrelaterade grupper, är ett mått på vårdproduktion och mäter olika diagnosers relativa resursåtgång.

E-hälsa är att använda digitala verktyg och utbyta information digitalt för att uppnå och bibehålla hälsa. E-hälsa omfattar såväl digital infrastruktur som e-tjänster i form av vårdtjänster och invånartjänster.

Eget kapital är skillnaden mellan summa tillgångar och summan av avsättningar och skulder enligt balansräkningen.

Eliminering av interna mellanhavanden görs vid summering av ekonomiska data för flera enheter. Det betyder att de interna posterna tas bort så att uppgifterna om intäkter, kostnader, fordringar och skulder inte anger ”uppblåsta” värden.

Finansnetto är skillnaden mellan posterna Finansiella intäkter och Finansiella kostnader i resultaträkningen.

Hbtq är en på svenska vedertagen förkortning för homosexuella, bisexuella, trans- och queerpersoner. Hbtq-certifiering är ett strukturerat och målmedvetet sätt att förbättra såväl arbetsmiljö som bemötande av målgruppen.

HTA är en systematisk och oberoende utvärdering av behandlingsmetoders effekter, biverkningar, kostnadseffektivitet och etiska aspekter. Mini-HTA är en förenklad variant av HTA.

Inbetalning sker när likvida medel betalas in till regionen (se även Inkomst och Intäkt).

Inkomst uppstår vid försäljningstillfället (se även Inbetalning och Intäkt).

Intäkt är den del av inkomsten som hör till perioden (se även Inbetalning och Inkomst).

Jämförelsestörande poster är poster som är sällan förekommande och överstiger 20 miljoner kronor.

Kassaflödesanalys visar kassaflöde från verksamheten inklusive förändringar av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansiering. Summan av dessa komponenter utgör förändringen av regionens likvida medel.

Kortfristiga fordringar och skulder förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.

Kostnad är den del av utgiften som hör till perioden (se även Utbetalning och Utgift).

Leasingavtal (hyresavtal) är avtal enligt vilka en leasegivare på avtalade villkor under en överenskommen period ger en leasetagare rätt att använda en tillgång i utbyte mot betalningar. Ett finansiellt leasingavtal är ett leasingavtal vari de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal benämns operationella.

Likvida medel utgör medel i kassa, på bank och kortfristiga placeringar.

Långfristiga fordringar och skulder är fordringar och skulder som förfaller till betalning mer än ett år efter räkenskapsårets utgång.

Nettokostnader utgör summan av verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader och avskrivningar.

Omsättningstillgångar är sådana tillgångar som förbrukas i samband med framställning av produkter eller tjänster eller på annat sätt används i rörelsen, till exempel förråd och fordringar hos kunder. Omsättningstillgångar skiljer sig från anläggningstillgångar genom att inte vara avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Palliativ vård omfattar vård av en patient med icke botbar sjukdom med förväntad dödlig utgång.

Periodisering innebär att inkomster och utgifter fördelas på den period som de tillhör och då benämns intäkter och kostnader.

Regionanslag beslutas av Regionfullmäktige och är i budgeten detsamma som verksamhetens nettokostnad, det vill säga den kostnad som behöver finansieras av Region Uppsala för att resultatet ska bli noll. Regionsanslaget ska täcka verksamhetens samtliga kostnader sedan verksamhetsanknutna intäkter, inklusive finansiella intäkter, frånräknats.

Resultaträkning (RR) är en sammanställning av intäkter, kostnader och resultat för en viss period. Summa intäkter motsvarar summan av kostnader och periodens resultat.

Soliditet är ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan och beräknas som andelen Eget kapital av hela balansräkningens omslutning, uttryckt i procent.

Utbetalning sker när likvida medel betalas ut från regionen (se även Kostnad och Utgift).

Utgift uppstår vid själva anskaffningstillfället (se även Kostnad och Utbetalning).

Revisions-berättelse

Till Fullmäktige i Region Uppsala organisationsnummer 232100-0024

Revisionsberättelse för år 2018

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelser, nämnder och fullmäktigeberedningar, och som utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i Region Uppsalas företag samt som förtroendevalda revisorer den verksamhet som bedrivits i stiftelser.

Styrelser, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Resultatet för 2018 visar ett överskott på 58 mnkr. Balanskravet i kommunallagen är uppfyllt. Sjukhusstyrelsen redovisar ett underskott med 392 mnkr varav Akademiska sjukhuset 376 mnkr.

Akademiska sjukhusets underskott har uppstått genom kapacitetsproblem, kostnader för inhyrd personal, ej finansierade satsningar samt kostnader för nya läkemedel och preparat. Den prognos som lämnades i delårsrapporten per 31 augusti 2018 indikerade ett underskott på 261 mnkr som i slutligt utfall blev -376 mnkr. Vår bedömning är att såväl styrning som ledning och kontroll av verksamheten brustit under 2018.

Fullmäktige har fastställt tre finansiella mål. Målen om ett resultat på minst 1,5% av skatteintäkter och generella statsbidrag nås inte. Resultatet uppgår till 0,5%. Målet att verksamhetens nettokostnader inte ska öka mer än 6% nås inte. Nettokostnaderna har ökat 7%. Målet att det egna kapitalet inräknat ansvarsförbindelsen ska öka nås. Ökningen är 195 mnkr.

Fullmäktige har i regionplanen 2018-2020 och budget 2018 beslutat om tre strategiska utvecklingsområden och 18 strategiska mål. Fullmäktige har även beslutat om 60 uppdrag att utföras av styrelser och nämnder. För att utvärdera de strategiska målen har 79 indikatorer fastställts. Modellen för att styra Region Uppsala har utvecklats ytterligare och möjligheten att utvärdera målen för verksamheten har förbättrats.

Mål rörande kvalitet, delaktighet, tillgänglighet och säkerhet i vården nås inte. Med hänsyn till dessa måls betydelse för regionens samlade verksamheter är vår bedömning att utfallet för verksamhetsmålen inte är förenligt med fastställda mål.

Vi bedömer med hänsyn till underskottet vid Akademiska sjukhuset att sjukhusstyrelsen inte till fullo bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Regionstyrelsen har heller inte i sin uppsiktsplikt uppmärksammat detta styrproblem i tillräcklig utsträckning.

Vi riktar stark kritik mot sjukhusstyrelsens och regionstyrelsens passivitet i styrningen respektive uppsikten av verksamheten vid Akademiska sjukhuset.

Vi bedömer sammantaget att styrelser, nämnder och beredningar i Region Uppsala i övrigt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och även ur ekonomisk synpunkt i huvudsak tillfredsställande sätt.
Vi bedömer att styrelsernas, nämndernas och beredningarnas interna kontroll i huvudsak har varit tillräcklig.
Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte fullt ut är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.
Vi bedömer att resultatet inte fullt ut är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Sammantaget tillstyrker vi att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelser, nämnder och beredningar samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Uppsala den 8 april 2019

Cecilia Forss | Anders Toll | Berit Danielsson

Knut Rexed | Mats Sjöborg | Carl-Åke Elmersjö

Bilagor:
Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse
- De sakkunnigas rapporter
- Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i bolag,
- Revisionsberättelser från förening, bolag, stiftelser och kommunalförbund

Bilagor

Bilaga Personalnyckeltal

Närvarotid mätt i årsarbetare[8]	Genomsnittligt antal årsarbetare 2016	Genomsnittligt antal årsarbetare 2017	Genomsnittligt antal årsarbetare 2018	Förändring i antal 2017–2018	Procentuell förändring
Totalt	8 486	8 643	8 888	245	2,8 %
Varav urval på yrkesgrupp:					
Ledning	401	425	432	7	1,7 %
Handläggare	553	616	655	39	6,3 %
Administratör	342	364	385	21	5,6 %
Administratör vård	348	344	357	13	3,7 %
Läkare, ej leg annan	73	84	76	-8	-9,4 %
Läkare, ej leg AT	58	54	60	6	11,0 %
Läkare, leg annan	65	69	79	10	13,5 %
Läkare leg ST	243	253	263	10	3,9 %
Distriktsläkare	74	75	77	2	1,8 %
Specialistläkare	280	293	297	4	1,4 %
Överläkare	399	390	401	11	3,0 %
Barnmorska	133	138	139	1	0,5 %
Sjuksköterska specialistutbildad	659	632	646	14	2,2 %
Sjuksköterska specialfunktion	170	193	217	24	12,4 %
Sjuksköterska, annan specialistinriktning	97	91	90	-1	-0,8 %
Sjuksköterska, allmän samt röntgen	1 144	1 114	1110	-4	-0,3 %
Skötare	206	194	186	-8	-4,1 %
Undersköterska	1 424	1 447	1455	8	0,6 %
Biträdesarbete	42	50	65	15	28,9 %
Biomed. analytiker	239	246	244	-2	-0,7 %
Kurator	96	102	108	6	5,5 %
Psykolog	140	147	162	15	10,0 %
Fysioterapeut	165	163	166	3	1,5 %
Tandläkare	111	114	117	4	3,3 %
Tandsköterska	190	199	206	7	3,4 %
Tandhygienist	63	57	58	1	0,5 %
Ingenjörer	83	82	91	9	11,7 %
Tekniker	130	127	135	8	6,0 %

Anmärkning: *I tabellen redovisas förändringen i antal årsarbetare mellan 2017 och 2018 för ett urval yrkesgrupper. År 2016 är med för jämförelse av utvecklingen över tre år. Omkodningar med anledning av förändringar i arbetsidentifikation, AID, har skett under året vilket kan påverka vissa förändringar mellan yrkesgrupperna.*

Timlönekostnad, i kronor	Genomsnittlig timlönekostnad år 2017	Genomsnittlig timlönekostnad år 2018	Procentuell förändring
Totalt	245,53	252,17	2,7 %

Anmärkning: *Timlönekostnaden påverkas av nivån på löneavtalen, förändringar i personalstrukturen och eventuell löneglidning. Den procentuella förändringen förklaras i huvudsak av utfall av årets löneöversyn. Se vidare i avsnittet Personalkostnader under Ekonomi.*

8 I närvarotiden ingår arbetad tid inklusive extratid (övertid, jour och beredskap). Frånvarotiden (semester, sjukfrånvaro, tjänstledighet) är borträknad.

Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid, i procent

	SAMTLIGA Total sjukfrånvaro i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid			KVINNOR Kvinnors sjukfrånvaro i förhållande till kvinnors ordinarie arbetstid			MÄN Mäns sjukfrånvaro i förhållande till mäns ordinarie arbetstid		
	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren
Totalt	5,37	5,40	0,03	6,11	6,14	0,03	2,95	3,00	0,05
–29 år	4,50	4,78	0,28	5,05	5,32	0,27	2,31	2,53	0,22
30– 49 år	4,95	5,02	0,07	5,87	5,97	0,10	2,33	2,31	-0,02
50 år–	6,13	6,09	-0,05	6,71	6,61	-0,10	4,03	4,18	0,15

Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid, i procent

	SAMTLIGA Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till sammanlagd ordinarie arbetstid			KVINNOR Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till kvinnors ordinarie arbetstid			MÄN Sjukfrånvaro 60 dagar eller mer i förhållande till mäns ordinarie arbetstid		
	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren	År 2017	År 2018	Förändring mellan åren
Totalt	3,04	3,09	0,05	3,57	3,60	0,03	1,33	1,42	0,09
–29 år	1,92	1,95	0,03	2,31	2,24	-0,07	0,38	0,74	0,36
30– 49 år	2,77	2,83	0,06	3,42	3,54	0,12	0,92	0,83	-0,09
50 år–	3,73	3,79	0,06	4,15	4,14	-0,01	2,21	2,52	0,31

Anmärkning: *Enligt lagkrav ska sjukfrånvaro 60 dagar eller mer redovisas i förhållande till total sjukfrånvarotid och förhållandet är 57,2 procent 2018, vilket är något högre än 2017 då det var 56,6 procent.*

Frisknärvaro[9], andel frisknärvarande i procent för kvinnor och män

	KVINNOR		MÄN	
	År 2017	År 2018	År 2017	År 2018
–29 år	57 %	55 %	70 %	71 %
30– 49 år	60 %	59 %	77 %	77 %
50 år–	57 %	55 %	73 %	71 %
Totalt	**59 %**	**57 %**	**75 %**	**74 %**

Anmärkning: *En minskning av frisknärvaron redovisas för både kvinnor och män jämfört med 2017. Sammantaget var frisknärvaron för Region Uppsala 61 procent 2018, en minskning med en procentenhet jämfört med 2017 då den var 62 procent.*

9 Anställda med högst 5 sjukdagar under ett kalenderår. Frisknärvaron följs upp på årsbasis.

Bilaga indikatorer

INDIKATORER	*MÅLUPPFYLLELSE*
Årets värde är bättre än målvärdet +- 2 procent och Region Uppsala närmar sig det strategiska målet	
Årets värde är varken bättre eller sämre än målvärdet +- 2 procent och Region Uppsala närmar sig delvis det strategiska målet	
Årets värde är sämre än målvärdet +- 2 procent och Region Uppsala närmar sig inte det strategiska målet	
En bedömning av årets värde går inte att göra	

RPB 2018 – ÅR INDIKATORER REGION UPPSALA

En region för alla

Bedriver hälso- och sjukvård som utmärks av hög kvalitet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Kvalitetsindikatorer för primärvård. *Kommentar:*	-	20	80 %	40 %	-	-	>50 %	
Kvalitetsindikatorer för sjukhusvård. *Kommentar:*	-	20	100 %	40 %	-	-	>50 %	
Andelen undersökta patienter som får en riskbedömning hos Folktand-vården. *Kommentar:*	93,1 %	93,8 %	94,6 %	94,6 %	-	-	Värdet ska öka	

Har en vård som planeras och ges utifrån behov, allas lika värde och med individens delaktighet i fokus	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Delaktighet och involvering.	-	78	77	80	-	-	Värdet ska öka	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Primärvården och Hälsa och habilitering.*								
Respekt och bemötande.	-	85	84	84	-	-	Värdet ska öka	
Kommentar:								
Andel av patienter med kroniska sjukdomar som tillfrågats om levnadsvanor*.		17,9 %	30 %	32,3 %	32,8 %	31,5 %	Värdet ska öka	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Primärvården och Hälsa och habilitering. Detta index omfattas av 10 indikatorer för astma, KOL, diabetes, hjärtsvikt och recidiv depression.*								

Bedriver hälso- och sjukvård där både den akuta och planerade vården utmärks av god tillgänglighet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Andelen patienter som får telefonkontakt med vårdcentralen samma dag.	92 %	89 %	88 %	88 %			Värdet ska öka	
Kommentar:								
Andelen patienter som får ett läkarbesök inom 7 dagar på vårdcentral (vid bedömt vårdbehov).	87,5 %	85,5 %	85,8 %	84,2 %	83,9 %	84,8 %	Värdet ska öka	
Kommentar:								
Andelen väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar*.	76 %	71 %	78 %	82 %	-	-	Värdet ska öka	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.*								
Andelen väntande patienter som får sin behandling/operation påbörjad inom 90 dagar*.	82 %	78 %	80 %	80 %	-	-	Värdet ska öka	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.*								
Andelen patienter inom allmäntandvården som får planerad vård inom tre månader.	-	93,7 %	95,8 %	95,5 %	-	-	95 %	
Kommentar:								
God strokesjukvård – Tid från ankomst till sjukhus till start av trombolysbehandling vid stroke*.	43 min	48 min	42 min	35 min	40 min	30 min	40 min	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping och mäts i mediantid i minuter.*								

Bedriver hälso- och sjukvård med hög patientsäkerhet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Antalet vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård i relation till antalet vårdtillfällen*.	3 %	2,9 %	3,1 %	-	-	-	-	
Kommentar: Denna indikator läggs vilande på grund av tekniska problem.								
Andelen vårdrelaterade infektioner.	12,1 %	9,5 %	9,4 %	11,3 %	9 %	13,7 %	Värdet ska minska	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping och mäts genom SKL:s punktprevalensmätning.*								
Följsamhet till basala hygienrutiner.	84,4 %	84,6 %	79,8 %	83,8 %	-	-	90 %	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping och mäts genom SKL:s punktprevalensmätning.*								
Följsamhet till klädregler.	96,8 %	93,6 %	92,8 %	96,1 %	-	-	97 %	
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping och mäts genom SKL:s punktprevalensmätning.*								
Antalet uthämtade definierade dygnsdoser av ”olämpliga läkemedel till äldre” som är förskrivna till patienter 75 år och äldre.	564482	541784	539087	511 279	314 081	197 123	Värdet ska minska	
*Kommentar: *Denna indikator gäller förskrivningar gjorda vid Akademiska sjukhuset, Lasarettet i Enköping, Primärvården och Hälsa och habilitering.*								
Andelen definierade dygnsdoser av smalspektrumantibiotika i relation till totala förbrukningen av antibiotika.	5,3 %	6,3 %	9,2 %	9,1 %	-	-	Värdet ska öka	
Kommentar:								
Andelen sjukhusförvärvade trycksår.	-	-	-	12 %	13 %	10,5 %	Värdet ska öka	
*Kommentar: *Denna indikator gäller vid Akademiska sjukhuset och Lasarettet i Enköping.*								

Ger vård på bästa effektiva omhändertagandenivå	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Undvikbar slutenvård vid diabetes för patienter 65 år och äldre (per antal listad patient). *Kommentar:*	-	0,76 %	0,70 %	0,58 %	0,6 %	0,6 %	Värdet ska minska	
Undvikbar slutenvård vid hjärtsvikt för patienter 65 år och äldre (per antal listad patient). *Kommentar:*	-	7,6 %	7,7 %	7,5 %	7,3 %	7,8 %	Värdet ska minska	
Undvikbar slutenvård vid astma för patienter 65 år och äldre (per antal listade). *Kommentar:*	-	0,40 %	0,30 %	0,27 %	0,3 %	0,27 %	Värdet ska minska	
Undvikbar slutenvård vid KOL för patienter 65 år och äldre (per antal listade). *Kommentar:*	-	5,9 %	4,9 %	4,7 %	5,4 %	3,8 %	Värdet ska minska	
Antal utskrivningsklara patienter på sjukhus. *Kommentar:*	-	2173	2309	1748	1005	743	Värdet ska minska	
Utskrivningsklara patienter på sjukhus, vårddygn i genomsnitt för patienter. *Kommentar:*	-	7,2	7,4	2,8	3	3	Värdet ska minska	
Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård. Antal utlokaliseringar per 100 disponibla vårdplatser. *Kommentar:*	1,7 %	2,2 %	3,8 %	2,8 %	-	-	Värdet ska minska	
Oplanerade återinskrivningar inom 30 dagar för patienter som är 65 år och äldre. *Kommentar:*	-	9,7 %	9,1 %	9,0 %	8,4 %	9,4 %	Värdet ska minska	

Synliggör och stärker psykiatrin och arbetet med psykisk hälsa	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Andelen väntande patienter som får sitt förstabesök inom 90 dagar. *Kommentar:*	87 %	74 %	94 %	84 %	-	-	Värdet ska öka	
Återinskrivning inom 28 dagar efter psykiatrisk vård. *Kommentar:*	-	9,4 %	8,4 %	8,4 %	9 %	7,8 %	Värdet ska minska	
Andel besök hos kurator och psykolog relaterat till det totala antalet besök på vårdcentral. *Kommentar:*	3,2 %	3,3 %	4,2 %	4,9 %	6,1 %	3,3 %	Värdet ska öka	
Andel väntande barn och ungdomar som berörs av den förstärkta vårdgarantin och som har fått en första bedömning inom 30 dagar. *Kommentar:*	97 %	95 %	41 %	36 %	-	-	Värdet ska öka	

Har en kollektivtrafik som gör att allt är nära i en växande region	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Det går snabbt att resa med UL-trafiken. Andel regionbussar i tid. *Kommentar:*	82 %	82 %	82 %	79,5 %	-	-	85 %	
Det går snabbt att resa med UL-trafiken: Jag kan lita på att jag kommer fram i tid om jag reser med bolaget. *Kommentar: Mäts i kollektivtrafikbarometern.*	49 %	48 %	54 %	47,7 %	49,4 %	46,5 %	Värdet ska öka	
Varumärke/image: Hur troligt är det att du skulle rekommendera dina vänner och bekanta att åka med UL? *Kommentar: Mäts i kollektivtrafikbarometern.*	-	26 %	30,4 %	24,3 %	27,9 %	20,6 %	Värdet ska öka	
För de flesta resor vet resenären att det går att åka med UL *. *Kommentar: Mäts i kollektivtrafikbarometern.*	-	-	72 %	70,8 %	72,7 %	69,1 %	65 %	

Utvecklar kultur- och kunskapsregionen genom ett konst- och kulturliv som präglas av mod, bildning och delaktighet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Antal genomförda kulturprogram i vården. *Kommentar:*	108	77	62	79	-	-	Värdet ska öka	
Antal resande med Kulturbussar. *Kommentar:*	25972	29223	25499	39083	-	-	Värdet ska öka	
Antal sökande till allmän linje vid Wiks folkhögskola. *Kommentar:*	-	-	103	136	-	-	Värdet ska öka	
Antal antagna elever vid Wiks folk-högskola. *Kommentar:*	-	-	244	225	-	-	Värdet ska inte minska	

Har en aktiv arbetsgivar-politik och ett tydligt och lyhört chefskap som skapar förutsättningar för nytän-kande och säkerställer en långsiktigt god kompetens-försörjning samt en god arbetsmiljö	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Hållbart medarbetarengagemang, index. *Kommentar:*	-	76	72	76	76	75	Värdet ska öka	
Hållbart medarbetarengagemang, index: ledarskap. *Kommentar:*	-	77	73	77	77	78	Värdet ska öka	
Hållbart medarbetarengagemang, index: styrning. *Kommentar:*	-	73	70	72	73	70	Värdet ska öka	
Hållbart medarbetarengagemang, index: motivation. *Kommentar:*	-	78	75	78	78	76	Värdet ska öka	

En nyskapande region

Levererar vård och innovationer i världsklass genom samarbete mellan sjukvården, Uppsalas två universitet och näringslivet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Antalet nystartade kliniska läkemedelsprövningar i form av samarbete med företag*. *Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset.*	74	77	68	47	-	-	91	
Antalet nystartade akademiskt initierade kliniska studier*. *Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset.*	-	-	58	41	-	-	Värdet ska öka	
Akademiska sjukhusets placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking. *Kommentar:*	13	51	50	46	-	-	Förbättrad placering	
Lasarettet i Enköpings placering i Sveriges yngre läkarförenings (SYLF) AT-ranking. *Kommentar:*	63	66	67	64	-	-	Förbättrad placering	

Är ledande inom E-hälsa	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Antalet enheter som är anslutna till 1177 vårdguidens e-tjänster. *Kommentar:*	234	195	220	273	-	-	Värdet ska öka	
Antal inloggningar i 1177 Vårdguidens e-tjänster. *Kommentar:*	671 996	1 044 555	1 435 234	1 995 943	-	-	Värdet ska öka	
Antal inkomna ärenden via 1177. *Kommentar:*	89 538	130 889	177 917	234 622	-	-	Värdet ska öka	
Andel kallelser till undersökningar inom Folktandvården som sker via sms. *Kommentar:*	59,6 %	67,9 %	58 %	58,7 %	-	-	70 %	
Antal enheter som erbjuder minst tre av följande e-tjänster: – ärendehantering via 1177 – webbtidbokning – videomöte – stöd och behandling via nätet – ankomstregistrering *Kommentar: Vi har utgått från verksamheternas bedömning.*	-	-	-	44	-	-	Värdet ska öka	

Är ledande inom kunskapsstyrd vård	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Antal påbörjade Health Technology Assesments-samarbeten (HTA) med Centrum för evidensbaserad medicin och utvärdering av medicinska metoder i Region Örebro (CAMTÖ).	-	2	4	3	-	-	4	▼
*Kommentar: *Denna indikator gäller Akademiska sjukhuset.*								
Antal kliniska processer som införts på Primärvårdens vårdcentraler.	-	3	7	6	-	-	6	▲
Kommentar:								

Bidrar till att skapa förutsättningar för näringslivet att fortsätta växa, med särskilt fokus på besöksnäring, life science, energisektorn och gröna näringar	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Antal företag som har fått stöd att starta.	-	-	873	1422	588	854	Värdet ska öka	▲
Kommentar:								
Antal företag som har fått stöd att växa.	-	-	711	2168	867	1515	Värdet ska öka	▲
Kommentar:								
Antal företag som har fått stöd att nå nya marknader utanför Sverige.	-	-	243	271	83	198	Värdet ska öka	▲
Kommentar:								

En växande region

Fördubblar antalet resor till år 2020 och kollektivtrafikens andel av det motoriserade resandet till 2030 jämfört med 2006	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Resande: Totala antal resor.	42,6 miljoner	45,2 miljoner	46,5 miljoner	50,3 miljoner	-	-	Värdet ska öka	▲
Kommentar:								
Resande: Totala antal resor per invånare.	119	125	126	134			Värdet ska öka	▲
Kommentar:								
Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet.	-	27 %	29 %	31 %	33,9 %	27,2 %	Värdet ska öka	▲
Kommentar:								

Har en kollektivtrafik som är det naturliga valet för resor till och från arbete, studier och fritidsaktiviteter	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
V2.1.1 Kundnöjdhet allmänheten. *Kommentar:*	53 %	54 %	52 %	53,2 %	55,3 %	50,9	Värdet ska öka	
Kundnöjdhet resenärer. *Kommentar:*	68 %	65 %	59 %	61,3 %	61,7	61 %	Värdet ska öka	
Kundnöjdhet Nöjdhet med senaste resan. *Kommentar:*	83 %	82 %	78 %	78,7 %	79,5 %	78,1 %	Värdet ska öka	
Upplevd trygghet bland allmänheten. *Kommentar:*	76 %	78 %	69 %	69,7 %	70,8 %	68,4 %	77 %	
Upplevd trygghet bland resenärer. *Kommentar:*	84 %	84 %	76 %	76,2 %	76 %	76,7 %	85 %	

Har en natur som är en tillgänglig arena och mötes-plats för fysisk aktivitet och social gemenskap	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, antal. *Kommentar:*	42	43	45	46	-	-	45	
Av Upplandsstiftelsen långsiktigt förvaltade naturområden med syftet att bevara biologisk mångfald och att främja friluftsliv, areal (ha). *Kommentar:*	8137	8138	10651	10653	-	-	9171	
Uppmärkta leder och naturstigar, km. *Kommentar:*	500	502	504	522	-	-	512	
Besöksmål i naturen som är iordningsställda för att vara tillgäng-liga för alla, antal. *Kommentar:*	6	7	9	10	-	-	9	
Naturskoleverksamhet i länets kommuner, antal kommuner. *Kommentar:*	6	6	5	6	-	-	6	

Bidrar till en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar utveckling	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedömning
Andel fossilfritt bränsle i busstrafiken. *Kommentar:*	21,5 %	32,8 %	76,7 %	81 %	-	-	60 %	▲
Energiförbrukning Kwh/fordonskilometer (bussar). *Kommentar:*	3,7	3,7	3,7	3,8	-	-	Värdet ska minska	▼
Energianvändning per kvadratmeter (Regionägda fastigheter*). *Kommentar:*	259	243	225	217	-	-	Värdet ska minska	▲
Andel ekologiska livsmedel. *Kommentar:*	45 %	51 %	52 %	55,4 %	-	-	48 %	▲
Användande av ftalatinnehållande* förbrukningsartiklar ska minska i förhållande till 2014. *Kommentar:*	59,4 %	58,9 %	56 %	49 %	-	-	80 %	▲
Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan -Diklofenak. *Kommentar:*	4	3,2	2,6	2,5	-	-	Värdet ska minska	▲
Förskrivning av substanser med hög miljöpåverkan -Kinoloner. *Kommentar:*	0,64	0,63	0,58	0,58	-	-	Värdet ska minska	▬
Andel material återvunnet avfall. *Kommentar:*	31,9 %	30,7	32,1	30,7	-	-	33 %	▼
Kollektivtrafik som är tillgänglig för alla. **–** tillgängliga fordon *Kommentar:*	95 %	94,7 %	95 %	95 %	-	-	Värdet ska öka	▬
Kollektivtrafik som är tillgänglig för alla. – tillgängliga hållplatser *Kommentar:*	0 %	0 %	0 %		-	-	Värdet ska öka	✖

Utvecklar infrastruktur som skapar förutsättningar för ett ökat bostadsbyggande och en hållbar utveckling av länet	2015	2016	2017	Utfall 2018 totalt	Utfall kvinnor	Utfall män	Målvärde 2018	Bedöm-ning
Investerade medel utifrån Länstransportplan för Uppsala län: Investerade medel i transportinfra-struktur*	105 %	118 %	106 %		-	-	Minst 100 %	⊗

*Kommentar: * Ackumulerad investering i relation till gällande länstransportplanens ram. Utfallet har inte redovisats än.*

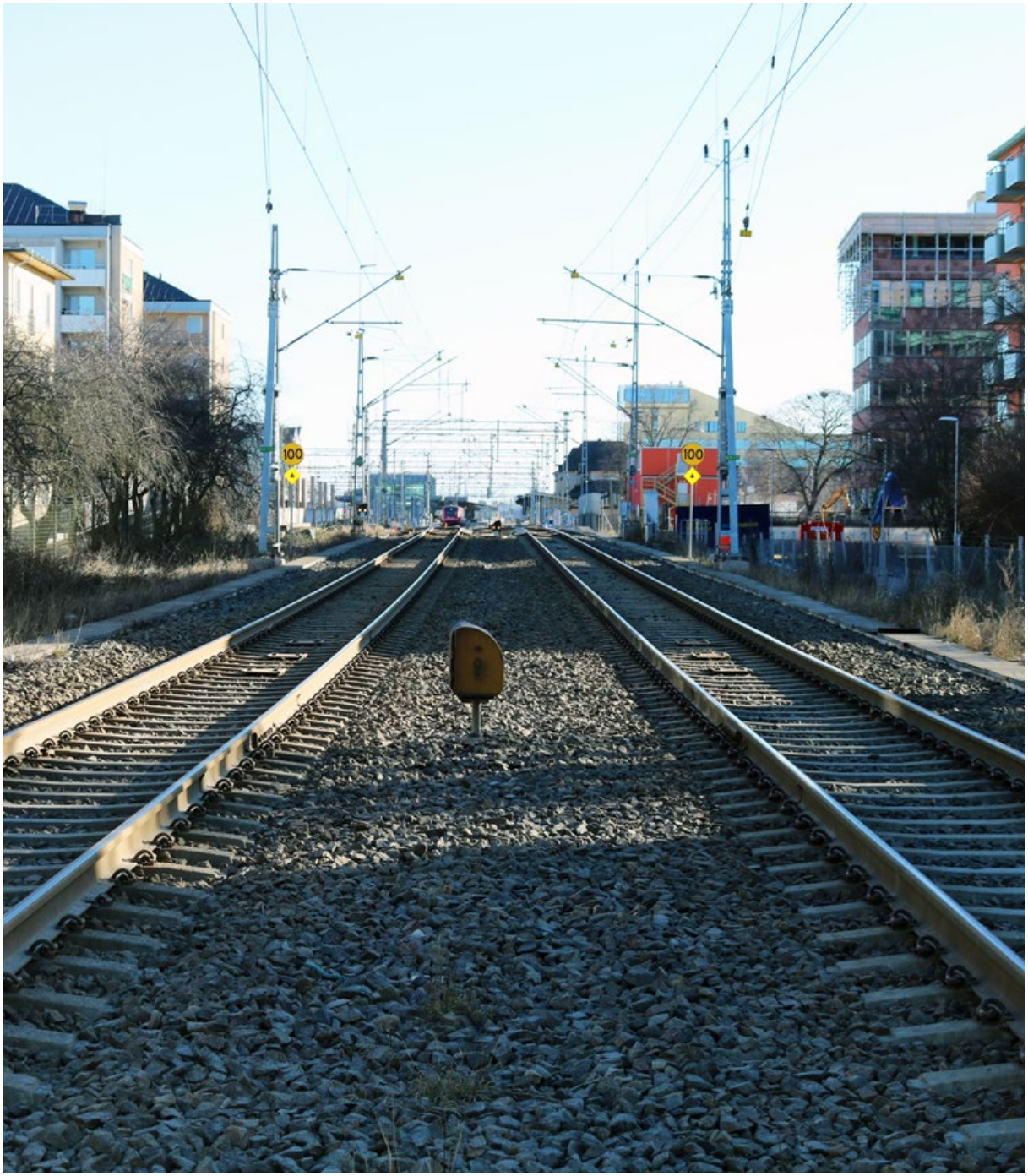

Bilaga mål RUS 2018

Hur går det för Uppsala län?

Uppföljning av mål i regional utvecklingsstrategi (RUS)

Tre strategiska utvecklingsområden

En region för alla	En nyskapande region	En växande region

En region för alla

- Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska överstiga 80 procent år 2030. Ett delmål på 75 procent ska uppnås år 2020.
- Tilliten bland länets invånare ska öka till år 2020.
- I Uppsala län ska andelen sysselsatta i åldrarna 20–64 år överstiga 80 % år 2020.
- Regioninvånarna ska ha landets högsta självskattade hälsa, med minskade skillnader mellan grupper och individer.

En region för alla – gymnasieexamen

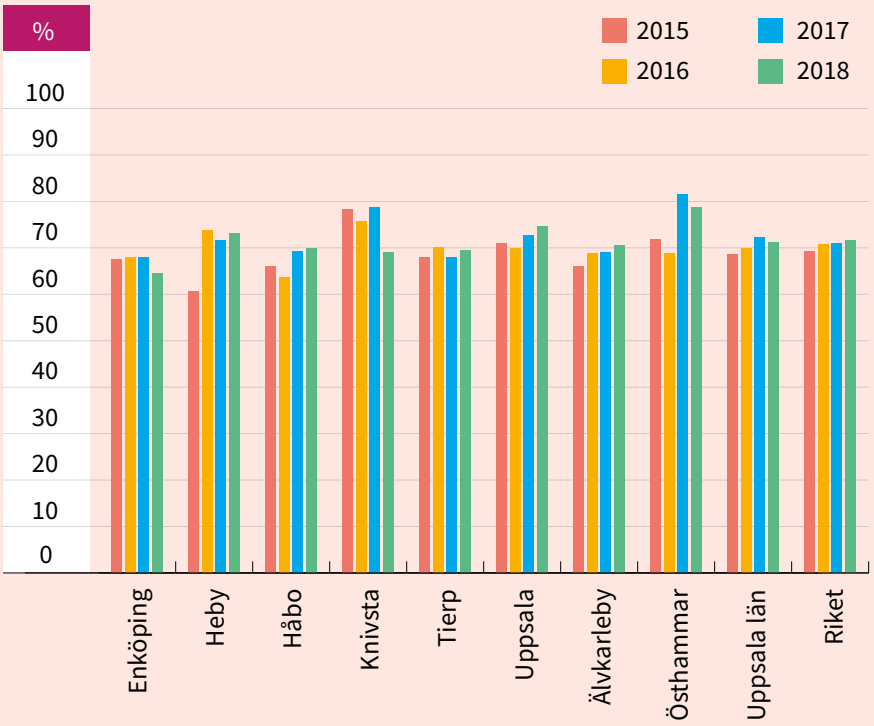

- Andelen med gymnasieexamen inom 4 år har ökat något sedan 2015.
- Länets resultat i linje med riks-snittet.
- Pojkarna ligger 9 procentenheter lägre än flickor.

Mål: Andelen gymnasieelever med examen inom 4 år ska överstiga 75 procent år 2020. Till år 2030 ska minst 80 procent ta examen inom 4 år.

Baslinje: 68,6 % år 2015 (73 % kvinnor, 64,5 % män), för nybörjarelever höstterminen 2011. Utfall 2018: 71,2 % (75,9 % kvinnor, 66,9 % män). (Källa: Kolada och SKL.)

En region för alla – tillit till andra

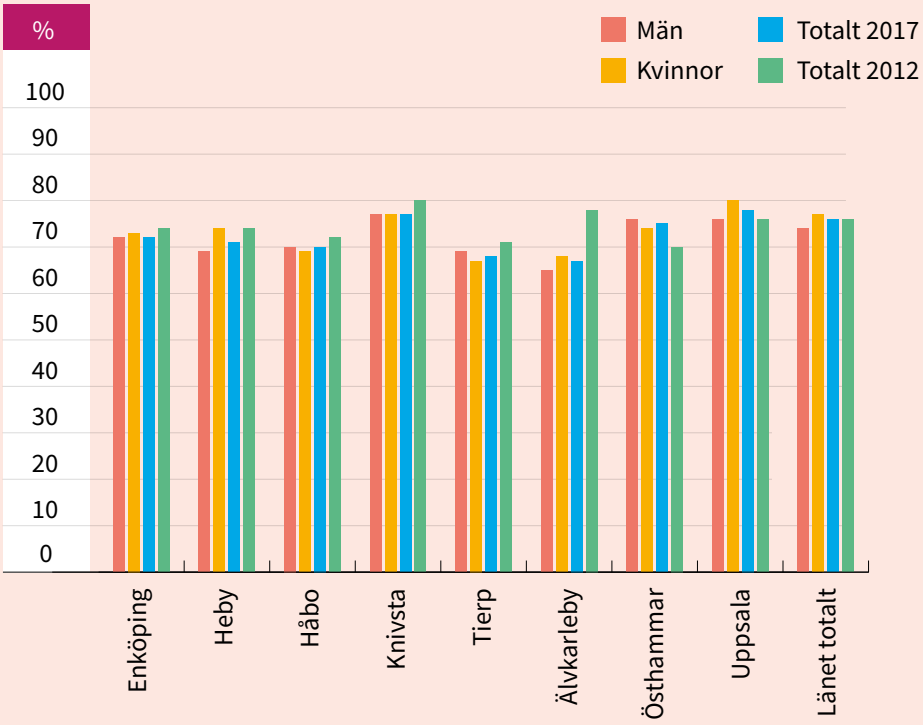

- Tilliten totalt sett ligger på samma nivå 2017 som 2012.
- I enskilda kommuner har andelen som litar på andra människor minskat något.
- Kvinnors tillit är totalt sett något högre, men det varierar samtidigt mellan kommuner.

Mål: Tilliten bland länets invånare ska öka till år 2020.

Indikator: Andel som svarat Ja på frågan: Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor? (respondenterna är över 16 år).

Baslinje: 76,5 % år 2012. Utfall 2017: 75,7 %.

En region för alla – sysselsättningsgrad

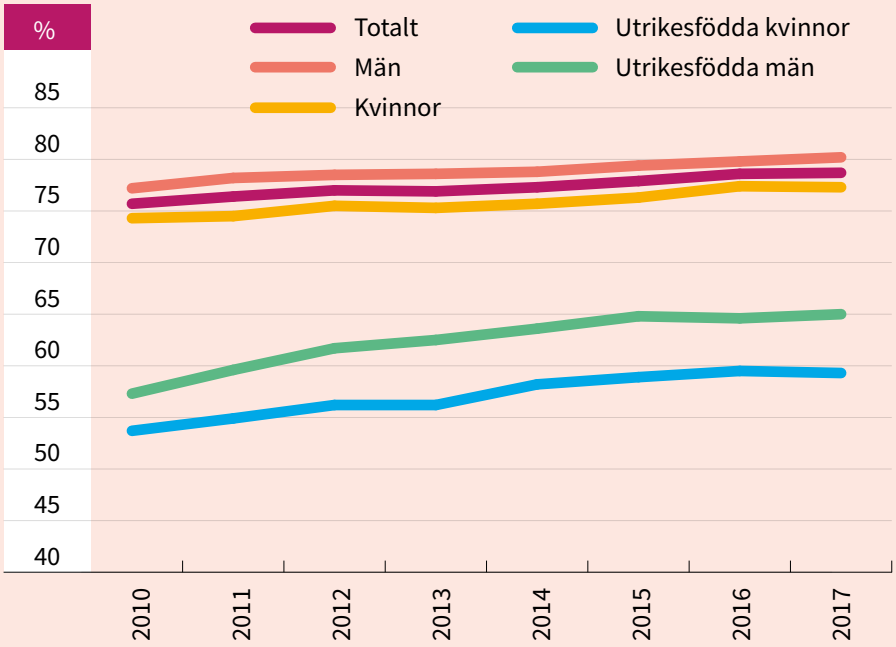

- Hög sysselsättning, stadigt stigande sedan krisen 2008/2009.
- Länet följer rikets snitt under hela perioden.
- Nära full sysselsättning bland inrikes födda (83,4 %).
- Utrikes födda har stigande andel, men klart under nivån för inrikes födda.
- Kvinnor har en lägre sysselsättning än män.

Mål: I Uppsala län ska andelen sysselsatta i åldrarna 20–64 år överstiga 80 % år 2020.

Indikator: Nattbefolkningens förvärvsfrekvens.

Baslinje: 77,3 % år 2014. Utfall 2017: 78,7 %.

En region för alla – självskattad hälsa

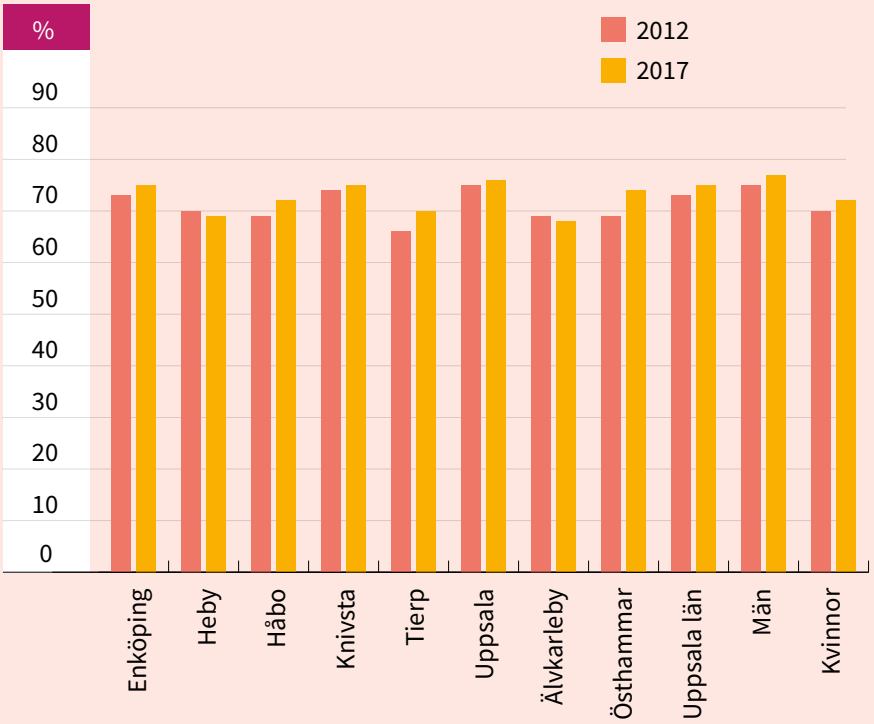

- Den självskattade hälsan har ökat i länet mellan 2012 och 2017.
- Ökningen störst bland män.
- 6 av 8 kommuner har förbättrat utfall.
- Stora skillnader framför allt mellan kommuner.

Mål: Regioninvånarna ska ha landets högsta självskattade hälsa, med minskade skillnader mellan grupper och individer.

Indikator: Självskattad hälsa (respondenterna är över 16 år).

Baslinje: 73 % år 2012. Utfall 2017: 75 %. 77 % män, 72 % kvinnor.

En nyskapande region

- Antalet globalt konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag ska öka. Indikatorer; antalet exporterande företag och exportvärdets andel av bruttoregionalprodukten (BRP).
- Privata och offentliga investeringar i forskning och utveckling ska uppgå till minst 6 % av bruttoregional-produkten (BRP).
- Antal nystartade företag per år ska överstiga 13 företag per 1000 invånare år 2020.

En nyskapande region – export

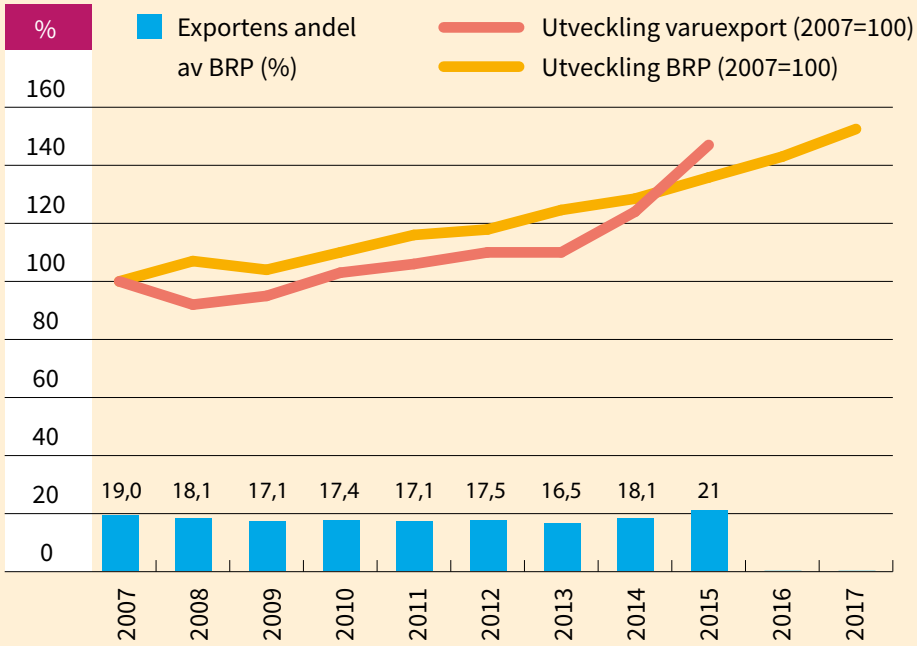

- Exportens andel av BRP är svagt ökande.
- BRP och värdet av varuexporten har ökat starkt sedan 2007.
- Stabil andel företag som exporterar (knappt 1000 företag).

Mål: Antalet globalt konkurrenskraftiga innovativa och entreprenöriella företag ska öka.
Indikator: Antalet exporterande företag och exportvärdets andel av BRP (varor).
Baslinje: 898 företag år 2014 och 17 % år 2013.
Utfall: 977 företag (2017) och 20,5 % 2015.

En nyskapande region – Forskning och utveckling

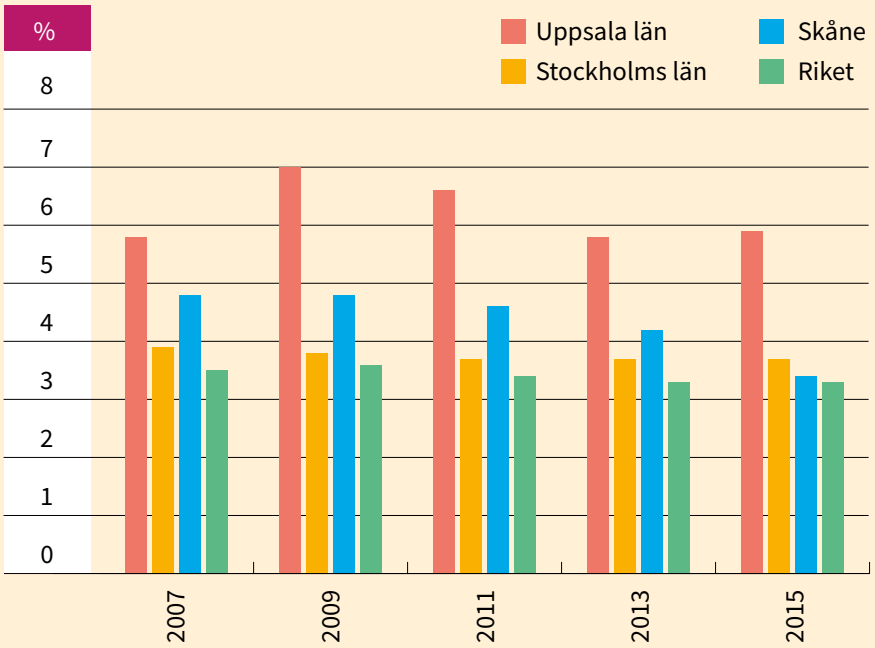

- Forskning och utveckling-andelen nära 6 % = femte högsta nivån i Europa.
- Minskad andel sedan 2009, på grund av snabbt stigande BRP.
- Motsvarar cirka 8,2 mdr/år.
- Länet har hög offentlig forskning och utveckling (cirka 4,1 %), men låg privat (cirka 1,8 %).

Mål: Privata och offentliga investeringar i forskning och utveckling ska uppgå till minst 6 % av bruttoregionalprodukten (BRP).

Baslinje: 2013 5,8 %. Utfall 2015: 5,9 %.

En nyskapande region – nystartade företag

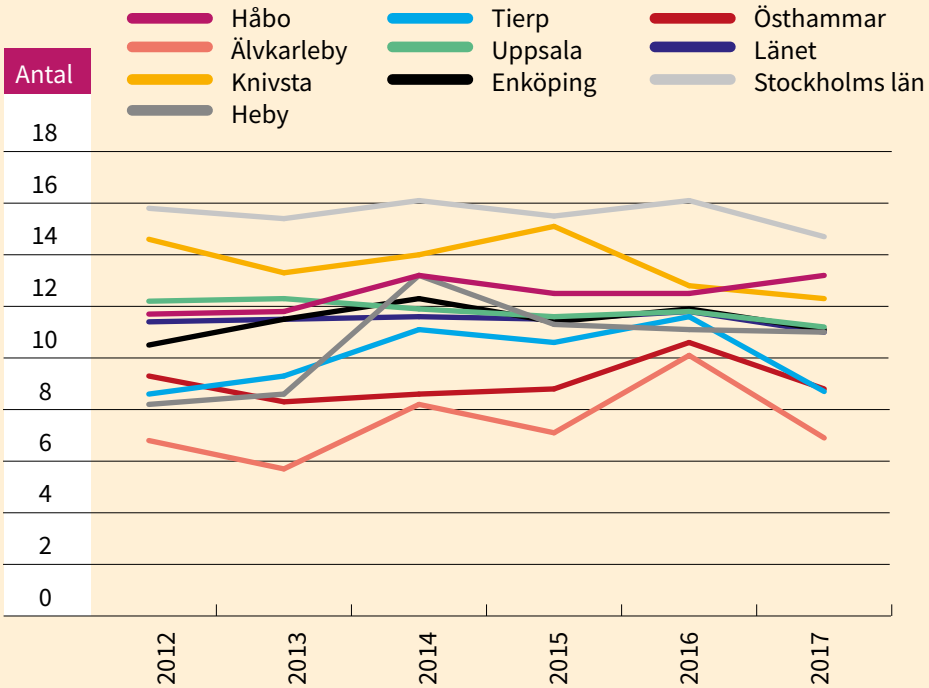

- Cirka 2 500 företag startas varje år.
- Andelen i nivå med riket.
- Stabil andel 2012–2017.
- Minskad spridning mellan kommuner.
- Stockholms län ligger klart högre än Uppsala län.
- 32 % av företagen startades av kvinnor år 2016.

Mål: I Uppsala län ska det startas minst 13 företag per 1000 invånare år 2020.

Baslinje: 11,5 år 2015. **Utfall:** 11,2 år 2017.

En växande region

- Planera för 5 000 bostäder per år till år 2023 för att bygga ikapp behoven och därefter minst 2 100 nya bostäder per år för att möta befolkningstillväxten.
- De samlade utsläppen av växthusgaser, i absoluta tal, ska ha minskat med minst 40 procent till år 2020 jämfört med år 1990. Till 2040 ska utsläppen vara minst 80 procent lägre än år 1990 i enlighet med miljömålsberedningens slutförslag. Fram till år 2030 ska utsläppen för inrikes transporter vara minst 70 procent lägre jämfört med 2010 års nivå.
- Minst 90 procent av alla hushåll och verksamheter ska vara anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband minst 100 Mb/sek till 2020. Till 2030 ska 100 procent vara uppnått.
- Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030.
- Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka 20 procent fram till år 2030. Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska under samma period öka med minst 200 procent.

En växande region – ökat bostadsbyggande

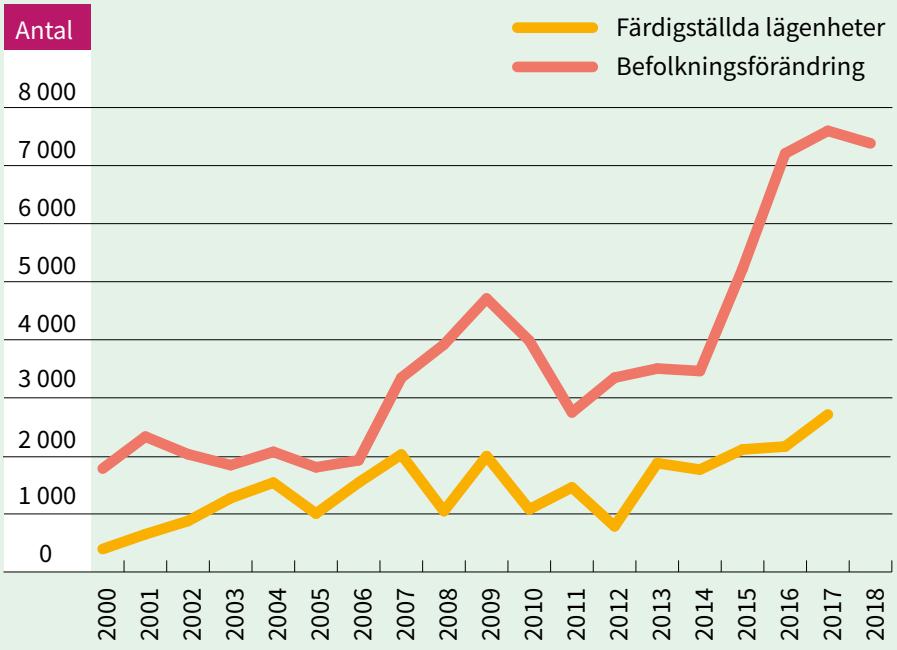

- Antal påbörjade bostäder överstiger 2 500 per år.
- Antalet påbörjade bostäder har ökat starkt.
- Sedan 2000 har över 26 000 bostäder färdigställts i länet.
- På tre år har befolkningen ökat med över 22 000 personer till totalt 376 354 (2018-12-31).

Mål: Planera för 5 000 bostäder per år till år 2023 för att bygga ikapp behoven och därefter minst 2 100 nya bostäder per år för att möta befolkningstillväxten.

Utfall: Under 2017 färdigställdes 2 712 bostäder. Befolkningen ökade med 7 383 personer år 2018. (Källa: SCB.)

En växande region – minskade klimatpåverkande utsläpp

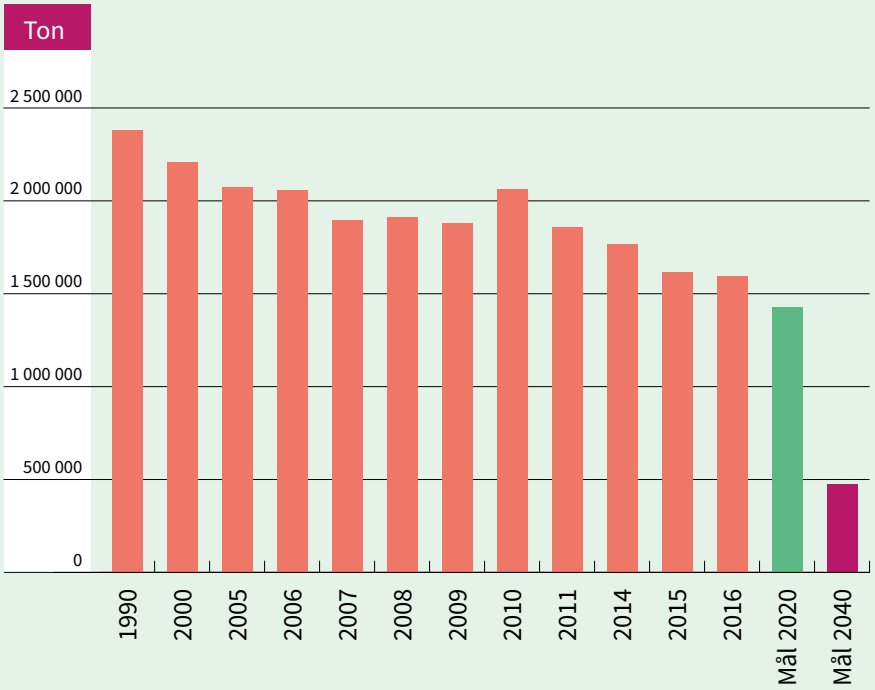

- Trots ökad befolkning har de samlade utsläppen minskat med 33 % sedan 1990.
- Utsläpp per invånare uppgår till cirka 4,5 ton/år.
- I nuvarande takt nås delmålet för 2020.

Mål: De samlade utsläppen av växthusgaser, i absoluta tal, ska ha minskat med minst 40 procent till år 2020 jämfört med år 1990. Till 2040 ska utsläppen vara minst 80 procent lägre än år 1990.

Baslinje: 2 380 000 ton CO_2-ekvivalenter, år 1990. Utfall: 1 595 550 ton år 2016. (Källa: Naturvårdsverket och SCB.)

En växande region – bredbandsutbyggnad

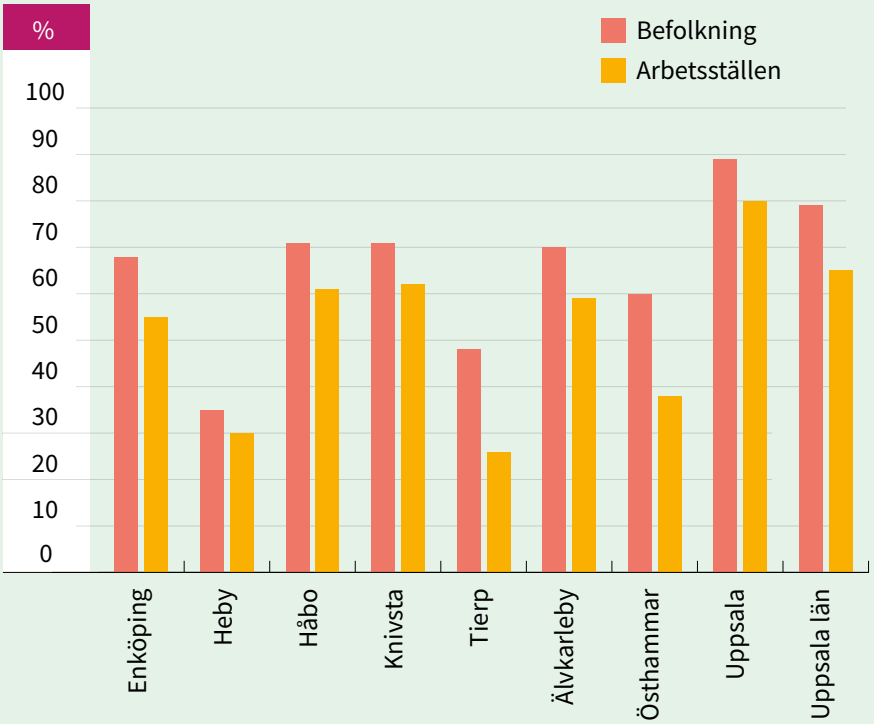

- God utbyggnadstakt under senare år.
- Dock ojämn utbyggnad över länet.
- 93,5 % av befolkningen har tillgång till 30 Mb/sek år 2017.
- Resultatet för arbetsställen något under rikssnittet.

Mål: Minst 90 procent av alla hushåll och verksamheter ska vara anslutna till snabbt och kapacitetsstarkt bredband minst 100 Mb/sek till 2020. Till 2030 ska 100 procent vara uppnått.

Utfall 2017: 79 % (hushåll) och 65 % (arbetsställen). (Källa: PTS.)

En växande region – kollektivtrafik

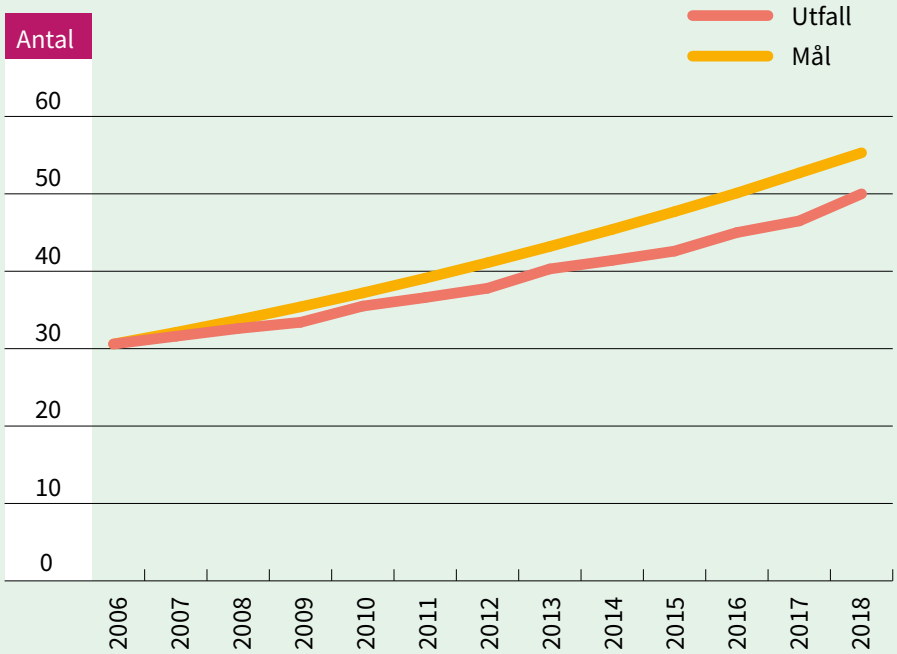

- Antalet resor med kollektivtrafik har ökat från 30 miljoner resenärer år 2006 till 50 miljoner år 2018. Detta ligger under målet på 61 miljoner resnärer år 2020.
- Marknadsandelen är svagt stigande.

Mål: Antalet resor i kollektivtrafiken ska fördubblas till år 2020 och kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade resor ska fördubblas till år 2030.

Utfall: Antal har ökat med 70 %. Marknadsandel: Svagt stigande. (Källa: Svensk kollektivtrafik, UL.)

En växande region – livsmedelsproduktion

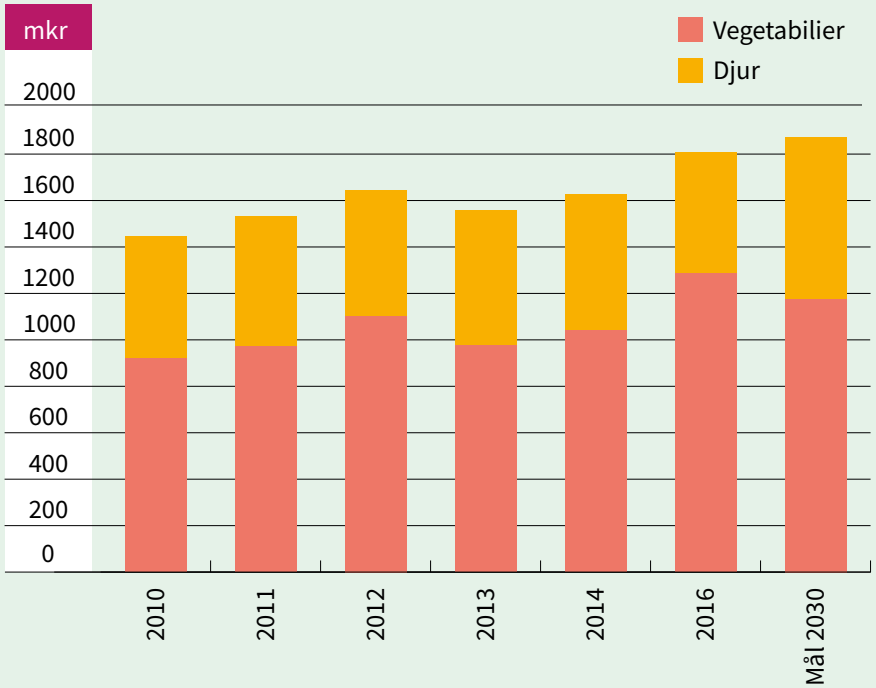

- Produktionsvärdet av vegetabilier ökar i snabb takt.
- Målet bedöms vara uppnått före 2030.

Mål: Produktionsvärdet från jordbruks- och trädgårdssektorn ska öka 20 procent fram till år 2030. Produktionsvärdet från ekologiska livsmedel ska under samma period öka med minst 200 procent.

Baslinje: 1 562 miljoner kr år 2013. Utfall 2016: 1 873 mkr. (Källa: SCB.)

Så här går det för Uppsala län – enligt RUS

En region för alla	Bedömning
Gymnasieexamen	
Tillit till andra	
Sysselsättningsgrad	
Självskattad hälsa	

En nyskapande region	Bedömning
Export	
Forskning och utveckling	
Nystartade företag	

En växande region	Bedömning
Bostadsbyggande	
Minskade utsläpp	
Bredbandsutbyggnad	
Kollektivtrafik	
Livsmedelsproduktion	

Bilaga extern finansiering av regionala utvecklingsprojekt

Region Uppsala erhåller extern finansiering i form av regionala tillväxtanslag och EU:s strukturfonder.

Regionala tillväxtanslag (1:1 projekt)

Som regionalt utvecklingsansvarig aktör ansvarar Region Uppsala för fördelning och beslut om medel till regionala tillväxtåtgärder på omkring 11 miljoner kronor. Anslaget, kallat 1:1, utbetalas av Tillväxtverket efter beslut av Region Uppsala.

Under 2018 har medel fördelats till ett 40-tal projekt bland annat ”Smart tillväxt” (ERUF) 2 miljoner kronor, Techsatsning Uppsala 1 miljon kronor, Almi Invest Fond II (ERUF) 0,92 miljoner kronor, Bioprocess Innovation Centre (Testa center) 0,8 miljoner kronor, ozonrening av avloppsvatten 0,45 miljoner kronor och ung företagsverksamhet – skola och arbetsliv 0,4 miljoner kronor, Växtzon 2.0 (ERUF) 0,4 miljoner kronor och Green Innovation Park 1.0 (ERUF) 0,4 miljoner kronor.

EU:s strukturfonder

Sammanhållningspolitiken är EU:s viktigaste investeringsverktyg för att skapa tillväxt och sysselsättning lokalt och regionalt i Europa. Sammanhållningspolitiken syftar till att minska regionala skillnader och ojämlikheter inom EU och står för cirka en tredjedel av EU:s totala budgetram. Politiken genomförs genom flera struktur- och investeringsfonder; Regionalfonden, Socialfonden, Havs- och fiskerifonden samt Landsbygdsprogrammet. Region Uppsala berörs framförallt av Regionalfonden och Socialfonden. Båda fonderna administreras, för Region Uppsalas räkning, inom Östra Mellansverige – en femlänssamverkan som omfattar Region Uppsala, Region Västmanland, Region Örebro län, Region Sörmland och Region Östergötland. Medlen i fonderna 2014–2020; cirka 800 miljoner kronor inom Sociala fonden och 600 miljoner kronor inom Regionala fonden, förvaltas av ESF-rådet respektive Tillväxtverket med säte i Örebro.

Europeiska regionala utvecklingsfonden

Europeiska regionala utvecklingsfonden finansierar insatser inom tre områden: innovationskapacitet, konkurrenskraft samt koldioxidsnålekonomi.

Inom området *innovationskapacitet* har Uppsala län under 2018 tagit del av pågående projektsatsningar för att säkerställa effektiva och internationella konkurrenskraftiga företagsinkubatorer och science parks, innovation och riskkapital inom hälsovård och life science-branschen samt effektivare flöden av forskningsrön till små och medelstora företag. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2018 mäts till över 90 miljoner kronor från EU.

Inom området *konkurrenskraft* har Uppsala län tagit del av två stora satsningar. Den ena stödjer och utvecklar regionens små- och medelstora företag att vidga sin marknad internationellt genom behovsanpassad rådgivning, tillgång till kvalificerad affärscoachning, nätverk och ökade kontakter med akademin. Den andra satsningen fokuserar på marknadskompletterande långsiktig kapitalförsörjning i regionen. En ny fond som bygger vidare på tidigare satsningar revolverar satsat kapital i syfte att åter-

investeras fonden i nya regionala projekt/företag. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2018 mäts till över 100 miljoner kronor från EU.

Inom *koldioxidsnålekonomi* har Uppsala län under 2018 tagit del av ett flertal utvecklingsprocesser. Pågående initiativ understödjer övergången till en koldioxidsnål ekonomi i alla sektorer. EU-medel har använts att säkerställa ett ökat flöde av grön forskning till små och medelstora företag, mot hinder till gröna investeringar hos företag och i satsningar som stimulerar till flera laddstolpar, beteendeförändringar hos allmänheten, ökad solenergi-användning, nytt biodrivmedel och en transportomställning. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2018 mäts till över 90 miljoner kronor från EU.

Europeiska socialfonden

Europeiska socialfonden ger stöd till insatser inom två områden; kompetensutveckling/-försörjning och integration på arbetsmarknaden.

Inom *kompetensutveckling/-försörjning* har Uppsala län tagit del av ett flertal projekt som omfattar kvalitetssäkrad inkludering samt tjänstedesignutbildning inom vård och omsorgssektorn, breda kompetensutvecklingsinitiativ för soloföretag till länets tillverkningsindustri samt systemeffektiviseringsinitiativ mot praktikhantering och effektivare mottagande av nyanlända. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2018 mäts till över 110 miljoner kronor från EU.

Inom *integration på arbetsmarknade*n har Uppsala län under 2018 tagit del av en bred femlänssatsning mot avhopp från gymnasiet som omfattat ett 30-tal kommuner samt flera processer som banat väg för nya arbetssätt och hands-on-stöd till hundratals individer via kortare introduktion, snabbare väg till arbete och förbättrat samarbete mellan förmedlande aktörer. Målgrupper för dessa initiativ är gymnasieelever, långtidsarbetslösa, nyanlända och anhöriga till berörda. Totala budgeten för pågående projekt som länet tar del av 2018 mäts till över 130 miljoner kronor från EU.

844 Östervåla
7588